1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 42. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, FEBRUÁR 12.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETESI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél evre „ 10 frt | Egy hora 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Francziaországba, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETESEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetesi irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Viet. Agence Havas (place de la Bourse).

Egy nagy deputáczió.

Egy nagy deputáczió van ismét a fővárosban, mely holnap fog tisztelegni a kormány tagjainál. Az árviz-szabályozás ügyében jöttek s a Körös, Maros és Tisza között fekvő nagy terület ohajainak adnak kifejezést.

A deputáczióba való járás tulságos divatját Tisza Kálmán hozta be Magyarországon. Azelőtt az nem volt szokásban, legalább nem oly mértékben, mint ma. Nem divat máshol sem, a hol parlamentárizmus létezik. S hogy nálunk kevésbbé legyen otthon, mint máshol is, a mellett szólana a magyar ember természete. Mert a magyar nem szeret kérni, természete szerint. A deputácziók pedig kérni járnak. A magyar ember azt tartotta előbb, s ez a helyes felfogás, hogy a mihez joga van, azt megkapja a kormánytól kérés nélkül is, a mihez pedig joga nincs, azért nem könyörög. De ezt a felfogást kitanitotta a nemzetből Tisza Kálmán. Az emberek kezdték észrevenni, hogy az ő kormányzása alatt az nem elég, ha valakinek joga van valamihez. Még könyörögni is kell azontul szépen, alázatosan, a hogy a zsarnokokhoz szokás, hogy ezt a jogát megkapja az ember. A kormány azt, a mi kötelességében állana, különös kegy gyanánt cselekszi. Ha egy-egy vidéknek szüksége van valamire, ha sérelem esett érdekeiben, akkor nem egyedül az a döntő, hogy mekkora a szükség, mekkora a jog, hanem az is, hogy mekkora és kikből álló deputáczió tette tiszteletét a kormányelnök urnál. S ez nem a legutolsó kortesfogás. A kormány kegyétől kell tenni függővé mindent, s egyszerre nem lesznek ellenzéki emberek a világon. Csak azt kell a nemzet tudatába bevésni, hogy itt a könyörgők előtt nyilnak meg a kapuk, s ott bent a hatalom székében nem a jogot, hanem a kegyelmet osztogatják, mindjárt nem lesz Magyarországon olyan bolond kerület, a mely, ha épen szüksége van valamiben, ne a kormány kedvében járjon teljes erővel, a melytől mindent elérni remél.

A deputáczió, mely most idefönt jár, nagy, fontos állami érdeket képvisel, a maga vidékének érdekei mellett. Arról van szó, hogy egy nagy vidék, a magyarság szine-javának állapota, a mi a vizi ügyeket illeti, rendeztessék. Rendezett állapotokat akarnak, semmi egyebet.

Ennek a vidéknek állapota jelenleg minden, csak nem rendezett. Függőben vannak a legvitálisabb érdekeiket illető kérdések s a kormány ugy tesz, mintha nem sok kedve lenne azok megoldására. Mikor 1881-ben ezt a vidéket elboritotta az ár, akkor a kormány felfüggesztette az addig fenállott vizszabályozási társulatok müködését, s a saját kezeibe vette az ügyek vezetését. Hozzá tehetjük azt is, hogy jól tette. A bajon gyorsan és egyöntetü eljárás által kellett segiteni, s ez csak ugy volt lehetséges, ha a kormány veti magát közbe. A kormány az első hónapokban meg is tette kötelességét. Nehány hónap alatt a mentesitési munkálatok nagy gyorsasággal haladtak, s nem kicsiny nehézségek legyőzése után már a következő évben is nyugodtan lehetett várni az eljövendő árvizet. De azóta nem történt semmi, nevezetesen pedig nem történt meg az, a mire a kormány vállalkozott. A kormány magára vállalta, hogy előbb ideiglenes gátak emelése által tartja fel a legközelebbi esztendő árvizét, utóbb pedig állandó charakteris, s az áradás erejének esztendőkön át ellenállani képes töltéseket emel. Ezen utóbbi igéretét azonban nem váltotta be mai napig sem. A Körös mellett egy hosszu darabon nem történt más, mint hogy a régi gátak ki lettek javitva, a melyek hogy hatálytalanok, azt ép az 1881-iki árviz mutatta meg. Pedig ha itt kitörhet az ár, akkor elpusztithatja esetleg az egész Maros-Tisza közét, a legnépesebb, legszorgalmasabb városokat. Békéstől le Hódmezővásárhelyig tengerré borithat mindent, megsemmisitheti az emberi munkásság minden gyümölcseit. A kormány beleesett abba a hibába, a mely miatt már érte ezt a vidéket, s a Tisza völgyének más vidékeit is a baj, hogy t. i. csak addig gondolt az egész bajjal, mig az imminens volt, ellenben nem törődött semmivel, midőn a veszély pillanatnyira abbanhagyott. Pedig e miatt pusztult el Szeged.

Mondják, s nagyon valószinü, hogy a kormány azért hagyta abba a további munkálatokat, a végleges gátak kiépitését, s az átvágások megcsinálta tását, mert elfogyott a pénze. De hát a dolognak ezen pénzoldalával nagyon furcsán vagyunk. A kormány voltaképen csak 3 millió és ötszázezer forint erejéig kapott az országgyüléstől felhatalmazást, s elköltött eddig több mint hat milliót. Hogy ez a költekezés megtörtént, a mint szükség volt reá, nem kifogásoljuk. De kifogásoljuk azt, hogy erre előre ki nem kérte a törvényhozás beleegyezését, sőt utólagosan sem a felmentést. Hagyta a dolgokat önmagokra, nem gondolt velök. De önmagokra hagyta azokat más értelemben is. Az 1881-iki LII. tvczikkben, mely ezen vidékek ármentesitéséről gondoskodik, ki volt határozottan mondva, hogy később fog elhatároztatni, mily részt fizessen a felmerült költségekből az állam, mily részt az érdekeltek. Ez a kérdés megoldva maig sincsen. Az érdekeltek maig sem tudják, mivel kell nekik ezen költségek viseléséhez járulniok. Ezt a kérdést, mely közel három esztendő óta van függőben, meg kell oldani mentül előbb. Az államnak helyt kell állania igéreteért, a melyet tett, s nem szabad az embereket bizonytalanságban hagynia. Az egész huzás-halogatás ugyis csak kortes-taktika, hogy a legközelebbi választások alkalmával hatást lehessen gyakorolni a választókra. A kormánynak kötelessége az őszinte nyilatkozás, még pedig mentül előbb.

Még egy igen nevezetes kérdés megoldandó ebben az ügyben. A költségeket, melyekbe az eddigi védekezés került, a kormány a tiszai kölcsön-alapból előlegezte. De lehetetlen az érdekelt vidékekre mai napság ezt a terhes és hátrányos kölcsönt ráerőszakolni. Akkor, midőn ez köttetett, lehet, hogy előnyösebb feltételek mellett nem lehetett pénzt szerezni. De ma, mikor a kamatláb alacsony, mikor a londoni vagy brüsszeli pénzember örül, ha 3 százalék mellett gyümölcsöztetheti tőkéjét, lehetetlen, hogy olcsóbb kölcsönt s előnyösebb feltételek mellett is ne lehetne szerezni. S ha máson segiteni nem lehetne is, a mint mi hisszük, hogy lehet, segiteni kell azon a nehézségen, mely a tiszai kölcsön vissza nem fizethető voltában fekszik ötven hosszu esztendeig. A magyar gazda, kivált a kis gazda, ki oly szorgalmas különösen ezeken a vidékeken s oly rendes gazdasági viszonyaiban, inkább nagy áldozatra kész, sem hogy megterhelje hosszas időn át földjeit. S ezen a körülményen lehet segiteni, csak egy kis jóakarat legyen a kormányban.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A mai ülés napirendjén több kevésbbé jelentékeny tárgy volt s ezeket gyorsan intézte el a ház, ugy hogy másfél óráig tartó tanácskozás után az ülés véget ért. Az elnök megnyitó beszédében megemlékezett *Cziráky* János grófról, mint a főrendiház elhunyt másodelnökéről. A ház részvétét tudatni fogja a gyászoló családdal, valamint a főrendiházzal. A büntettesek kiadására nézve Braziliával kötött szerződés részletes tárgyalásánál *Fenyvessy* Ferencz a franczia és *Irányi* Dániel a magyar szöveg kijavitására vonatkozólag több módositást tettek, miket a ház elfogadott. Irányi ezenkivül némi felvilágositásokat is kért a szerződésben foglalt elvekre nézve. *Pauler* miniszter válasza után a ház a javaslatot részleteiben is elfogadta. A szegedi honvédtiszti lakház és laktanya épitésére szükséges költségfedezet felemeléséről szóló törvényjavaslatot *Rakovszky* István előadó felszólalása után észrevétel nélkül elfogadták. A közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteiben magyar állami alapitványokra elhelyezett magyar ifjakról szóló miniszteri jelentés tárgyalásánál *Thaly* Kálmán szólalt fel, s a katona-képzés és nevelés terén követendő irányelvekre hivta fel a miniszter figyelmét. A ház ezután a jelentést tudomásul vette. A holnapi ülés tárgyai szintén csekélyebb jelentőségü ügyek lesznek. Az irói és müvészi jogról szóló törvényjavaslat tárgyalását a hétfői ülésben kezdik meg.

II.

A képviselőház ülése február 11-én.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők*: Zsilinszky Mihály, Tibád Antal, Duka Ferencz.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Tréfort Ágost, Pauler Tivadar, Széchenyi Pál gr., Kemény Gábor br., Bedekovich Kálmán.

Az elnök: Szomoru jelentést kell tennem a t. képviselőháznak. (Halljuk! Halljuk!) A magyar országgyülés főrendiházát és vele az egész hazát sulyos csapást érte, a mennyiben Cziráky János gróf, magyar királyi tárnokmester és a főrendiház másodelnöke f. hó 9-én Lovasberényben elhunyt. Valahányszor a t. háznak a főrendiházzal együttes ülései voltak, akár egészben, akár országos bizottságban, mindenkor ott lehetett látni Cziráky János grófot, a ki a főrendiház részéről érnyedetlen szorgalommal teljesitette hivatását. Azt hiszem, hogy ezen sulyos veszteség felett érzett fájdalmát a t. ház jegyzőkönyvileg kifejezni méltóztatik, megbizván az elnökséget, hogy a ház részvétét a családdal is szokott módon tudassa. (Általános élénk helyeslés.)

Jelenti ezután az elnök, hogy Huszár István nógrádmegyei Nógrád választókerületében megválasztott képviselőnek megválasztatása óta a szabályszerü 30 nap eltelvén, a nevezett képviselő a **végleg** igazolt képviselők sorába iktattatik.

Bemutatja Esztergommegye közönségének felterjesztését, melyben a tüzkárok elleni kötelező állami biztositás rendszerének törvényhozás utjan való behozatalát kéri.

Kiadatik a ház kérvényi bizottságának.

Továbbá az aradi ipar- és kereskedelmi kamarának kérvényét, melyben a szeszadóról szóló 1878. XXIV. t. cz. módositását czélzó törvényjavaslat életbeléptetésének idejét, ha az törvényerőre emelkedik, 1885. évi január 1-ére kéri megállapittatni.

A pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

Következik a napirend: és pedig legelőször a mult ülésben megejtett **választások** eredményének kihirdetése.

Tibád Antal jegyző: A függő államadósságokat ellenőrző bizottságban hiányzó egy póltagra beadatott 177 szavazat, legtöbb szavazatott nyert Loncsarics Márk. A számvizsgáló bizottságban hiányzó egy tagra beadatott 177 szavazat, legtöbb szavazatot nyert Babics Titus. A zárszámadási bizottságban hiányzo egy tagra beadatott 177 szavazat, legtöbb szavazatot nyert Tüköry Alajos. A közgazdaságiban hiányzó egy tagra beadott 177 szavazat legtöbb szavazatot nyert Vukotinovics Lajos.

Következik a képviselőház számvizsgáló bizottságának jelentése az 1883. január 1-től junius 30-ig beterjesztett **pénztári számadások** megvizsgálása tárgyában.

A jelentés felolvasása után a ház azt észrevétel nélkül elfogadja.

Következik az igazságügyi bizottságnak jelentése a Braziliával **közönséges büntettesek kölcsönös kiadatása** tárgyában kötött államszerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Kazy János előadó: A közönséges büntettesek kölcsönös kiadatására vonatkozó államszerződések köttettek már más államokkal; ezeket elfogadta a ház. A Braziliával kötött hasonnemü szerződés ugyszólván ug anaz, mint a többiek, csupán egy különbség van ennél, mely a dolog természetéből folyt, t. i. Braziliának idealó távolságából, hogy ennélfogva a kiadasi kötelezettség csak fontosabb esetekre, nagyobb büntettekre van szoritva. Kéri a javaslatnak elfogadását. (Helyeslés).

A ház általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot s következik a részletes tárgyalás.

A 2-dik §-nál felszólal

Fenyvessy Ferencz: A 2. czikk második sora végén «on» helyett «an» teendő. Kéri a házat ezen sajtóhibának kijavitására.

A ház elfogadja a módositványt.

Fenyvessy Ferencz: Ezen czikk második sorában egy nyelvtani hiba van; nevezetesen a «punissable» szó végére egy «s» betü teendő.

Irányi Dániel: A 11-ik pontban az van mondva, hogy a kiadatásnak helye van: «bünügyben a vádlott kárára letett hamis eskü miatt.» Felvilagositást kér az igazságügyminisztertől, hogy miért csak a vádlott kárára letett hamis eskü miatt, mert a hamis eskü egyaránt büntetendő, ha a vádlott felmentésére tétetett is. Kérdi, miért csupán a «bünügyben» letett hamis eskü miatt van helye kiadatásnak? A hamis eskü büntetendő cselekmény, ha polgári ügyben tétetik is le. Hiszen polgári ügyben nemcsak ezer forint erejéig — a mely összegen tul, t. i. hely adatik a kiadatásnak — hanem millió forint erejéig lehet valakit hamis eskü által kárositani. Erre nézve felvilágositást kér.

Pauler Tivadar igazságügyi miniszter: Felvilágositásul azt mondhatja, hogy a többi szerződésekben a hamis eskü és hamis tanuzás képezi a kiadatásnak alapját. Ezen szerződésnél azonban az országok egymástóli távolságánál fogva csakis a legsulyosabb büntettek vétettek fel, és miután a legsulyosabb büntett a hamis eskü által akkor követtetik el, ha annak folytán valaki ártatlanul iéltetett el, azért csak a vádlott kárára elkövetett hamis eskü vétetett fel. A többi szerződésekben benne van a többi is, de itt csak a büntett legsulyosabb alakja vétetett fel, mert oly távol van Brazilia, hogy ritkán fordulnak elő ezen esetek. (Helyeslés.)

A ház a czikket a Fenyvessy Ferencz által emlitett kigazitással elfogadja; továbbá észrevétel nélkül elfogadja a 4-ik czikket.

Az 5-ik czikknél:

Fenyvessy Ferencz ajánlja a következő helyreigazitást a 3-ik sorban ezen szó: «obtiner» értelmetlen, e helyett teendő: «obtenir» továbbá a 8-dik sorban «partien» helyett «partir» teendő.

A ház a czikket e helyreigazitással elfogadja. 6—10 czikkek észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következik a 11-ik czikk.

Irányi Dániel: Ezen szakasznak utolsó mondata magyartalan, igy szól t. i, «fennmaradván a sértett félnek jogait az illetékes hatóságnál szorgalmazni.» Ezt helyesen magyarul igy kell mondani: «fennmaradván a sértett félnek, hogy jogait az illetékes hatóságnál szorgalmazza.» Kéri igy kiigazitani.

A ház a szakaszt Irányi Dániel módositásával fogadja el. A 12—13. szakaszok észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következik a 14-ik szakasz.

Irányi Dániel: Ezen czikkben a költségeket illetőleg az áll, hogy mindegyik állam a maga területén a költségeket maga viseli, a tengeren pedig a szállitás költségeit a megkeresö kormány viseli. Ez tehát azon feltevésből indul ki, hogy Braziliából mindig Fiumeba és illetőleg Fiuméből mindig Braziliába fognak szállittatni a büntettesek. Most ugyan van közvetlen összeköttetés Braziliával, de erre mindig épiteni nem lehet. Különben is nem lehet tudni, mikor lenne alkalmasabb az illetőnek az átszállitása; meglehet, hogy nem Fiumeba, hanem Triesztbe szállittatnék, akkor aztán azok a költségek, melyek Triesztől a magyar határig fognának tétetni, kinek a rovására esnek?

E részben most nem ad be módositást, de legalább jövőre kéri a minisztert, hogy erre is figyelemmel legyen.

A ház a szakaszt elfogadja.

A 15-ik szakasz a Fenyvessy Ferencz által ajánlott helyreigazitással fogadtatik el.

Következik a 16. czikk.

Irányi Dániel: A harmadik bekezdés igy szól: «a szerződés a magas szerződő felek közt mindegyike által felmondható: mégis a felmondás napjától számitandó egy év lefolytáig hatályban marad.»

Ez a «mégis» itt szintén helytelen; e helyet azt kell tenni «mindazáltal.»

Fenyvessy Ferencz: A franczia szöveg negyedik sorában ezen szavak «Hauts Parties», «Hautes Parties»-ra igazitandók ki.

A ház a szakaszt a tett módositásokkal fogadja el.

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is letárgyalva, annak megszavazása a legközelebbi ülés napirendjére tüzetik ki.

Következik a pénzügyi bizottság jelentése az 1880-iki XXX. törvényczikkel, a magyar királyi honvédség részére, **Szegeden egy tiszti lakház és egy laktanya épitésére** engedélyezett 400,000 frtnyi költségfedezetnek 167,000 frttal való felemelésére czimü törvényjavaslatról.

Rakovszky István előadó röviden ismerteti a javaslatot, s a pénzügyi bizottság nevében ajánlja annak elfogadását.

A ház ezután a törvényjavaslatot általánosságban, majd a czimnek az előadó által ajánlott egyszerüsitésével részleteiben is észrevétel nélkül elfogadja: annak végmegszavazása a legközelebbi ülés napirendjére tüzetik.

A honvédelmi miniszter jelentését az 1883. évi XXXIV. tvczikk értelmében a magy. kir. honvédségi Ludovika-Akademia 1883. évi állapotáról a ház észrevétel nélkül tudomásul veszi.

Következik a honvédelmi miniszter jelentése az 1883. évi XXV. tvczikk 7. §-a értelmében, a cs. és kir. közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteiben **magyar állami alapitványi helyekre elhelyezett magyar korona országokbóli ifjakról**.

Thaly Kálmán: Pártja elveit tartva szem előtt, nehány észrevételt tesz amaz arány szempontjából, mely a két rendbeli pályázati helyekre jelentkező ifjakra nézve

Themze-parti apróságok.

— Az «Egyetértés» levelezőjétől. —

London, febr. 8.

Mindenekelőtt egy igen fontos kérelmem van azokhoz, a kiket illet. Olyan fontos, hogy talán megkövetelhetném vele a vezérczikkek komoly helyét is.

Figyelmébe szeretném ajánlani a kormánynak, vagy közegeinek, vagy a községi hatóságoknak, hogy forditanának egy kis gondot szegény kivándorló honfitársaink ügyére.

Mint valami szivárgás a nedves talajon át, ugy tart folytonosan, különösen Felső Magyarországból a lakosság kifelé tódulása a határon át, rendesen a boldog Amerikába való igyekezettel. És az illető helységek elöljárói, honnan e szegény emberek megindulnak, ugyszintén a kormány közegei semmi lépést sem tesznek, hogy e kivándorlást megakadályozzák, vagy ha már ezt nem birják, hogy e gyámoltalan, együgyü emberek a németországi kikötővárosokbeli ügynökök áldozataiul ne essenek.

A londoni magyar egyletnek e tárgyban nagyon szomoru tapasztalatai vannak. A hetenként egyszer tartatni szokott segélykiosztaskor elmaradhatlan egy pár sárosi, árvai, de leginkább zempléni tót család, kik vagyonuk minden morzsáját pénzzé tették, utnak eredtek az «uj világ» felé s egyszerre New-York vagy Boston helyett Londonban találják magukat, egyetlenegy fillér nélkül, kikkel aztán nincs egyéb tennivaló, mint őket részben az egylet, részben az állam költségén vissza, hazaszállitani.

Lehetetlen e szegény népnek ily szerencsétlenségre jutását és az államnak ily megterheltetését nem az illető községi és kormányi hatóságok hanyagságának felróvni. Azok a falvak és városok, honnan e kivándorlók kerülnek, nem oly nagyok, hogy a hatóságok, egy kis éberség mellett, tudomással ne birhatnának az egyes lakosok efféle szándékáról; hisz az a kivándorlási terv nem olyan, mely egy nap alatt terem s végrehajtatik; azt előbb meghányják-vetik a malom alatt, azt előbb ugyszólván a falu plebiszczituma alá bocsátják, ahhoz egy kis pénz kell, s e végre el kell adni a házikót, a tehenet s a holmit. Okos beszéddel az ily mindenkép utazni vágyók nagy részét vissza lehetne tartani; de a kiket nem, azokra az államnak kellene némiképen ügyelni. Konzulátusainkat Hamburgban, Brémában stb. el kellene látni olyan hivatalnokokkal, kiknek egyedüli dolga volna az ily «behajózó» kivándorlóknak könnyebbségére lenni. Akkor nem történnék az meg. a mi most igen gyakori, hogy a német «kivándorlási ügynök» elszedi a másképen, mint tótul egy szót sem beszélő parasztnak minden krajczárját, s azon vesz neki nem Amerikába, hanem Angliába szóló jegyet.

Megható a sorsa az ily rászedett népnek. Nincs egy betevő falatjuk, sem falatravalójuk, mikor az itteni dockokban partra szállnak. Férfi, asszony és sokszor egész rakás gyerek addig ténfereg az utczákon, még az éhség és hideg leteriti őket s bizonyosan elvesznének, ha a londoniak kegyessége meg nem mentené, fel nem melengetné, s át nem adná őket a magyar egyletnek, mely már-már minden erejét kizárólag ezekre kénytelen forditani.

A legemberiesebb dolgot cselekszi, a ki e bajon segiteni törekszik, s az emlitett hatóságokon kivül nagyon megszivlelhetnék a felvidéki papok és lapok, hogy — a tapasztalás szerint — nem a legszegényebb osztályból való kivándorlókat merész szándékukról lebeszéljék, vagy legalább az utra némi oktatással lássák el.

***

Egy másik csapat kivándorlót lesz alkalmunk itt látni május hóban, de az csak örömére lesz a londoni magyaroknak. A Mollinary-ezred zenekarát értem, mely a nyáron tartandó nemzetközi egészségügyi tárlatra Londonba fog jönni s nehány hónapon át naponta fogja gyönyörködtetni a kiállitás közönségét mindenféle *és magyar* darabjaival. A tárgyalások, mint a legilletekesebb forrásból tudom, most folynak a kiállitás rendezősége és a közös hadügyminiszterium között. A megállapodás bizonyos s még mindö sze az elszállásolás iránti részletek hozandók tisztába. A tárlat mindenesetre jó «*attraction*»-t fog nyerni a jeles bandában, de viszont ennek sem lesz oka anyagilag megbánni, hogy egy kis időre a «fidel» bécsiektől megválik.

***

Ha már tárlatról van szó, említést kell tennem még másik kettőről.

Az egyik valami «nagy nemzetközi» és szintén májusban nyilik meg a kristály-palotában (mig az egészségügyi South-Kensingtonban lesz.) Tudomásom van felőle, hogy innen is nagy mennyiségben küldettek a részvételre való felszólitások Magyarországba. Nehogy iparos hazánkfiai a lépre menjenek. A kristálypalotában tartandó kiállitás teljesen magánjellegü, egyesegyedül a palota bérlőinek lesz hasznára. A kiállitó csak költségbe veri magát, de semmi erkölcsi vagy anyagi hásznot abból nem várhat, ezt kizárja a leendő kiállitás terjedelme, a jury tekintélytelen volta, s minden. Hallomásom szerint az osztrák kereskedelmi miniszter ez ellen övta is a lajtháninneni kereskedelmi kamarákat. Igen helyesen tette. A kiállitások eszméje s tekintélye a nélkül is, épen a tárlatok gyakori volta által, sokat veszt népszerüségéből. Hát még ha a magánvállalkozások is igy segitnek rontani.

A másik kiállitás sokkal csekélyebb igényü és terjedelmü, tegnap nyilt meg a Floral-Hallban, Covent-Gardenben. Nagyon érdemes a megtekintésre s a megemlitésre. A bicycle-k és tricycle-k tárlata ez, vagyis magyarán szólva a kétlábu és háromlábu (csak nem mondhatom, hogy kerekü) «vasparipáké». Tudvalevőleg e türelmes és abrak nélkül is megélő papiráknak Anglia a szülőföldje s itt is különösen Coventry városa a legfőbb tenyésző telepe, hol körülbelül tizenkétezer munkás van foglalkoztatva a velocziped-gyárakban. — A vasparipázást, melyet ez előtt csupán mint egészséges és szép sportot gyakoroltak, az utóbbi években nagyon felkapták mint olcsó és gyors közlekedési eszközt a városokban, s például Londonban megszámlálhatlan kereskedő, hivatalnok és hivatalnoknő vasut vagy omnibusz helyett ezen jár dolga után. A mostani, legujabb törekvés pedig az, hogy a «vasparipákat» teherhordásra is alkalmassá tegyék. Ez irányban elmésnél elmésebb találmányokat látunk e tárlaton. Egyebek közt ott van egy tricycle, ép oly könnyen hajtható egy személy által, mint akármely más, s melyen ezentul az *Évening Standard* sok ezernyi példányát fogják szállitani a nyomdából a város különböző részeibe, — mihez ezelőtt egész fogat kellett. A mi budapesti vasparipásaink sok élvezetet találhatnának e kevés lármáju, de annál gyakorlatibb kiállitáson.

***

A mennyire katonáskodásom emlékei visszaterjednek, sohasem láttam sem a közös hadseregben, sem a honvédségben egyetlenegy tisztet, ki buzgó vallásos lett volna. Ezek nagy bámulattal fogják hallani, hogy a hires Gordon tábornok, kit az imént az angol kormány Szudánba küldött, s kinek sorsáról olyan kétes hirek keringenek, mily ájtatos, istenfélő ember.

Wilberforce kanonok tegnap egy mértékletességi meetingen elbeszélte, hogy mielőtt a tábornok afrikai utjára indult, levelet intézett hozzá (a kanonokhoz), ki épen egy vallásos összejövetelen elnökölt, s ezt mondá levelében: «Jobban kivánom az ön házában összegyült hiveknek imádságát, mint az egész Szudán minden kincsét kezemben birni. Imádkozzanak érettem, hogy alázatos legyek, hogy az Isten vezérelje lépteimet, és hogy minden zugolódás szelleme elhallgasson bennem.»

A különben is pártkülönbség nélkül szeretett és magasztalt tábornoknak e tette csak még jobban fogja emelni népszerüségét a vallásos közönség előtt. Sokak előtt azonban érthetetlen marad: hogyan fér össze ilyen s ennyi hitbuzgósággal a katonai pálya, mely, akárhogy szépitse is az ember a dolgot, nem egyéb, mint öldöklési mesterség?

***

Hir szerint Erzsébet királyné e hó vége felé ideérkezik s több héten át vadászatokban fog résztvenni, Northampton környékén. Hiteles helyről tudom, hogy ugy az udvar, mint némely osztrák főur lovai már meg is érkeztek Angliába. Furcsa véletlen, hogy a királyné épen a legradikálisabb, sőt Angliának tán egyetlen republikánus vidékére jön. Tudvalevőleg mind az atheista Bradlaugh, mind a republikánus Labouchére Northamptonnak képviselői, sőt tagadhatlanul nagyon szeretett képviselői.

A vaskanczellár.

(A német-osztrák szövetség előzményei.)

A német birodalmi kanczellárról uj könyv jelenik meg e hét végén Lipcsében. *Busch* Móricz, a kiváló német politikai iró bocsátja, közre «Unser Reichskanzler» czimmel s történelmi adatokkal gazdagon. A könyvnek nyilvánosságra jutott egyik fejezete a porosz-osztrák háboru előzményeit ismerteti s anynyira érdekes, hogy tartalmát röviebbre fogva, mi is reprodukáljuk.

Kevéssel azelőtt — irja Busch — hogy az első lövések eldördültek (két héttel lehetett a háboru kitörése előtt), Bismarck elküldte Bécsbe Gablencz osztrák tábornok öcscsét, hogy megkinálja a császárt a dualismus és a Francziaország ellen való közös föllépés alapján a békével. Elmondotta neki, hogy 6—700,000 emberünk van talpon s az ő hadseregének nagyrésze is hadilábon áll. Jobb lenne, ha megegyeznénk s fordulnánk nyugat felé, együtt mindaketten, mi éjszakon, ők délen, Franciaország ellen, elfoglalva Elszászt s megtéve Strassburgot a szövetség bástyájának. Francziaország most gyönge velünk szemben. Igazi oka nem volna Francziaország megtámadásának; de azzal menthetnők magunkat önmagunk előtt, hogy az sem volt igazságos eljárás, hogy Francziaország elvette tőlünk Elszászt s a béke közepett Strassburgot. Ha mi e tartományt hozományul adnók a németeknek, szivesen fogadnók dualizmusunkat. Ők (az osztrákok) délen parancsolnának, rendelkezve a hetedik és nyolczadik hadtesttel, mi pedig a kilenczedíknek és tizedíknek lennénk urai.

Nos hát, Gablenz megtette ajánlatát a császárnak, a ki nem idegenkedett a dologtól, de kijelentette, hogy előbb meg akarja hallgatni a kü ügyminiszter véleményét. Mensdorff nem termett ilyen gondolatokra, de azért ő sem ellenkezett, csak a többi miniszterrel akart előbb beszélni. Ezek azonban a háborut sürgették ellenünk. A pénzügyminiszter — gondolva, hogy megvernek minket — azt mondta, hogy ötszáz milliónyi hadisarczot akar tőlünk, vagy . . . A külügyminiszter voltaképen meg tudott volna barátkozni Bismarck gondolataival; de előbb viaskodni kell, gondolá, azután kibékülhetünk s rátámadhatunk Francziaországra. Igy aztán Gablenz üres kézzel tért vissza s néhány nappal később elutazott a király minisztereivel a cseh harctérre. Kár volt; a régi egység, vagyis inkább egyenetlenség, a frankfurti szövetség fölbomlott volna, de kifelé nem támadt volna viszály. Az éjszaki bund és a déli bund szövetségre lépett volna a külföld ellen, kölcsönös biztositásával területük épségének.

A háboruról, mely ezután kitört, itt csak annyit mondhatunk, hogy Königgrätznél hamar eldőlt Poroszországra nézve. Azontul nagyobb katonai nehézségekkel már nem kellett megküzdeni, de bajt okozott Francziaországnak Ferencz József császár által kért beavatkozása. Hogy ez intervencziót elháritsa, Bismarck egyezkedést kezdett ujra bizalmas uton a bécsi kabinettel. Brünnből, hol julius 12-től 18-ig volt a porosz főhadiszállás, Herring bárót küldte Bécsbe a következő békeajánlatokkal: Ausztria Velenczén kivül mit sem veszt területéből, nem fizet hadisarczot sem, Németországban elfoglalják a Majnát Poroszország hatalmi törekvésének hatalmául, Dél-Németországot magára hagyják s Ausztria érintkezésbe léphet vele — mindez azonban csak akkor engedtetik meg, ha Francziaország távol marad a békekötéstől. A bécsi felső köröket kellemesen lepték meg ez ajánlatok. De Esterházy Móricz herczeg, a kinek nagy befolyása volt a külügyminiszterre, mindjárt eleintén is hidegen fogadta a követet, csaknem harmincz óra hosszáig várakoztatá feleletre s végre kitérő szavakkal és azzal a kijelentéssel eresztette el, hogy csak hivatalos fölszólitásra küldenek a porosz főhadiszállásra követet. Herring Nikolsburgba sietett, a hová áttették a főhadiszállást, azonban később érkezett, mint Benedetti, a Napoleon ügynöke s azt mondták neki: «Egy órával előbb más fordulatot vettek volna a tárgyalások. Most már nem utasithatjuk vissza Francziaország intervencziját, mert elfogadtuk.» — Napoleon közbejáró javaslataiban szó sem volt Poroszország kitágitásáról, de Vilmos király ezt győzelem esetére elsőrendü föltételnek tekintette s eleintén többet követelt s többet követeltek a katonák is, mint a mennyit Bismarck tanácsosnak vélt. Julius 9-én ezt irta nejének Hohenmauthból: Ha igényeinkben nem leszünk tulzók s nem hiszszük azt, hogy meghóditottuk az egész világot, akkor olyan békét kapunk, mely megérdemli a fáradságot. De mi ép oly könnyen ittasodunk meg, mint a mily könnyen csüggedünk, s nekem az a hálatlan föladat jutott, hogy vizet öntsek a pezsgő borba s megértessem, hogy nem egyedül élünk Európában, hanem van három szomszédunk is. A főhadiszállás buzgó annexionistái osztrák Szilézia elfoglalását sürgették. Bismarck hivatkozott rá, hogy annak lakossága különösen ragaszkodik a császári családhoz. Azt kivánták, hogy büntessék meg Ausztria szövetségeseit területvesztéssel. Bismarck válasza az volt, hogy csak azt kell elvenni, a mire okvetetlenül szükség van, a büntetéshez semmi köze a politikának, azt rá kell bizni istenre. Amazok ugy vélekedtek, hogy Bajorországnak át kell engednie a győzelem dijául, a hajdan Hohenzollern-féle területrészeket; mert Ausbach és Bayreuth nem feledték el még, hogy valamikor a királyi családéi voltak s részét teszik örökségének. Bismarck megértette velük, hogy e tartományok rég megszokták már a bajor korona uralmát. Amazok eleintén egész Szászországot követelték, később csak Lipcsét és környékét, a stratégia szempontját Lausitzot. Bismarck azt felelte, hogy vagy el kell venni az egészet s ez bajjal jár, mert Ausztria nem türi, vagy pedig semmit. A szövetség reformját tekintette ő födolognak s csak mellesleg ohajtotta Poroszország hatalmának kiterjesztését. Később a király is korlátozta igényeit, de juliusnak harmadik hetében még ugy nyilatkozott

mutatkozik. T. i. igen jellemző az, hogy az 1883—84-ik tanévre a közös hadsereg részére alapitott 120 alapitványi ingyen helyre összesen 151 magyar ifju folyamodott csak, addig a Ludovika-akadémiánál a honvédség részére alapitott csak 40 ingyen helyre és 20 fél illetőleg egész fizetéses, tehát összesen 60 helyre 174-en folyamodtak. Ennél ékesebben szóló bizonyitvány nem kell arra nézve, hogy a magyar szülők, valamint a magyar ifjuság mennyire lelkesednek a honvédségi intézmény iránt és aránylag milyen kevesen vágyódnak a közös hadsereg kötelékébe juthatni.

Midőn meg van győződve a szónok arról, hogy a Ludovika-Akadémiában ezen ifjak kiképeztetése körül mind az elkövettetik, a mi szükséges arra, hogy majdan a honvédség szakképzett és minden tekintetben az intézmény díszére való ifjakat nyerjen, örömmel értesült a véderőbizottság legközelebb tartott ülésén a honvédelmi miniszterium jelen volt egyik képviselőjétől, hogy az eddigi eredmény az ifjak előhaladására egyátalában nemcsak kielégitő, de azt lehet mondani, hogy kitünő.

A sorhad intézeteiben nevelt ifjakra nézve csak röviden azon óhajtást intézi, vajha azon a katonai köröket méltán gondolkodóba ejtett nagy horderejü szavak, melyeket János főherczeg bécsi felolvasása alkalmával mondott, hogy azon humanisztikus irány, melyet ő főkép hangsulyozott, ezen katonai intézetekben nevelt ifjak nevelésénél is minél nagyobb mértékben számügyre vétetnék, és pedig akkép, hogy mig egyrészt maguk is ily irányban neveltessenek, a mint nem hitte, hogy ez történik is, már idejében lelkükbe csepegtessék az az érzet, hogy ha majdan tisztekké válnak, a legénységgel ők is emberségesen bánjanak el.

Ez az egyik oldal. A másik az, hogy a tiszt necsak a saját magasabb miveltségénél és társadalmi állásánál fogva egyátalán feltételezve már a humanus modort kövesse alárendeltjeivel szemben ugy a kiképzés, mint a beoktatásnál, hanem egyuttal ellenőrizze az altiszt elemnek még egészen le nem vetkőzött ősi nyerseségét a legénységgel szemben.

A humanisztikus irány a hadseregnél két oldalról megfontolando. Egyik oldal magunknak a tiszteknek ily irányu kiképzése, a melyre nézve nem tagadja a szónok, hogy suly fektettetik, másfelől igen fontosnak tartja a tisztek ellenőrzését az altisztekre vonatkozólag, hogy igy azok, a kik legmkább érintkeznek közvetlenül a legénységgel, az emberséges bánásmódot a tisztek példájából elsajátitsák, vagy ha ős nyerseségüknél fogva ezt nem akarnák, a kontroll által, a mely a tiszteknél kell, hogy legyen, ide kényszerittessenek. A szónok e két szempontot akarta mostani felszólalásában hangsulyozni. Az egyik az, hogy a mi álláspontunkat igazolja fényesen az irány, a mely a honvédségi neveldékben levő helyekre folyamodók és a közös hadsereg ily helyeinek betöltésénél nyilvánul és ha nem léptettetik is az önálló magyar hadsereg tüstént életbe, hanem csak fokozatosan tétetnek meg az intézkedések arra nézve, az által pl., hogy a magyar ezredekben a concretual status kettéválasztatik, hogy a magyar tisztek csak a magyar-, az osztrákok az osztrák ezredekben léptettetnek elő és továbbá, hogy a magyar ezredek is ugy, a mint a honvédség, feleskettetnek nemcsak a király, de a haza és az alkotmány iránti hüségre (Élénk helyeslés a szélső bal oldalon.) ha e kettő a territoriális reform részben keresztülvitelével léptettetik életbe a magyar vezényszó mellett: a magyar ifjuság oly számmal, mint a honvédségnél, fogja magát a sorhadi pályára adni. Tegyük meg ama reformokat a közös hadseregnél és el fogjuk érni, hogy a magyar ifjak nagy számmal fognak tódulni a magyarrá teendő ezredekbe is. (Helyeslés a szélső balon.)

A ház ezután a honvédelmi miniszter jelentését tudomásul veszi.

Az elnök: A mai ülés napirendje ki van meritve. A holnap d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjére a következőket hozza javaslatba: először a ma megszavazott törvényjavaslat harmadszori felolvasását, továbbá a ház megállapodása szerint a véderőbizottságnak jelentését az ujoncz és póttartaléki jutalék megajánlásáról szóló törvényjavaslat tárgyában, továbbá a pénzügyi bizottságnak jelentését az 1879. évi XX. tvczikk hatályának megszünése után Szeged szab. kir. városában szükséges átmeneti intézkedésekről szóló törvényjavaslat tárgyában nem különben ezzel kapcsolatosan Szeged szab. kir. városnak kérvényét a kölcsönalap igénybevétele határidejének meghosszabbitása iránt és a pénzügyi s a közigazgatási bizottságnak erre vonatkozó jelentését.

Ezután felhivja a ház figyelmét arra, hogy az irói és művészi tulajdonjogról szóló törvényjavaslat és jelentés már holnap ki lesz nyomatva, ennek tanulmányozása több időt igényelvén, talán a jövő hétfői ülés napirendjére tüzethetnék ki tárgyalás végett. (Helyeslés.) Ezen kivül van még két törvényjavaslat, a melyeknek tárgyalása szintén szükséges. E javaslatok egyike a némely megyék határainak egyes községek és puszták átcsatolásának kiigazitásáról és ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló törvényjavaslat, a másik az 1875. 36. t. cz. módositásáról és a kir. járásbiróságok számának szaporitásáról szóló törvényjavaslat és az ezekre vonatkozó bizottsági jelentések. Ezek tárgyalása talán legczélszerübben történhetik pénteken d. e. 11½ órakor, miután 10 órakor a főrendiház tart requiemet elhunyt másodelnökének emlékezetére, a melyre a képviselőház is meghivatott. (Helyeslés.)

Ezután az elnök az ülést berekeszti. Az ülés végződik 11 óra 30 perczkor.

Az országgyülési szabadelvü párt ma d. u. 6 órakor tartott értekezletén az 1879. XX. t. cz. hatályának megszüntetése után Szeged városában szükséges átmeneti intézkedésekről és az 1882. évi VII. t. cz. 2. §-ában foglalt intézkedések módositásáról szóló törvényjavaslat vette első sorban tárgyalás alá. A törvényjavaslatot a közigazgatási bizottság részéről *Tibád* Antal, a pénzügyi bizottság részéről *Rakovszky* István előadók indokolta s az *Eles* Henrik, *Tisza* Lajos gr. és *Tisza* Kálmán miniszterelnök felszólalásaik után elfogadtatott, valamint elfogadtatott utána a pénzügyi bizottság jelentése Szeged városának az 1880. XX. t. czikkben létesitett *kölcsönalap* igénybe vételére kitüzött határidő meghosszabbitása iránt benyujtott kérvénye tárgyában. *Vizsolyi* elnök bejelentvén, hogy a pénteki ülés napirendjére kitüzött törvényjavaslatok tárgyalása végett csütörtökön értekezlet tartatik, a tanácskozás véget ért. (O. E.)

KÜLFÖLD.

— február 11.

Gordon — for over! folyvást örökké csak erről a derék angol katonáról van szó, kinek sorsa iránt ma egész Európa s főkép Angolország népe érdeklődik. Tegnap az a hir érkezett róla, hogy szerencsésen *Berberbe* érkezett. Ma pedig *Kairóból* a következő tartalmu távirat érkezik: «*Korai volt az a hir*, hogy Gordon tábornok Berberbe érkezett. A tévedést az okozta, hogy Gordon tábornoknak Berberből kelt távirata érkezett ide, melyet gyors járásu tevékkel küldtek előre Berberbe. E távirat szerint Gordon tábornok e hó 12-dike előtt nem fog Berberbe érkezni. *Abu-Hamed*-ből e hó 8-án Baring főkonzulhoz érkezett utolsó hirek szerint Gordon tábornok szerencsésen oda érkezett. — Az angol kormány *Hewett* tengernagyot *Szuakim parancsnokává* nevezte ki. Hir szerint sikerült *Szinkatba* élelmiszereket szállithatni.»

Az *angol parliament*, mint már emlitettük, holnap veszi tárgyalás alá az ellenzék vezérei által benyujtott rosszalási inditványt. *Salisbury* marquis inditványa igy hangzik: «E ház, miután az Egyiptomra vonatkozó levelezést olvasta, ugy vélekedik, hogy a Szudánban legutóbb történt sajnálatos események nagy mértékben ő felsége kormánya habozó és következetlen politikájának tulajdonitandók». Ugyanigy hangzik Sir St. *Northcote* alsóházi inditványa is, melyhez Sir W. *Lawson* a következő módositványt nyujtotta be: «A ház, tartózkodván attól, hogy véleményt nyilvánitson a kormány által a parliament beleegyezésével két év óta folytatott egyiptomi politikáról, reményli, hogy jövőben nem fognak brit csapatok arra forditattni, hogy az egyiptomi nép uralkodó-választásába beleavatkozzanak». — Ugy vélekedik, hogy az alsóházi vita három napig fog tartani s pénteken lesz a szavazás. A felsőházi vita valószinüleg csak két éjszakát fog igénybe venni s csütörtökön már szavaznak. A vitára a vidékről számos peer rándul föl Londonba, s valószinünek tartják, hogy Salisbury marquis inditványa nagy többséggel fog elfogadtatni. Az alsóházban sokkal kétesebb az eredmény s igen sok függ a Parnell-pártiak magatartásától.

Mint a *Daily Newsnak* Várnából tegnapi kelettel jelentik, *Kréta szigetén fölkelés tört ki.* A *porta* 5000 fönyi katonaságot rendelt *Szmirnából* és *Szalonikiből* a fölkelés szinhelyére.

Az *Anglia és a porta* közt folyó tárgyalásokról több felől egyhangzóan jelentik, hogy ezeket a porta inditotta meg, s január utolsó napjaiban kérdést intéztetett Lord *Granvillehez*, hogy hajlandó-e a *Szudánban* való *közös eljárás* iránt tárgyalásokba bocsátkozni. A *Daily News* jelentése szerint Lord Granville azonnal visszautasitotta a portának azt a javaslatát, hogy egy török expediczió Anglia költségén küldessék Szudánba. A porta ezután külföldi képviselői által tapogatózott a hatalmaknál, vajjon számithat-e támogatásra Angliának Egyiptomban követett eljárása ellen. A Párisból és Berlinből érkezett felelet egyátalában nem volt a porta kivánságai szerint való. Nevezetesen *Hatzfeldt* gróf azt a barátságos tanácsot adta neki, hogy ejtse el azt a balga politikát, hogy Anglia ellenében diplomácziai támogatást keressen, hanem saját érdekében oda törekedjék, hogy a brit kormánynyal jó viszonyban legyen. Ez a válasz, teszi hozzá az idézett londoni lap, teljesen egybehangzik Németországnak az egyiptomi kérdésben való magatartásával. A német kormány a brit politikát elejétől fogva támogatta, Sztambulban épugy, mint Berlinben.

A tonkingi ügyekről Harmand, a Párisba visszatért polgári kormányzó a *Figaro* egyik szerkesztője előtt igy nyilatkozott:

«A mi a tonkingi hadműveletek kimenetelét illeti, meg vagyok róla győződve, hogy *minden a legjobban fog végződni. Bakninh* elfoglalása, mely nem várathat sokáig magára, végkép meg fogja szilárditani tekintélyünket. Khina, mely nyiltan nem lép fel ellenünk, de közvetve minden lehető módon ártalmunkra van, rögtön nyugodt lesz, mihelyt erélyes csapást mérünk reá. Nem fog nekünk hadat üzenni, ez bizonyos: először is nem teheti, azután meg nem is kivánja, mert hadba menetelének mulhatatlan következménye a szomszédos tartományok föllázadása lenne. De azért kétségtelen, hogy a kalózokat biztatja. Hanem ezek épenséggel nem ijesztők; az okkupáló hadtest könnyen el fog vele bánni. Közrendészet dolga. A tonkingi egyébiránt szelid, békés természetü ember. Munkás, szorgalmas s kalózkodásra csak akkor adja magát, ha a felsőbbség nem törődik vele. Bizonyára semmi sem lesz könnyebb, mint ezt a népet czivilizálni és megbékiteni. Tonking csodálatraméltó ország, melynek birtoka igen hasznos lesz kereskedelmünkre nézve. Alig lehet fogalmat nyujtani a talaj rendkivüli termékenységéről és az aratások szépségéről. Vannak kőszénbányák és telepek; az ipar a viszonyokhoz képest eléggé fejlett. Véleményem szerint Francziaországnak sohasem lesz többé alkalma, gyarmatait egy szebb és gazdagabb országgal szaporitani. Igaz: szükség lesz vasutépitésre és csatornázásra; de ez a költség a várható haszonhoz képest csekélység. Nem kicsinylendő Tonkingnak az az előnye sem, hogy éghajlata a legegészségesebbek egyike. Csapataink egészségi állapota olyan kielégitő, a mint csak kivánni lehet; sőt bizonyos, hogy ha Francziaországban folytatnának hadműveleteket, a betegedési esetek sokkal nagyobb számban lennének, mint ott.»

A pápának a franczia főpapsághoz intézett *encziklikáját* közli a *Moniteur de Rome*. Egy mai távirati tudósitásunk ezt a következőkben ismerteti:

Az enczíklika terjedelmes irat és igen mérsékelt hangon van tartva. Az elején a pápa azokra az érdemekre emlékeztet, melyeket a franczia nemzet a katholikus egyház védelme körül szerzett. «Ha Francziaország — ugymond a pápa — néha a hagyományról és hivatásáról megfeledkezve, az egyház iránt ellenséges érzületet tanusitott is, Isten kiváló kegyelme által vezérelve, nem tért le hosszu időre és teljesen az igaz utról.»

Ezután kijelenti, hogy az egyház a neutrális iskolákat mindenkor kárhoztatta és fölhivja a szülőket, hogy nem tekintve a létező nehézségekre, gyermekeiket vallásos nevelésben részesitsék. Az egyház és az állam közti viszonyról szólva, a konkordátum eredetére emlékeztet és megjegyzi, hogy a konkordátumot bölcs politika sugallta, oly politika, mely hivatott volt, hogy a közjóról gondoskodjék. Azon inditó okok, melyek annak idejében a konkordátum megkötésére vezettek, elégségesek arra, hogy az ma is föntartassék. A pápa üdvözli a főpapságot buzgalmáért. Titeket — ugymond — senki sem fog azzal vádolhatni, hogy a létező kormány iránt ellenséges érzülettel viseltettek. Az enczíklika e szavakkal végződik: «Remélni akarjuk, hogy az az érdeklődés, melynek Francziaország irányában csak imént is jelét adtuk, meg fogja szilárditani az egység kapcsát, mely Francziaországot a szentszékkel összeköti s mely mindkél félre nézve mindenkor számos jelentékeny előny kutforrása volt.»

Az egyiptomi helyzet.

Szuakimból a következőket sürgönyzik február 8-ról a *Standardnak*: Szomoru levelet küldött ma Tevfik Szinkat derék parancsnoka. Akkoriban, midőn e levelet irta, nem hallották még ott a tokari vereség hirét s könyörög, hogy küldjenek neki segitséget. A helyőrséget éhhalál fenyegeti, az emberek a fák leveleit és kérgeit rágják, hogy csillapitsák éhségüket, miután a lovakat, kutyákat és macskákat mind elpusztitották. Az ugynevezett barátságos törzsek nem nyujtanak segedelmet s vezérük: Mahmud bej elment Ozman Dignához, hogy tanácskozzék vele, de nem remélhető, hogy ő továbbra is megmenteni iparkodjék a szinkati helyőrséget.

A *Daily Telegraph* szuakimi levelezője közli egy kém jelentését, ki néhány nappal ezelőtt tért vissza Ozman Digna táborából. Szerinte a hadondovák inkább ördögök, mint emberek. Megmutatták neki egy halott kezét s kérdezték tőle, vajjon európai embernek vagy töröknek a keze-é, mert a halott zsebében igen sok ginea volt. Azt beszélték, hogy nem törődtek az egyiptomi kormánynyal. A máhdi, az igazi próféta megirta nekik, hogy mily nagy vereséget okozott ő Hicks pasának s felszólitotta őket, hogy csatlakozzanak hozzá. Meg is teszik ezt, mert nem félnek az ágyuk tüzétől. A máhdi megigérte nekik, hogy haláluk után a paradicsomba jutnak; de ha nem akarják őt követni, eljön mindnyájukat megölni s akkor egyenesen a pokolba vándorolnak. A máhdi be fogja járni egész Egyiptomot, megöl minden egyiptomi keresztyéneket és törököket, fölforgatja a világot s uj rendet teremt. Seregének másik része Hedsazba és Mekkába megy, megölve a török szultánt s elfoglalva Indiát, sőt az egész földtekét. Ozman Digna naponkint egybegyüjti őket, felolvassa előttük a máhdi leveleit s a legvadabb fanatizmusra izgatja hallgatóit. Tánczolnak, üvöltenek s alig várják, hogy támadhassanak.

Egy görög kereskedő, ki a kashgili csatának szemtanuja volt, azt irja, hogy a máhdi nem volt ott a csatatéren. A csata után jött elő, hogy megnézze Hicks pasa holttestét. Lándzsáját beleütötte a halott testébe, a mint azt az arabsok vallása rendeli, mintha azt mondta volna: «Én, a próféta vagyok az, a ki a hitetlent legyőztem és megöltem.»

Kairóból jelentik e hónap 8-áról: Ma érkezett ide a legtekintélyesebb khartumi kereskedő. Azt beszéli, hogy Khartum és Berber tarthatják magukat, ha élelmi szerük el nem fogy. Berber körül sánczokat emelnek. A városnak van czitadellája is, melybe visszavonulhat az 1200 basi-bozukból és 300 egyiptomi katonából álló helyőrség.

Mr. *Rassam*, Asszyriának ismert kutatója, azt az aggodalmát fejezi ki, hogy *Gordon* tábornok missziója is olyan fiaskoval fog végződni, mint a Hicks és Baker pasáké. Ha Gordon tábornoknak volnának is barátai a szudáni törzsfőnökök közt, ezek még is kötelességüknek tartanák, hogy őt megöljék, mert pártján van az egyiptomi kormánynak, mely ellen ők nyilt forradalmat kezdtek. Ha Gordon európai vagy indiai csapatokkal vonult volna Szudánba, akkor talán elnyomhatta volna a forradalmat, de a mostani körülmények között sem vitézsége, sem a magával vitt pénz nem használ. Angliára és a czivilizáczió ügyére nézve, üdvösebb lenne, ha tehetséges tábornok vezetése mellett 4—5000 fönyi indiai csapatot küldtek volna Szudánba, hogy elfojtsa a lázadást.

A bécsi «kivételes állapot.»

— febr. 11.

Táviratilag már közölve voltak ama határozati javaslatok, melyeket a reichsrath képviselőházának kiküldött bizottsága a *kivételes állapotra* vonatkozó rendeletek tárgyában elfogadott. A bizottság üléseiről, melyeknek lefolyását eddig titokban tartották, most a következőket közlik:

A bizottság első ülésében megalakult, a második ülésben báró *Giovanelli* elnök felvetette az a kérdést, hogy titokban tartassanak-e a tárgyalások. *Taaffe* miniszterelnök az egyelőre való titoktartás mellett nyilatkozott, javasolva, hogy a tárgyalások befejezése után állapittassék meg, hogy mennyiben tartassék fenn tovább a titoktartás. A bizottság tagjai ebben megnyugodtak.

Taaffe gróf aztán *Kubin* osztályfőnök által exposét olvastatott fel, mely azonban semmi ujabb tényt nem hozott a bizottság tudomására. A jelen és felemlité a két rendőrségi közeg meggyilkoltatását, az anarchista nyomtatványokkal való kolportaget, utalt a titkos nyomdák létezésére s a Bécsben fenálló anarchista propaganda más jelenségeire. Ehhez a exposéhez, melyet később a kormány a többségi s kisebbségi előadóknak rendelkezésükre bocsátott, Krticzka bécsi rendőrfőnöknek s Weisznak az államrendőrségi osztályfőnöknek szóbeli jelentései is járultak, a melyek azonban, kisebb részletektől eltekintve, a bizottságnak semmi ujabb anyagot nem szolgáltattak. A bizottsági tagok ezekből az elődásokból megtudták, hogy nagyon sok ama hirek közül, melyek a mult héten a közönség közt keringtek, alaptalan. E szóbeli előadásokat számtalan anarchista röpirat fölolvasása követte. Taaffe miniszterelnök ujból kinyilatkoztatta, mint azt már a házban is tevé, hogy a kormány az életbeléptetett rendszabályokat a legkomolyabban fogja használni, de a mellett a czélon tul nem fog menni.

A harmadik ülésben elhatározták, hogy a két kivételes rendszabályt külön veszik tárgyalás alá. A bizottság tagjai kérdéseket intéztek a miniszterhez s a kormány képviselőihöz a végből, hogy tájékozzák magukat az anarchista mozgalom mérve s kiterjedése felől. A válasz, melyet többnyire Weisz udvari tanácsos adott, mindig az volt, hogy a rendőrség rendelkezésére álló rendes eszközök nem elégségesek arra, hogy az anarchista mozgalmat elnyomják.

A negyedik ülésben kezdték meg a vitát az első kivételes rendszabály: az állami alaptörvény felfüggesztése fölött. A vitában a jobboldal részéről majdnem kizárólag csak *Hohenwarth* gróf, s *Clam* Henrik gróf vettek részt; a baloldali bizottsági tagok kivétel nélkül résztvettek a vitában, leginkább pedig *Kopp* és *Sturm* képviselők. A baloldal tagjai kiemelték, hogy az 1869-ki törvényben kivánt előfeltételek a kivételes állapot életbeléptetéséhez nincsenek meg kellőleg, mivel csak egyes gaztettek elkövetése van bebizonyitva, de felségáruló üzelmek fenforgása nincsen, s feltéve, ha igy is volna, elegendő lenne a levéltitok, a házijog s a személyes szabadság állami alaptörvény által biztositott jogainak korlátozása, az egyesületi s gyülekezési jognak s a sajtószabadságnak elrendelt megszoritása azonban felesleges. Utaltak azokra az eseményekre, melyek 6189-ben Csehországban a kivételes állapot életbeléptetéséhez vezettek s azokra az okokra, melyek Dalmáczia egyes kerületeiben ugyanezt szükségessé tették, s mindazokból arra a következtetésre jutottak, hogy a most alkalmazott rendszabályok a szükséges mértéket tullépik, czéljuk nincs eléggé megvilágitva s határozott időhöz sincsenek kötve. Ennek ellenében *Hohenwarth* ama nézetének adott kifejezést, hogy a kormány rendszabályait eléggé indokolta s azok mind szükségesek is. Bizton lehet várni, hogy a kormány hatalmát diszkrét módon fogja felhasználni, mivel maga is készséggel kijelentette, hogy csak az anarchista törekvéseket akarja e rendszabályokkal elnyomni s mihelyt az okok megszünnek a kivételes intézkedésekre vonatkozó rendeletet vissza fogja vonni. *Sturm* megjegyzé, hogy Taaffe gróf sokkal kevesebbet nyilatkoztatott ki, mint Hohenwarth emlitett, *Taaffe* gróf erre kifejté, hogy ha az 1869. törvény, mely a kormánynak ilyen kivételes intézkedésekre jogot ad, nem állna fenn, szocziálista törvényt kellett volna most alkotni. E törvény fennállván, a kormánynak nem csak joga, hanem kötelessége is volt azt alkalmazni. A kormány fegyvert lát e törvényben, melyet használni kénytelen. — A mit különben Hohenwarth emlitett, azt most határozottan ismétli, csak az anarchistákat kivánják elnyomni s a rendszabályt megszültetik, mihelyt okaik megszünnek. Hogy ennek mikor lesz itt az ideje, azt most még nem lehet meghatározni. *Grocholski, Clam* és *Hohenwarth* kiemelték, hogy különbséget kell tenni a miniszternek a miniszteri felelősségről szóló törvényből származó s személyes becsületességéből eredő felelőssége közt. Oly férfiuról, Taafferól fel kell tenni azt, hogy személyes becsülete a rendelet diskrét alkalmazását biztositja.

A sajtószabadság felfüggesztésére vonatkozó rendelet fölötte élénk vitát keltett. A baloldali szónokok kifejték aggodalmaikat, hogy pártjok lapjait ez igen veszélyeztetheti. *Taaffe* gróf erre ünnepélyes alakban kijelentette, hogy eszébe se jut a kivételes rendeleteknek politikai tekintetben való kiaknázása; az ellenzéki lapokat a kivételes rendszabálylyal sujtani nem fogja megkisérleni, ily feltevés ellenkezik a tisztességről való fogalmaival. A sajtószabadság felfüggesztésének kizárólagos czélja az anarchista törekvésü lapok üldözése.

A Cesky-klubnak a bizottságban ülő tagjai közül az első rendszabály fölötti vitában senki sem vett részt. A szavazásnál a többségi javaslat 13 szóval 9 ellen elfogadtatott; a kisebbségi inditvány 14 szavazattal 8 ellenében elvettetett. (Mindkettőt tegnapi bécsi táviratunkban már közöltük.) *Czartoryski* herczeg ellene szavazott mindkét inditványnak. Előadóul megválasztatott Tonki, az ellenzék Koppot bizta meg a kisebbségi vélemény előadásával.

A tegnapi ülésben az *esküdtszékek müködésének felfüggesztéséről* szóló rendelet fölött vitatkoztak. A baloldali szónokok szerint elegendő lett volna a korneuburgi kerület számára egy más esküdtszéki biróság delegálása, Bécsre nézve azonban az esküdtszéki eljárás felfüggesztése felesleges volt. Nem szabad elfelejteni, hogy az esküdtek müködését, nemcsak mint kötelességet, mint terhet, hanem mint jogot is kell felfogni s gyakorolni. Továbbá kiemelték, hogy a rendeletnek majdnem valamennyi vétségre való kiterjesztése nagyon messzemenő intézkedés volt. *Stendel* szót emelt a bécsi esküdtek védelmére, kik bizonyára teljesitenék kötelességüket, emlékeztetett az 1848-diki eseményekre s az esküdtszéki intézmény felfüggesztését Bécsre nézve feleslegesnek mondá. Tulzott dolognak mondá azt a feltevést, hogy Bécs polgárait meg fogják félemliteni, hogy mint esküdtek ne teljesitsék niven kötelességüket. *Suess* hasonló szellemben szólott. *Rieger* megjegyzé, hogy a bécsi községtanácsnak multkori határozata, melylyel a kivételes állapot megszüntetését kérelmezte, a bécsi képviselők fejtegetései ellen szól. *Krall* udvari tanácsos hivatkozott a legfőbb biróságnak az esküdtszéki intézmény felfüggesztéséhez való hozzájárulására s adatokat hozott fel arra, hogy a korneuburgi kerületben mint kisérlették meg megfélemliteni az esküdteket.

A szavazásnál a többség javaslatát, mely szerint a kormánynak ez a kivételes intézkedése is tudomásul veendő, 12 szóval 7 ellen elfogadták.

Azt hiszik, hogy a képviselőház vitája e tárgyak felett pénteken indul meg.

---

hogy «igen, lemond, semmint hogy jelentékeny tartományszaporitás nélkül vonuljon vissza.»

Bismarck herczegnek ehhez kellett alkalmazkodnia a tárgyalásokon, melyek most kezdődtek.

Julius 26-án megkötötték Ausztriával a praeliminaris békét s követte ezt nemsokára a végleges is. «Nagy czélt értünk el» — mondá a porosz táborkar müve, melyet az 1868-iki hadjáratról közrebocsátott. «Németországnak Poroszország vezetése mellett való nemzeti fejlődését teljesen biztositotta ez a béke s a hóditásnak messzebbmenő terveivel nem foglalkozott a kormány. Uralkodó és nép elmondhatták egyaránt, hogy eleget tettek kötelességüknek, melyet egy felsőbb hivatás az államra és egyesekre ró, el kellett ismerniök, hogy egyéb kényszeritő szükség Poroszország és Németország nemzeti fejlődésének biztositására nins. A mit Poroszország területben és hatalomban nyerni akart, azt nemsokára el fogja érni az állam közös organizmusa által. Az Ausztria által ajánlott feltételek nem zárták ki a régi szövetségessel való barátságos viszony helyreállitásának lehetőségét. Ausztriának sem becsületén, sem hatalmán nem esett akkora seb, mely a két állam között állandó ellenségeskedést vonna maga után. Ha többet követeltek, ha a háboru szerencsés folytatása többet engedett volna kicsikarni, hátramaradt volna olyan seb, melyet nem gyógyithatott volna az idő. Poroszország és Ausztria szakadásának megörökitése sem Poroszországnak, sem Németországnak érdekében nem állhat.»

E mondatok legtöbbjét s kivált az itélet végét maga Bismarck irta nyilván. Az ő szellemét leheli az egész s visszatükrözik hiven abban a magatartásban, melyet Ausztria iránt tanusitott, midőn az uj Németország meg volt alapitva. Csakhogy ez a magatartása alig palástolt idegenkedésre talált Bécsben, a mig ott Beust gróf vezette a külügyeket.

A TÁRSALKODÓNŐ.

REGÉNY.

Irta XAVIER DE MONTÉPIN.

50 Folytatás.

Második rész.

A méregkeverők.

IX.

— De gyanitja, hogy ki tette?

— Gyanitom.

— Nevezze meg . . .

— Nem teszem, viszonzá Gilbert határozottan. — A meddig gyanum bizonyossággá nem lesz, tőlem senki sem fog megtudni semmit.

— De ha egyenesen fölhivnám, hogy nyilatkozzék . . .

— Akkor tullépné jogkörét s tőlem a kellő pillanat előtt mégsem tudna meg semmit . . . Csupán annyit mondhatok még önnek, hogy a rágalmazó följelentés névtelen beküldője és a holttest eltüntetője legelőször is elsikkasztotta a Vadans gróf végrendeletét.

— Mi bizonyitja önnek, hogy Vadans gróf irt végrendeletet?

— Ez . . .

Gilbert orvos most zsebéből egy boritékot s ebből egy itatóspapirlapot vett ki, melyet szétbontott s odaadott az államügyésznek, ujjával az ezen látható tintanyomokra mutatva.

— Mit lát itt? tevé hozzá.

Az államügyész elővette szemüvegét s huzamosabb vizsgálgatás után igy felelt:

— Egymásba folyó, szétfutó irásjeleket, melyeknek semmi értelmök sincs, s nem is látszanak a latin ábéczéhez tartozni.

— Tessék csak jobbról balra olvasni . . .

Az államügyész meglepetten kiáltott föl.

Ez a szó: *Végrendeletem*, tisztán és világosan tünt szemébe.

Megdöbbenve nézett az orvosra, mintegy néma kérdést intézve hozzá.

Gilbert folytatá:

— Érti, nemde? . . . Ez a szó egy boritékra volt irva s ezzel az itatóspapirral fölszáritva . . .

— Hogyan jutott ön ehhez a papirhoz, kérdé az államügyész, ki egyik meglepetésből a másikba esett.

— Abban a szobában találtam, a melyben Vadans gróf meghalt.

— Ki jogositotta fel önt arra, hogy abba a szobába bemenjen?

Az orvos összefonta karját mellén.

— Nevem Gilbert-Henri-Lodovic de Vadans gróf, viszonzá! — Maximilen a testvérbátyám volt . . . Távol éltünk egymástól tizennyolcz év óta s én nem láttam őt viszont halála előtt . . .

Az államügyész kimondhatatlan meghatottsággal tekintett a beszélőre.

Az ideje előtt elaggott férfi reszkető hangja, mély redői hosszas bánat és gyógyithatatlan fájdalom jeleinek látszottak.

Gilbert folytatá:

— Tizennyolcz év óta halottnak hisznek. Bátyám is ebben a tévedésben élt. S a valónak továbbra is titokban kell maradnia, hogy lehetséges legyen kezébe szolgáltatnom önnek az igazi bünöst.

— Hát nem Raoul de Challins sikkasztotta el a végrendeletet, melynek ön nyomára akadt?

— Bizonyára nem. Miért sikkasztotta volna el. Neki ép oly kevéssé volt tudomása, mint bárkinek is arról, hogy nagybátyjának gyermeke van; természetes örökösnek tekinthette magát s oka volt hinni, hogy a gróf, ki őt szerette, előnyben is részesitette, ha végrendelkezett.

— Elég az hozzá, hogy a végrendelet eltünt. . . . Kinek lehetett ez az eltünés hasznára.

— Épen ezt kell megtudni, s meg is fogom tudni. . . . A rendőrség helyett én akarom folytatni a nyomozást; esküszöm, hogy föl fogom fedezni a bünöst s azt fogom önnek mondani: *Itt van és itt vannak bünösségének bizonyitékai!* . . . De ehhez szükségem van a Challins gróf szabadságára.

— Ez lehetetlen.

— Kezességet vállalok unokaöcsémért . . . Kész vagyok illetékes kezekbe bármily összeget letenni ovadékul . . . ha kell, egy milliót is.

— Az igazságszolgáltatás nem fogad el ovadékot, mikor gyilkossági vád forog fenn. A mérleg egyik serpenyőjébe nem lehet aranyat rakni, mikor a másikban vér vagy méreg van . . . Ön ismeri az igazi bünöst vagy legalább gyanitja, hogy ki az . . . Nevezze meg, s Raoul de Challins azonnal szabad lesz!

X.

— Nem fogadnak el ovadékot, mikor gyilkossági vád forog fenn, ezt értem, viszonzá Gilbert, — de semmi sem akadályozza önt abban, hogy — ép az igazság érdekében — ideiglenesen szabadlábra helyeztesse Challins grófot — folytonos, titkos rendőri felügyelet alatt, a mely szemmel tartsa minden legkisebb mozdulatát, kilesse minden lépését . . . Ez lehetséges, s nem egyszer fordult már elő . . .

Nem kivánom a vád elejtését . . . sőt ellenkezőleg azt akarom, hogy a vizsgálat akadálytalanul folyjon tovább . . . Bizonyitékaimat az esküdtszék elé fogom vinni . . .

Azt akarom, hogy az az ember, kinek bünös keze megszentségtelenitette Vadans gróf koporsóját, az az ember, a ki elsikkasztotta bátyám végrendeletét, az az ember, a ki vesztét akarta okozni Raoul de Challinsnek, meglakoljon!

Mint ön, én is hévvel ohajtom a bünös megfenyitését, s igérem, hogy az borzasztó lesz.

De ehhez szükségem van Challins grófra . . . . Felelek érte testemmel, becsületemmel. . . . Bocsássa szabadon . . . Ha tévedtem, ha rájövök csalódásomra, esküszöm, hogy magam fogom önnek ezt mondani: *Ő a bünös! . . . Az öné — vegye vissza!*

Gilbert, ha nem is ékesszólással, de ellenállhatatlan hévvel beszélt.

Érezni lehetett, hogy szavait a legbensőbb meggyőződés sugallta.

Az államügyész izgatottan, zavarodottan, nagy léptekkel járt föl s alá a szobában.

Egyszerre aztán megállott Gilbert előtt s tekintetét ennek szemébe mélyitve, mondá:

— Miért titkolja előttem a valót? Önnek határozott meggyőződése, vagy legalább véleménye van... Engedje, hogy én is osztozhassam benne... A bünös neve az ajtón van... mondja ki.

— Nem lehet.

— Miért?

— Gyanusitok valakit . . . ez igaz, de ha csalódnám . . . ha egy ártatlan embert szolgáltatnék ki, én is rágalmazó lennék.

Az államügyész összevonta szemöldökét. Heves mozdulatot tett.

Szólni akart.

De Gilbert megelőzte.

— Kérem, államügyész ur, ne kivánjon tőlem olyan felvilágositást, melyet nem adhatok meg és teljesitse kérésemet . . . Hallgatásom sérti önt, jól látom. A titkolózás, melylyel lépéseimet leplezni akarom, nem igen fér össze nézete szerint a törvénytisztelettel, ama törvényével, melyet ön képvisel, de ez a titok mulhatatlanul szükséges a dolog kideritéséhez! . . .

Legyen bizalma . . . Engedjen nekem teljes cselekvési szabadságot . . . Folytattassa a vizsgálatot ... Halmozza föl Raoul ellen az összes vádakat, melyek terhelik . . . Minél nagyobb számban lesznek ezek, annál kimagaslóbb lesz az elégtétel, melyet nyerni fog . . .

Az államügyész csöngetett.

A szolga belépett.

— Ma már nem fogadok el senkit, szólt hozzá az államügyész. — Küldje el a várakozókat. Azután pedig kérje meg Galtier vizsgáló biró urat és a rendőrfőnök urat, hogy jöjjenek ide. Üzenjen egyuttal a szolgálattevő törvényszéki orvosnak. Szükségem lesz rá.

A szolga kiment.

— Most hat óra, folytatá az államügyész, a fali órára tekintve. Körülbelül fél óra mulva itt lesz az a három tisztviselő, a kiknek üzentem. Hogyan lehet idővesztegetés nélkül Mortfontainebe jutnunk?

— Kilencz óra tizenöt perczkor indul egy vonat. Tiz óra tizenhét perczkor Survilliéreben leszünk. Onnan kocsin Mortfontainebe hajtatunk, a hova tizenkettedfél órakor érünk.

— Elmegyünk. . . Látnom kell Vadans gróf holttestét. Az ügyben eljáró vizsgálóbiró, a rendőrfőnök s a törvényszéki orvos velünk jön.

— Rendelkezésére állok, uram, de engedje emlékeztetnem, hogy még nem felelt. . .

— Mire?

— Challins gróf szabadlábra helyezése iránt kifejezett kérelmemre.

— Feleletem mortfontainei kirándulásunk eredményétől fog függni. Egyelőre, kérem, adjon némi felvilágositást ama gyermek felől, melynek születési levelét hozzám juttatta volt.

— Csak azt ismételhetem, a mit e társalgás elején mondani szerencsém volt. Azt sem tudom, hogy él-e még az a gyermek . . . Az egyetlen személy, a ki utbaigazithatna, halálos betegen fekszik New-Yorkban.

— Mi ok birta Vadans grófot arra, hogy magától távol neveltesse törvényes leányát, kinek létezéséről senkinek sem volt tudomása?

— Olyan titkot kérdez tőlem, uram, mely nem az enyém s melynek földeritéséhez nincs jogom . . . Csak annyit mondhatok önnek, hogy mától fogva életem czélja az lesz, hogy föltaláljam ezt a gyermeket, élve vagy halva, s hogy eloszlassam a körülte szándékosan támasztott homályt.

Alig mondta ki Gilbert e szavakat, midőn az ajtón kopogtattak.

— Tessék! szólt az államügyész.

A közbiztonsági szolgálat főnöke lépett be s közvetlenül utána a vizsgálóbiró.

— Igen fontos dolog miatt kérettem önöket ide, uraim, kezdé az államügyész. — De először is, kedves biró ur, mennyire vagyunk a garancière-utczai bünténynyel?

Galtier gyanus pillantást vetett Gilbert orvosra.

— Bátran szólhat, tevé hozzá az államügyész, s bemutatta az idegent: — Gilbert orvos . . . Ő küldte be hozzánk a minap Vadans gróf törvényes leányának a születési levelét.

A vizsgálóbiró és a közbiztonsági szolgálat főnöke kiváncsian tekintettek az aggastyánra, azután Galtier igy szólt:

— A vizsgálat csaknem be van már fejezve.

— Tett már vallomást Challins gróf?

— Nem tett. . . . Tagadja a terhére rótt cselekményeket s törhetetlen erélylyel küzd a világos bizonyitékok ellen. . . Azt mondja, hogy ő valami végzetnek az áldozata. Ez a fiatal ember vagy megrögzött gonosztevő, vagy pedig a legvilágosabb látszat ellenére is ártatlan. De ezt szinte lehetetlen föltenni.

— Talán mégis . . . viszonzá az államügyész.

S mialatt a vizsgálóbiró és a rendőrfőnök meglepetést kifejező tekintetet váltottak egymással, folytatá:

— Gilbert orvos ur különös dolgokról értesitett, a melyek a vádlott ártatlansága mellett látszanak szólni. . . . Ezek szerint Raoul de Challins gróf valóban csak valamely nyomorult embernek a kiszemelt áldozata, ki őt el akarja veszíteni.

— Ez nem hihető, kiáltott föl a vizsgálóbiró, — hacsak Raoul de Challins ki nem tudja mutatni, hogy miként és ki által történt meg a koporsó kiszerelése. A mig ezt kétségbevonhatatlan bizonyitékokkal meg nem magyarázza, én azt vagyok kénytelen hinni, hogy Raoul de Challins gróf megmergezte nagybátyját és eltüntette a holttestet, hogy ne lehessen a mérgezés tényét megállapitani.

— A holttest megkerült, mondá az államügyész

A vizsgálóbiró elámulva tekintett rá.

— Megkerült! ismétlé.

— Meg.

— Ki találta meg?

— Gilbert orvos ur.

S az államügyész elmondta a mit Gilbert neki az imént elbeszélt.

— Valóban, mondá ezután a rendőrfőnök, — itt oly rejtélylyel állunk szemben, melynek mélyére kell hatolnunk . . . Annyi bizonyos, hogy a dolog kedvezően fordul Challins grófra nézve.

— Mit tegyünk? kérdé a vizsgálóbiró.

— Megmondom . . .

(Folytatása következik.)

VIDÉK.

* **Beregmegye** tiszaháti kerületébe a «Bereg» szerint Vályi Jánost s Varga Sándort emlegetik, mint függetlenségi párti képviselőjelölteket.

* **A zólyomi** ev. esperességnek a merénylő pánszláv lelkész ügyében hozott s tegnapi lapunkban említett határozata a B—p. szerint ekkép hangzik: «Az esp. elnökségnek az ez ügyre vonatkozó ügyiratok alapján tett ama jelentése, miszerint a merénylő f. micsinyei lelkész hivatalos papi állomásáról történt lemondása — lelkészi hivatalától ö azonnal felfüggesztetvén — el nem fogadtatott, mint helyes és törvényes intézkedés a gyűlés által helyeslő tudomásul vétetik s ezennel megerősittetik; — egyuttal felhatalmaztatik az esp. elnökség, miszerint a f.-micsinyei egyháznak lelkiekbeni ellátásáról gondoskodjék. Tekintve pedig, hogy a merénylő lelkész ugy a hivatalos jelentés, valamint a saját maga által irásbelileg tett beismerés szerint oly — eddig a maga nemében páratlanul álló, az egyházi törvények által is megtorlandó bünös cselekményt követett el, mely által nemcsak törvényes felsősége iránti köteles tiszteletet durván megszegte s felsőbbsége törvényes rendeleteinek makacsul ellenszegült, hanem határozott, kétségbevonhatlan nyilatkozatát adta annak, miszerint a magyar nemzetnek s a magyar nemzeti törekvéseknek megátalkodott ellensége, — s tekintve, miszerint merénylete a világi büntető törvények sulya alá is esvén, magát közönséges büntettessé lealacsonyitotta s ekkép papi állását elenyésztethetlenül beszennyezvén, arra örökre képtelenné vált, az esp. gyülés a f.-micsinyei lelkész Laejak Emil ellen az egyházkerületi utasitások VII. része tizenkettedik szakaszabeli rendelkezésének s az 1882-ik évi egyet. gyülés jegyzőkönyve 5. pontja c) d) a pontjainak tekintetbevételével, az ugyanazon ker. utasitások XIX. rész II. fejezetének 11. pontja alapján a perbefogó végzést ezennel kimondja s az ügyre vonatkozó összes okiratokat a tisztiügyésznek oly utasitással adja ki, hogy fegyelmi keresetét 30 nap lefolyása alatt az ügyiratokkal együtt az esp. törvényszék elnökségéhez szolgáltassa által, miről nevezett lelkész ezen perbefogó végzésnek kiadatása által azzal értesittetik, hogy szabadságában áll a periratokat az elnökségnél megtekinteni s azok másolatát kivenni.»

UJDONSÁGOK.

— febr. 11.

— *Személyi hirek. Az uralkodó* holnap Bécsből szokott kiséretével ismét Gödingbe utazik parforce-vadászatokra. — *Thausing* tanár, a kitünő műtörténetbuvár, Rómából, hova tanulmányozás végett utazott, kénytelen hazajönni, mert egészsége aggasztóan megrongálódott. — *Az uralkodó pár*, a trónörökös pár s a Bécsben időző főherczegek és főherczegnék tegnap Lajos Viktor főherczegnél ebédeltek. — *Lajos* bajor herczeg, a királynénk testvére, tegnap Münchenből Bécsbe érkezett és a Burgban szállt meg. — *A trónörökös pár* szombaton délután Sir Augustus Paget angol nagykövetet és nejét kihallgatáson fogadta. — *Nerimán khán* persa követnél tegnap Bécsben soirée volt a diplomácziai kar és a felső körök résztvételével. — *Eugénia* excsászárnő e hó 8-án Bassano herczeg kiséretében Chislehurstba utazott, hogy férje sirjánál imádkozzék. — Gróf *Batthyány Lajos* győri főispán csütörtökön Pannonhalmára indult, meglátogatni Kruesz Krizosztom főapátot; a praelaturában a főispán tiszteletére nagy ebéd volt. — *Glavina Lajos* főispán visszaérkezett székhelyére, Zalaegerszegre.

— **Királyné ő felsége** *Mária Valéria* főherczegnővel, mint Majna-Frankfurtból táviratozzák, márczius hónap első felében *Wiesbadenbe* megy a gyógymód használata végett és több hétig fog ott időzni. *Linger* udvari ellenőr, ki évek óta a felség szállásmestere, néhány napig Majna-Frankfurtban és Wiesbadenben időzött, alkudozást folytatván több nyári-lak tulajdonossal s a «négy évszak»-hoz czimü vendéglő fogadósával. Ez utóbbi hotelben hatvan szobából álló lakosztályt bérelt a felség és a királykisasszony számára. A királyné Wiesbadenbe utaztakor egy napig Majna-Frankfurtban is fog időzni. A felség Wiesbadenben alkalmasint három hetet tölt, Heidelbergben pedig kettőt.

— **A bál az udvarnál** az e hó 23-ikáiglan tartó udvari gyász miatt csak e hó 26-án, husshagyókedden lesz, a bécsi burg u. n. lovagtermében. Több mint hatszáz meghivót fognak kibocsátani. A mulatság 8 órakor kezdődik és tart éjfélig. Az uralkodó-pár tagjai a királynő lakosztályában fognak összegyülni és innen vonulnak a terembe.

— **XIII. Leo pápa** decz. 24-én az olvasó-imádkozásról brévet adott ki, mely szerint ezentul a lorétomi litániában e sor után: «Szeplőtelen fogantatott királyné» ez az uj tétel mondandó: «Szent olvasónak királynéja, könyörögj érettünk!»

— **Egy magyar ember Szudánban.** Hicks pasa seregeben a mahdi ellen egy magyar őrnagy is harczolt: Matyuga Sándor, a trsztenai (árvamegyei) aljárásbiró, Matyuga János fia. Matyuga őrnagy utolsó levelét El-Obeidból irta szülőinek, néhány héttel az október 2-iki katasztrófa előtt, melynek Hichs pasa egész seregével együtt áldozatául esett. A mélyen megszomorodott atya hiteles értesülést kivánt fia sorsáról és e végből a khartumi osztrák-magyar konzulsághoz fordult. Képzelhető az apa gyásza, mikor fia nevét nemrég a Hicks pasával együtt elveszett három osztrák-magyar alattvaló közt olvasta. E napokban azonban mint a Pester Lloyd irja, megérkezett a khartumi konzul levele, mely a szülék nek megadja a remény utolsó sugarát. A levél igy szól:

Khartum, decz. 24. 1883. Tekintetes uram! November 17-én kelt megtisztelő kérdésére: vajjon Sándor fia, ki résztvett a kordofáni hadjáratban, még életben van-e, a cs. és k. konzulság nem adhat megbizható választ, mert az összeköttetés a sereggel a lázadók által el van zárva s ezért október 2-ika óta semmi irásbeli hir nem érkezett onnan ide. A szárnyaló hirekből azonban elhihető, hogy Hicks tábornok hadereje egy részével portyázásra indult gabonát beszerezni, mikor is a csapat túlnyomó erő által megtámadtatva, lemészároltatott. Bár nem valószinütlen, hogy az ön fia, mint a tábornok adjutánsa, resztvett e kirándulásban, még sincs kizárva a lehetőség, hogy a tartaléknál van, mely erős helyzetet foglal el, de azt az ellen túlnyomó volta miatt nem hagyhatja el. Mihelyt hiteles hir érkezik fia sorsáról, e konzulság nem fogja elmulasztani azt önnek tudtára adni. A cs. és k. osztrák-magyar konzul: *Hansal M. L.*

E levél Khartumból a kairói konzulsághoz küldetett, mely aztán továbbitotta. A levélbélyegre jan. 22-ike van nyomtatva, s a levél febr. 2-án érkezett meg Trsztenába. Matyuga Sándor az 1869—70-iki tanévben a késmárki gimnázium második osztályába járt; 1882-ben Iglón fejezte be a negyediket. 1873-ban a közös hadseregbe lépett, honnan mint tiszt tavozott és áll Egyiptomban angol szolgálatba.

— **III. Napoleon egy levele.** E hó 18-án és 19-én érdekes kéziratgyüjteményt fognak elárverezni a párisi Hôtel Drouotban. E gyüjteményben van a fiatal Louis Napoleon herczeg egy érdekes levele atyjához, ki amaz időben St.-Leu gróf neve alatt Firenzeben időzött. — A levél igy szól:

«Kedves papám! Öt nap előtt ideérkezve Firenzébe, találtam szept. 16-án kelt levelét. Ön valóban az én és Charlotte érdekeben tett, mikor megakadályozta, hogy a luccai nyári lakban kárt tegyenek; mert valóban sokkal nehezebben lehetne rajta tuladni, ha megváltoztatnák és laknának benne. Mindenesetre igaza van önnek, mikor azt mondja, hogy idegen országban soha sem szabad szolgálni; de nagy különbség résztvenni szabad polgárok gyakorlataiban és munkáiban a haza védelmére, vagy pedig rendes hadseregben egyetlen vezér parancsnoksága alatt állani. Az első esetben az ember barátok közt okul, a másodikban pedig lemond minden emberi méltóságáról és rabszolga lesz. Azt vártam, hogy levelében beleegyezését adja *házassági tervemhez*; ön azonban, ugy látszik, rosszalja azt; igy hát, mivel különben sem érzek valami nagyon élénk vonzódást ama fiatal hölgy iránt, mivel F. herczeg *nagyon középszerü hozományt* igér — most egyáltalán nem házasodom meg. Remélem, hogy majd akadok olyan leányra, a kiben meg lesz minden előny és az általam leginkább kivánt tulajdonság is: hogy önnek, édes atyám, tessék. Ön kérdi, hogy ki most a bankárom; Macaire ur Constanzban. Örülni fogok, ha ön pénzt fog nekem küldeni; de mivel már sok zor kértem öntől, elhatároztam, hogy többé soha sem alkalmatlankodom pénzkéréssel, mert észrevettem, hogy ön azért haragszik, és a kérés megtagadása fájt nekem, nem a pénz miatt, bár szükségem volt rá, hanem mert azt véltem sejteni, hogy ön nincs irántam többé jó szivvel. Pedig higyje kedves papám, hogy nincs nekem drágább széles e világon, mint az ön szeretete. Isten önnel, kedves papa és fogadja őszinte ragaszkodásom kifejezését. *Arenenberg*, 1834. szept. 28. Szerető és tisztelő fia *Louis Napoleon*.»

— **Párbaj.** Olasz lapok irják, hogy mult pénteken egy utczán történt renkontre következtében Franchetti báró és a trieszti Eisner báró közt Rómában kardpárbaj folyt le, melyben Eisner báró sulyos sebet szenvedett balkarján.

— **Az angol királynő** közelebb megjelenő uj könyvének az ajánlása igy hangzik: «Loyális highlandiimnek, első sorban odaadó hüségü, személyem körüli szolgám és hiv barátom John Brown emlékezetének vannak szentelve özvegységem ez emlékei.» A könyv első kiadása 10,000 példányból áll. A királynő előbbi müvéből 30,000 példányt adtak el.»

— **Egy leánynak száz kérője.** A derék Dacre Jozefinnak, ennek a csinos kis párisi szolgálónak, a kinek 100,000 frankos főnyereményt juttatott a szerencse, néhány nap alatt száz kérője akadt. De a boldog leányzó elég okos, hogy egyiknek sem adja a kezét, hanem bizonynyal csak annak a kérését hallgatja meg, a ki szegény korában is szerette őt és kérte feleségül.

— **Néptanitói jubileum.** Losonczról irják nekünk: Mikula Endre ág. evang. néptanitó e hó 8-án ünneplé tanitóskodásának 40. és losonczi működésének 25. évfordulóját. Ez alkalommal a losonczi ág. ev. egyház értékes aranyóra és lánczczal, tanitványai ezüst tintatartóval, tisztelői és barátai — kik igen nagy számban vannak — üdvözletekkel halmozták el a derék tanitót. Este pedig bankett volt az ünnepelt tiszteletére, melyen részt vett a város szine-java.

— **Megszökött ajándék.** Gróf Festetich Taszilló egy 500 frt értékü, ritka szépségü kutyát adott fel kosárba zárva Pécsett a vasuton Auersperg herczeg számára Bécsbe czimezve, kinek az ebet ajándékba akarta küldeni. A kutya Budapestre szerencsésen meg is érkezett, de midőn a magyar államvaspálya indóházából átakarták szállitani az osztrák államvasuthoz, a négy lábu ajándék az uton keresztül rágta a kosarát és megugrott.

— **A budavári gyilkosság mintájára** gonosz gyilkos- és rablómerénylet készült e napokban *Beniczky* Ferencz jász-nagykun-szolnokmegyei főispán ellen. Inasa másik két czinkossal kitervelte megfojtatását és kirablását és a gaz terv végrehajtását nem akadályozta meg egyéb, mint hogy az egyik czinkos elárulta a dolgot. Annyival megdöbbentőbb ez eset, mert most az egész világ a budavári gyilkosok mindennap várható kivégzéséről beszél. És ép e szörnyü példával szemben koholnak gaz szolgák hasonló tervet! Az esetről a következő tudósitások fekszenek előttünk:

Beniczky Ferencz főispán családjával hosszabb ideig tartozkodott Budapesten és mult szerda estére várták vissza Szolnokra. Időközben Komarovszki Lajos, a főispán huszárja, kire a szolnoki lakás őrizete bizva volt, gyalázatos tervet kovácsolt urának élete és vagyona ellen. A Komarovszki czinkosa egy budapesti inas volt, a kit Komarovszki mint unokaöcscsét ajánlott be az alispánnál és a kit a főispánnal egy nap vártak Szolnokra, ezen kivül be volt avatva a komplotba egy szolnoki csendőr, egykori illavai fegyencz is. A merénylet ugy volt tervezve, hogy az este haza érkező főispánt megrohanják, *megfojtják*, aztán elveszik tőle a vasszekrény kulcsát és a pénzt hatalmukba kerítik. A gaztet hez el volt készitve minden eszköz: kötelek és kesek. A főispán lakása ép alkalmas lett volna a büntett végrehajtásához, mert szobák hosszu sora, messzenyuló folyosok vannak benne s a megyeház örhelyiségeitől nagy lépcsőház választja el. E mellett Komarovszki teljesen birta ura bizalmát, a főispán renyhesége mellett is kedvelte a legényt, «mert olyan becsületes képe van.» Ura távollét ben Komarovszki szabadon gazdálkodott ura lakásában, melynek elszigetelt voltát, bár a megyeházban van, nagyon mutatja az a körülmény, hogy Komarovszkival folyton egy ismeretlen ember közlekedett, a kit csak a szobaleány látott, a hajduk nem. — A gaz tervet voltaképen Komarovszki maga árulta el, mert mult vasárnap a dologba beavatott csendőrt meghivta magához ebédre, s az egész cselédség jelenlétében ezt mondta: «Ha sikerül, a mit kifőztem, gazdag ember leszek, csak a bátyámat várom Budapestről.» A csendőr azonban szerdán reggel a csendőrkapitány előtt részletes vallomást tett. Elmondta, hogy ő, ha Illaváról szabadult is ki, becsületes ember akar maradni, s csak azért bocsátkozott bele oly mélyen a komplotba, hogy kitudja a gazok tervét és meghiusithassa. Beniczky főispán semmit sem sejtve, csütörtökön délelőtt érkezett Szolnokra és értesülve a dologról, rögtön elfogatta a huszárt. Komarovszki szobájának kikutatásakor több revolvergolyót, egy három revolverre szóló budapesti zálogjegyet, *több Gaboriau-féle rémregényt* és több különböző nevekre szóló leveleket találtak, mely nevek alatt alkalmasint Komarovszki rejtőzik. A szolnoki kaszinó gratulált a főispánnak szerencsés menekülésehez és a kaszinó helyiségeiben kifüggesztette a gaz inas képét, hogy mindenki őrizkedhessék e ficzkó megfogadásától. Beniczky főispánt üdvözölte a budapesti kaszinó is. — A szolnoki helyi lap a gyilkosság és rablás tervéről a következőket irja: A főispán huszárja Ivanits J. városi hajdunak adott találkái közben igen élénk szinekkel festette a jövedelmet, mit urának kirablásából szerezhetnének. Pár izben Ivanicsot föl is vitte a főispáni termekbe, ott mindent sorra mutogatott neki, sőt birokra is kelt vele, hogy esetleges támadás alkalmára *erejét kipróbálja*. Ivanits jelentéseire a rendőrség szoros felügyelet alatt tartotta a tervelő huszárt, majd, hogy terveinek komolyságáról meggyőződést szerzett, letartóztatta s ellene a vizsgálatot megindította.

— **Revolverrel lött vadkan.** Beregmegye felvidékén Ilonicza községében különös vadász-kaland fordult elő a napokban. Homicskó Elek g.-kath. esperes-lelkész, a nevezett község jegyzőjével, Ilosvay Sándorral hivatalos ügyben a szomszédos Szajkófalvára indultak. Alig hajtattak ki az udvarból, népcsődület lármája által tétettek figyelmessé. A lelkész kertjében, egy botokkal felfegyverzett vadászsport-kedvelő csapat elől oda menekült és feltünően nagy vadkant találtak; s pillanat müve volt, hogy a vadászat e szokatlan esetét a jegyző felhasználván, a kezeinél volt forgópisztolyából a dühtől tajtékzó és magát védelmi állásba helyezett duvadat öt jól irányzott lövéssel leteritette. Legérdekesebb az egész dologban az, hogy a hajszát eszközölt szajkófalvi nép, esperestje iránti tiszteletből előre történt elhatározás folytán hajtotta a páratlan nagyságu vadállatot kertjébe.

— **Elevenen fogott szarvas.** A beregszászi megyeházhoz tartozó istállóban egy szép délczeg sugár másfél-éves szarvas képezi most az érdeklődés tárgyát, melyet Dubróka községben a mult héten elevenen fogtak meg. A farkasoktól üzött szarvas ugyanis beszaladt a községbe, hol a kutyák körülfogták, s a községi lakosok üzőbe vették s hosszu hajsza után a kifáradt állatot elevenen elfogták. A küzdelem közben a szarvas egy pár embert első lábaival ledobbantott, letiport és felöklelt, mi közben egyik szarva meg is sérült, de most már annyira szelidült, hogy a zsemlyét, sóskenyeret a látogatók kezéből elveszi. A szarvas a főispán tulajdonába került.

— **A fejbevágott angol herczeg.** A Frankf. Ztg.-nak irják Londonból: Nem történik meg gyakran, hogy egy angol herczeget utczai csőcselék bántalmaz. Az angol nép embere sokkal nagyobb becsben tartja önmagát, semhogy a fölötte állókat is ne becsülje. Mindazáltal Lipót albanyi herczeggel megtörtént, hogy *egy pohár sört vágtak a fejéhez*, midőn a dorkingi meetingből eltávozott. A herczeg népszerütlenségét egy, Liverpoolban tartott beszéde okozta. Beszélt a szegényügyről, s több szegényügyi hatóságot elitélt azért, hogy a szegényeket saját házukban istápolják, a helyett, hogy a szegények intézetébe vennék őket föl, hol a kétnembeli ápoltak külön vannak választva. Ez okból gyakran megtörténik, hogy szegény emberek inkább halnak éhen otthon, semhogy az intézetbe vétetnék föl magukat egymástól elváltan. A sajtó élesen itéli el a herczeg magatartását, nem mert nézeteit nem tartják magukban véve jogosaknak, de mert illetlennek találják, hogy a herczeg, a ki egész életére fényüző módon látnak el az adófizetők, a nélkül, hogy dolgoznia kellene, beleavatkozik olyan dologba, a melyhez nem ért.

— **Csetevájó zulu királynak** hosszu életet lehetett volna jósolni, annyiszor költötték holt hirét a lapok, a mi (tanusitja a IX. Pius és Vilmos császár példája) biztositék arra nézve, hogy az illető «videbit annos Petri.» Most azonban oly határozottsággal közlik angol táviratok a szerecsen király halálának hirét, hogy többé nem lehet kétség a felől, hogy Csetevájó csakugyan megtért ősei hez. — E mezitelen fejedelem neve a világtörténetben nem fog nyomtalanul maradni, mert ugy akarta a szeszélyes sors, hogy a büszke Napoleon-dynasztia utolsó reménységét e vad király barbár hordái tegyék tönkre: III. Napoleon fiának szivét Ulundsinál átalvervén a szerecsenek aszagájai. Csetevájó harczai az angolok ellen, a vérfürdők melyeket a zulu harczosok a «fehér ördögök» közt véghezvittek, majd a fogságba esett fejedelem utja Londonba és meghódolása az angol királynő trónja előtt, — mind olyan dolgok voltak, melyek az egész világ figyelmét magukra vonták. Most végre Durbanból, Dél-Afrikából érkezik a biztos hir, hogy február 8-án Csetevájó király, Ekove Zulu faluban meghalt. Mindenesetre az a fejedelme volt a zuluknak, a ki e fokföldi vad néptörzset, melyet csak a tudósok ismertek eddig, világhirhez juttatta.

— **A grófné — kocsisné.** Hetek óta egész Pétervár arról a drámáról beszél, mely az orosz főváros egyik legismertebb és legelőkelőbb családjában nemrég lejátszódott. Már három-négy év előtt suttogtak a felől a pétervári magas körökben, hogy az X. gróf családjában nincs rendén a széna; beszélték, hogy a grófné, születtett S. comtesse, «gyermekei egészségi állapota miatt» az év legnagyobb részét egyik jószágán, a taszbovi kerületben tölti s a mindent tudó hir számolt arról is, hogy a grófné naponkint nagyon hosszu sétakocsizásokat tesz, egyedül kocsisa, Jegor kiséretében. A grófné ábrándos természet, mondták, szereti az erdei magányt és az erdő mélyén kis kioszkott épittetett, a hol zavartalanul ábrándozhassék. A vidéken mindenki a grófné sétakocsizásairól beszélt és ö méltóságát nemsokára nem is hivták másnak, mint «kucsericzka» — kocsisné. Jegor második férje volt a grófnénak, igy beszélte ezt a házban mindenki, az orosz oktató, az angol nevelő, a franczia gouvernanteok, az egész cselédség. A hol a chronique scandaleuse oly napirenden van, mint az orosz főuri körökben, nem lehet csodálni, hogy a dolog csakhamar közszájon forgott. Legutoljára természetesen a férj tudta meg, névtelen levélből. A gróf azonban nem akarta hinni a rút vádat. Igy álltak a dolgok az orosz karácsonykor. A gróf dolgozó-szobájában két ur várt: egy jótékony egyesület titkára, valami egyesületi ügyben, meg egy ismeretes örmeny kereskedő, a kivel a gróf keletiesen akarta feldiszittetni egyik termét. A várakozók egyszerre a mellékszobából jajgatást, könyörgést, kiáltozást hallottak, majd ütést s egy nehéz test zuhanását. A titkár és a kereskedő önkénytelen tanui voltak a családi dráma végének. Mielőtt visszavonulhattak volna, kinyilt az ajtó s megjelent a gróf, halott haloványan, kezében egy nehéz, véres bronz-gyertyatartóval. Gyorsan áthaladt a dolgozó-szobában s nyilván észre sem vette az ott levőket. A nyitva marad ajtón egy nagy fekete szakálu ember élettelen teste látszott; Jegor kocsis volt. Törvényszéki vizsgálat indult meg, de felsőbb parancsra egyszerre megszakadt. Két nap mulva Jegor meghalt. — A grófi pár az utóbbi hetekben minden nyilvános ünnepen, mulatságon jelen van, csakhogy a szallongó hireket elhallgattassa.

— **A tél** az északamerikai Egyesült-Államoknak még legdélibb részein is rendkivül szigoru. Floridában például oly nagy fagy volt, hogy a legtöbb narancskertben nemcsak a gyümölcstermelés semmisült meg, de az ifju ágak is összefagytak. A déli államokban a szegény nép nagyon szenved a hideg miatt, mert nem volt rá elkészülve, se ruha, se ágynemü dolgában s e mellett lakásai mind szellősek és kályháról szó sincs. Charleston dél-carolinai városban jan. 12-én — 10 Celsius fok volt a hideg, a minőt ott már 135 év óta nem értek meg.

— **Maczedóniából.** Klasszikus zsiványos történet hire érkezik Florina, Monasztir mellett levő maczedóniai városkából. Ott ugyanis a rablók *összefogdosták az összes hatóságot*, a kajma-kámot jegyzőstől, a kisbirákat stb. és a hegyek közzé hurczolták. A jámbor alattvalók mindmáig nem tudják, hol van a tekintetes hatóság és a magas kormánynak sincs többről tudomása.

— **Mitől nem függ a börze hangulata?** Egyik fővárosi estilap a reggeli értéküzletről ma a következőket irja: A megnyitásnál a hangulat ugyan nem igen kellemes, a mit az *Ephrussi* bankár nejének, szül. *Rothschild* báróné *hideg fogadtatásának az orosz czárné által*, tulajdonitottak; de később a párisi kölcsön holnap történendő kibocsátására való tekintet, minden egyéb tekintetet háttérbe szoritott s az áremelkedés tetemes mérvben létesült.

— **Heuréka!** Ez a czime annak a lüttichi belga tőkepénzesek által alapitott nemzetközi intézetnek, melynek az az eredeti czélja van, hogy megtalálja az egész Európa területén, főleg utazások alkalmával elveszitett tárgyakat. Az évi előfizetés csak harmadfél frank. A ki ez összeget lefizeti, annak az intézet egy számot küld, a mely a kérdéses tárgyakra ráirandó. Hosszu számok kikerülése végett, minden országnak külön betüje van; Belgiumnak B, Francziaországnak F, Németországnak A, Olaszországnak I, Magyarországnak H stb. s ehhez járul az illető előfizető száma. A *Heuréka* intézett e jegyei biztositják a tulajdonost a tolvajok elől is, mert a vegyitintával irott vagy bevésett betü és szám nem távolitható el a kérdéses tárgy megrontása nélkül, amugy meg rögtön tudják, hogy a gazdátlan holmi a *Heuréka* egyik tagjáé és az az igazgatóság utján aztán gazdájához juthat.

— **Vasuti szerencsétlenségek Boszniában.** A bosnavölgyi vasut vonata, mely e hó 5-én ment Brodból Szerajevóba, két szerencsétlenséget okozott. Kotorsko állomás közelében Berghofer gépész, saját vigyázatlansága folytán, a mozdonyról lebukott és annak kerekei alá esett. A vonat tizenhat kocsija végig ment a boldogtalan ember holttestén és iszonyu módon marczangolta azt szét. A vonat ezután tovább haladt; Pop-Lugovi állomásnál egy pályaőr, nem tudni mi módon, szintén a vonat kerekei alá került, melyek teljesen szétzuzták a fejét. E szerencsétlenségek következtében a vonat egy órai késedelemmel érkezett Szerajevoba.

— **A konstantinápolyi bazárban** van egy különös záros hely, a hova az ötvösök áruczikkeiket éjszakára be szokták rakni. Az utóbbi időben többször előfordult, hogy a kereskedők ládáiból értékes tárgyak tüntek el s a kalmárok végre a rendőrséghez fordultak. A rendőrség azonban ezt felelte az ötvösöknek: «Lehetetlen, hogy azt a záros helyet valaki fölnyithassa; boszorkányságnak kell abban lenni. Forduljatok javasasszonyhoz, a ki majd megmondja, hova lettek a kincseitek.» A legderekabb dolog az, hogy ezt a történetet nem valami tréfakedvelő külföldi ujság, hanem a török hivatalos lap, a *Vakyt* irja egész komolyan.

— **Az Egyesült-Államok küldeménye.** Az amerikai Egyesült-Államok *kormánya* részéről az ö felsége személye körüli magyar miniszter utján három csomag könyv érkezett az országos iparegyesület részére, melyeket a miniszter az egyesület könyvtára számára megküldött. A három vaskos kötet az Egyesült Államok utolsó éveinek statisztikáját tartalmazza, kiterjed az egyes ágakban, tudományokban, ismeretekben, felfedezésekben, stb. az utolsó években tett haladásra és ujabb tapasztalatokra.

— **Timoleon** röpiratának 2-dik kiadása is elfogyott, a *3-dik javitott* kiadás sajtó alatt van és nehány nap mulva fog megjelenni. Kiadja Zilahy Sámuel könyvkereskedése váczi-utcza 27. Ára 80 kr.

Rövid hirek. *Asztrakánból* jelentik, hogy e hó 4-én a Kaspi tavon sok halász dolgozott a jégen, mikor egy óriási jégtábla megindult és a halászokat bevitte a viharos tóba; azóta nincs nyomuk. — *Ennsben* egy Polzer Max nevü dragonyos főhadnagy főbe lőtte magát, állitólag kinzó, gyógyithatlan főfájása miatt. — *Marokkóban* a rabszolgakereskedés folyton virágzik; Tangerben a mult héten egy tizenhétéves szerecsen leányt harmincz font sterlingért adtak el, egy huszonötévest negyvenkettőért, egy tizenegy éves leánygyermeket pedig harminczhét fontért. — *Ribnyiczén* Kőröskényi Béla körjegyző e napokban albinorókát lőtt, mely egészen fehér s a szemének a szivárványhártyája vörös. — *Uj éjszaksarki expedicziót* készit elő az Egyesült-Államok kormánya az eltünt Greely-féle expediczió felkeresése végett; e czélra 20,000 font sterlingen megvette a peterheadi hajóraj legjobb gőzösét, a «Hope» bálnahalászhajót, melyen két évvel ezelőtt sir Allan Gourg felkereste a Leigh-Smith-féle északsarki expedicziót. — *Boszniában* a Kölnische Zeitung konstantinápolyi levelezője szerint ujabb fegyveres felkelésre készülnek.

—

= **A pálinka.** Tegnap reggel 7 órakor a Lajos-utczában egy 40—45 évesnek látszó, ruhája után a munkásosztályhoz tartozó férfi, ki részeg állapotban ődöngött az utczán, egyszerre hirtelen összerogyott s mire beszállitották a sz. János-kórházba, meghalt. Már a futólagos orvosi vizsgálat is megállapitotta, hogy az illető a tulságos pálinkaivásnak lett áldozata, a mennyiben alkoholmérgezés következtében halt meg.

= **A király-utczai petroleumrobbanás** alkalmával megégett *Kreitz* hulláját ma délelőtt bonczolta föl dr. *Ajtay* tanár a Rókus-kórház hullaházában. A bonczolat harmadfoku égést konstatált, tudniillik, hogy a testen nemcsak égési sebek okoztattak, hanem az egész test a szó teljes értelmében megsült. A szerencsétlen fiatal ember temetése ma délután ment végbe élénk részvét mellett.

= **Izgató munkás.** *Balcza* Károly esztergályos segéd tegnap a Nicholson-féle gépgyárban a gyárvezetőt durván megtámadta, majd tettleg is bántalmazta, söt társait is izgatta, hogy verjék meg öt. A helyszinére hivott rendőr a garázda munkást letartóztatta, mire a már gyülekezni kezdő munkások szétoszoltak s ujra hozzáfogtak a munkához.

= **Megbokrosodott lovak.** *Spacz* Herman bérkocsislovai tegnap este a terézvárosi templom közelében valamitől megbokrosodtak s a kocsit elragadták, nagy riadalmat keltve az utczán. A szegény kocsis nem volt képes a száguldó lovakat visszatartani, mire azok neki mentek a járdának, ugy, hogy a kocsi feldőlt s a kocsis a bakról lezuhanva, fején és arczán sulyos sérüléseket szenvedett. A lovak a kocsit még tovább is maguk után vonszolták a földön, ugy, hogy annak ablakai mind betörtek, mignem az utczán járó-kelők feltartóztatták a neki vadult állatokat. A sérült bérkocsist bevitték a Rókus kórházba.

= **Boldogtalan asszony.** Ma hajnalban 3 órakor a Kálvintéren álló rendőrnek feltünt, hogy egy tisztességesen öltözött nő a gyalog uton egyedül és igen tántorogva halad. Megszólította, hogy talán baja van, mire a nő azt válaszolta, hogy mérget vett be s kérte, hogy vigye a kórházba, mert nagyon rosszul van. A kórházban a nő Rézné szül. Harsányi Helena, nyugalmazott honvédőrnagy nejének mondotta magát, de férjétől különválva él s egy kis fiugyermekével a kecskeméti-utcza 8. számu házban lakik. Bevallotta, hogy tegnap este lakásán öngyilkossági szándékból egy kávéskanálnyi arzenikumot megevett s rosszul érezvén magát, lement a friss levegőre. Tettének okául csak boldogtalan családi viszonyait emliti, de ennek részleteir l felvilágositást adni nem akar. A gyorsan alkalmazott ellenszerek folytán a nő most már jobban érzi magát.

= **Orvosrendőri statisztika.** A lefolyt január hóban a rendőr-orvosi hivatal által kiadatott orvosi bizonyitvány 17, látlelet 107 s rendőri vizsgálati bizonylat 10, elmebeteg a megfigyelő osztályba küldetett 33, a megvizsgált felvilági hölgyek száma 2970, ebmarás volt 2, öngyilkosság 7 és pedig akasztás 1, lövés 4, mérgezés 2, baleset folytán elhalt 2, bonczoltatott 30.

= **A ki a gyermekét agyonverte.** *Debnár* József napszámost, ki — mint már néhány nappal ezelőtt megirtuk — három éves leányát addig ütötte, mig a szerencsétlen gyermek meghalt és azóta eltünt lakásáról, tegnap este heves ellentállása daczára elfogták s megkötözve vitték az erzsébetvárosi kapitánysághoz. Ott vallatóra fogták, az általa mondottakból a borzasztó tett elkövetése reá bizonyult és ennek következtében át fogják adni a fenyitőtörvényszéknek.

= **Borzasztó halál.** *Szobek* Gyula, I. tván-ut 5. sz. alatt lakó kertész, tegnap délután fák nyesésével volt elfoglalva, miközben egy magas fáról oly szerencsétlenül esett le, hogy azonnal meghalt. Holttestét bonczolás végett a halottas kamrába vitték.

= **A második iparosgyülés emlékkönyve** (Szerkesztette Gelléri Mór), mely az *ipartörvény módositásának* részleteire nézve a hazai iparosság kivánalmait tárgyalja, kapható *Dobrowsky és Franke* könyvkereskedésében Budapesten, egyetem-utcza 2. szám. Ára *egy frt 50 kr.*

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Ujházi Ede**, a nemzeti szinház müvésze, ma kedden és szerdán Nagyváradon fog vendégszerepelni. A müsor: hétfőn «Kölcsönkért feleség» és «Őszi napsugár», kedden «Zalamei biró» énekes szinmü, szerdán «Országgyülési szállás» vigjáték.

— **A nemzeti szinházban** a jövő héten a következő előadások tüzettek ki: 18-án hétfőn Szacsvay Imre felléptével Fourchambault család, 19-én Wiltné és Perottival Hugonották, 20-án Fedora, 21-én Észak csillaga, 22-én Szacsvay Imre felléptével Don Carlos, 23-án Wiltné és Perottival Sába királynője, 24-én Az utolsó szerelem.

— **A népszinház** e heti müsora Rákosi Szidi asszony gyöngélkedése miatt, a kinek a kitüzött «Tempefői» és «Igmándi kispap»-ban kellett volna kedden és szerdán fellépni, a következőleg változott meg: Holnap kedden «A koldusdiák» Blaháné asszony és Hegyi Aranka k. a. föllépével, szerdán «Hoffmann meséi,» csütörtökön «Tempefői» Blaháné asszony és Hegyi Aranka k. a. föilépével, pénteken «Rip van Winkle», szombaton a «Két árva.» Az «Igmándi kispap» előadása a jövő hétre maradt..

— **Kolozsvár** városa, bár közel négyezer frt deficzitje van, a szinház szubvenczióját ezer forintra emelte föl, a Kolozsvártt emelendő Mátyás-király zoborra pedig ötezer forintot szavazott meg.

— **Sz. Prielle Kornélia** asszonyt Nyitrán megérkeztekor a nyitramegyei sz nügyi bizottság, élén Szulovszky Ignácz szinügyi alelnökkel és Bogyó szinigazgatóval várták a vasutnál. Szulovszky röviden üdvözölte a müvésznőt, kit hosszu kocsisor kisért el lakására. Első fellépte a müvésznőnek a «Női harcz»-ban, második a «47-ik czikk»-ben, harmadik a «Proletárok»-ban lesz. A «Koldus diák» Nyitrán már ötször került szinre, mindannyiszor zsufolt ház előtt.

— **A Deák-szobor** ügyéről Tisza Kálmán miniszterelnök a képviselőház elé a következő jelentést terjeszti: A szobormü létesitése érdekében a mult évben történtekből mint jelentékenyebb mozzanat megemlitendő: az érczöntés iránti szerződés megkötése. Három érczöntőde lett ajánlatok benyujtására felszólitva, u. m. a Schlick-féle helybeli érczöntőde czég, a Turbain-féle bécsi és a Miller-féle müncheni hirneves érczöntődék. A legolcsóbb ajánlatot a helybeli Schlick-féle érczöntőde czég tette, mely hajlandónak nyilatkozott az összes érczöntési munkákat, továbbá a minták szétszedésével, csomagolásával és szállitásával járó kiadásokat és a felállitással járó költségeket 60,000 frtért elvállalni; mig a másik két czég 79,250 frtot, illetve 114,000 márkát követelt. Ennélfogva a szerződés a Schlick-féle budapesti czéggel köttetett meg, mely tudvalevőleg a Deák-siremlék kupoláján levő két öl maga-ságu Geniusnak sikerült szoborontvényét is készitette. Továbbá szerződés köttetett a szobor talapzatánál előforduló kőmüves munkákra nézve, melyeknek teljesitését Wechselmann l. helybeli czég 8,106 frt 53 krért vállalta el. A mintázási munkák állása a mult év végével a következő volt: A Deák Ferenczet ábrázoló főalak agyagban a legkisebb részletekig elkészült; a szoboremléken alkalmazandó allegorikus csoportozatok közül a «Justitia» és az «Állambölcsesség»-et ábrázoló csoportok agyagban teljesen elkészültek és gipszbe is öntettek; söt a «Justitia» gipszmintája érczbeöntés czéljából a Schlick-féle érczöntődének át is adatott s annak egyes részei már el is készültek. Végre a szobor-alap pénzügyi állására nézve van szerencsém jelenteni, hogy az emlékszobor létrehozatala érdekében tett kiadások az 1883 év végéig 78,803 frt 50 krnyi összegre rugnak, s hogy ezen összeg levonása után az alapnak még rendelkezésre álló tőkekészlete az 1883. év deczember 31-én tett 125,676 frt 42 krt.

— **Az aradi szinház épitésére** a jövő héten irják ki az árlejtést és két hét mulva, ha az idő kedvező marad, megkezdik az épitést, mert a közlekedési minisztérium által kivánt csekély módositások 5000 frt költségtöbblettel foganatosittattak. Halmai müepitész már erelyesen dolgozik a részletrajzokon s remélhető, hogy a szinház legkésőbb november 1-én megnyitható lesz. A szinpad teljes vasberendezését Galló György, a népszinház fögépésze vállalta el 30,225 frtért. Arad bizta meg Gallót legelőször egy nagyobb szabásu szinpad berendezésével, és most a vaskorszak idejében, ismét Arad nyujtja az alkalmat ugyanannak az embernek az első vasszinpad épitésére, a kinek első szinházával, ugyszólván pályát nyitott e nálunk még addig alig ismert speciális szakmára.

— **Müvésznők versengése.** *Mapleson* olasz opera társaságában Gardini-Gerster Etelka és Patti Adelina közt harcz tört ki, melyben az impresario Patti Adelina pártját fogja. Január 24-én a baltimorei közönség türelmetlenül várta a «Szerelmi varázsital» czimü opera előadását. De hiába várta, mert egy óra mulva a rendező a közönséget arról értesitette, hogy Gersterné baby-je Newyorkban megbetegedett s a müvésznőnek oda kellett utaznia. Az utazás valóban megtörtént. A gyermek betegsége azonban csak ürügy volt, melylyel a müvésznő — szökését leplezni akarta. Gerster Etelka duzzog. Az Egyesült-Államok közönsége, mely Gerster Etelkát azelőtt oly lelkesen fogadta, hütlen lett hozzá s Patti Adelinát pártolja. Maplesen, ki üzletéhez nagyon jól ért, azokon az előadásokon, melyekben Gerster Etelka lép föl, öt dollárról háromra szállitotta le a belépti dijakat. Gerster Etelka e felett haragra lobbant s azt követelte, hogy Mapleson fizesse ki neki a tizezer dollárt tevő hátralékos dijait. Az impresario Gardininek, ki neje megbizásából Maplesonnal tárgyalásokba bocsátkozott, azt mondta: «Patti Adelina kiüritette az egész kasszát. Mit tegyek. A bevételek csak akkor jelentékenyek, midőn Patti Adelina játszik, s ha ö közremüködését megtagadja, valamennyien éhen halunk». Elég ahhoz, a babynek meg kellett betegednie, már csak azért is, hogy Gersterné elutazása ne tünjék föl nyilt lázadásnak. De az impresario a következő vonattal elutazott s a müvésznőt utól érte. A tárgyalások eredményéről biztosat nem lehet mondani, mivel azok négyszemközt folytak le. Annyi bizonyosan, hogy Mapleson orvossága a baby baján segitett, mert másnap Gardini feleségétől a következő táviratot kapta: «Este 9 órára kész legyen az ebéd. A baby jobban van.»

— **Franczia szintársulat Budapesten.** A Schürmann ur imprezáriósága alatt levő franczia szintársulat, mely, élén Chaumont Céline kisasszonynyal, párisi szinházak tagjaiból áll, márczius 16-án, 17-én, 18-án és 19-én a népszinházban vendégszerepelni fog. A társulat körutját Bécsben kezdi márcz. 1-én, hét előadást tartva az an der Wien szinházban; Bécsből nagy körutra indulva, Grácz, Trieszt, Velencze, Bukarest, Galacz, Jászvásár, Lemberg és Krakó szinpadain lép föl a franczia müvészek kis serege, legtöbbször Bukarestben: hét estén át. A körut Krakóban végződik ápr. 8-án. Budapestre egyenest Velenczéből jön a társulat, melynek repertoirja: La Cigale, Divorçons, La petite Marquise, Le petit Abbé, Lolotte, Toto chez Tata, Le Consolateur és monologok. A társulat elsőrangu tagjai: Cooper, Didier, Daniel Bac (a Variétés szinházból), Jaeger, Allart (a Châteletből), a hölgyek közül pedig a már emlitett Chaumont asszonyon kivül Bilhaut (Palais-Royal), Lucile Chassaing (Renaissance), Anna Thibaud, Clotild (Bouffes).

— **«Comedy and Tragedy»** czimmel uj darabot játszanak Londonban. E szindarab, mely mr. Gilbert müve, arra volt szánva, hogy próbaköve legyen miss Mary Andersen, a sokat dicsőitett amerikai szinésznő talentumának, a kiről azt hiresztelték ellenségei, hogy tehetségének fogyatkozásait szépségével feledteti. — A «Comedy and Tragedy» czimszerepe nagy müvészi tehetséget követel; a kis darabot «Pigmalyon és Galathea» után adták s már az első estén meghóditotta a közönséget. Andersen kisasszony fényesen állotta meg a próbát. Meséjét egy régi adomából meritette a költő; e regényes történet 1745-ben meg is esett Párisban. Főszereplője mlle Céline (madame de Ouillac), ki mint a Théâtre Français tagja, a kéjencz Richelieu herczeg folytonos üldözéseinek volt kitéve. Mr. Gilbert, ö tudja, hogy miért, 1723-ba tette s Richelieu herczeg helyett az orleansi herczeget szerepelteti. Clarice és férje, ki a tolakodó kéjenczczel többször vivott eredménytelen párbajt, elhatározzák, hogy lépre csalják a herczeget. A szinésznő lakomára hivja a herczeget és barátait. A r gens megjelenik kiséróivel, kik darab idő multán visszavonulnak, hogy a herczeget magára hagyják a szép szinésznővel, a ravasz asszony kéri a herczeget, hogy nyissa ki a kertre szolgáló erkélyajtot, mert rosszul érzi magát a sok pezsgőtől. Az ajtóban találkozik a férjjel, ki öt azonnal párbajra hivja. A herczeg kardot ránt s becsukják az ajtót. A vendégek visszatérnek s kérik a szinésznőt, hogy mutassa be nekik nagy müvészetét. Eljátsza előttük legjobb szerepét, de férjének halálveszedelme összeütközik ama kiváncsiságával, hogy vendégeit mulattassa és elhitesse velük, hogy a kertrol behallatszó kardzörés csak egysz rü meglepetés, melyet számukra készitett. De a félelem erőt vesz rajta, kétségbeesetten keresi a kertajto kulcsait s minél jobban nö kétségbeesése, annál inkább tapsol a vendégsereg, mely olyan természetesnek találja a müvésznő «játékát». Végre megjelenik a szinésznő férje, ki kardjával megölte a herczeget. A válság ebben éri el tetőfokát.

SPORT.

— **Rudolf trónörökös vadászkastélya** mint M.-Szigetről lapunknak irják, nem Gyertyan-Ligeten lesz, hanem Lonkán, a legkiesebb helyen. Már el van készitve a terv is a pompás vadászkastélyra, mely nagy diszéül fog szolgálni a festői vidéknek. A kastély három részből fog állni, kilátással a Tiszára. Külső frontja a kastély egy reszét fogja mutatni és igen szép stylü; a belseje ugy lesz épitve, hogy a főépület külön önálló egészet fog képezni s mellette a két oldalrész, szintén két külön épület lesz a főherczeg kisérete és szolgaszemélyzete számára. A kastélyt már a nyáron kezdik épiteni, ugy, hogy a jövő ősz közepére okvetlenül elkészül és a majdan rendezendő medvevadászatok alkalmával már e pompás helyen ütik fel főszállásukat a trónörökös és nagyuri vendégei.

— **Az orsz. magyar vadászati védegylet** ma délután 4 órakor igazgatósági ülést tartott, melyen ifj. *Nádasdy* Ferencz gróf elnökölt. Mindenekelőtt az egyesület titkára az 1883-ik evről szoló pénztári es vagyon kimutatást terjesztette elő, melyből kitünik, hogy a lefolyt évben az egyesület összes bevetele volt 8439 forint 31 krajczár, kiadása 7641 fori t 5 krajczár s igy a pénztári maradvány 1798 forint 26 krt tesz. Az egyesület vagyona készpénzben 1798 frt 27 kr. alapitványi tőkében 6550 frt tagdij hátralékban 509 frt. A kimutatás örvendetes tudomásul vételvén ez a számvizsgáló bizottságnak fog átadatni. A folyó évi költségvetés összeállitásával a titkárt bizták meg. Ezután tárgyalás alá került az 1885. évi általános kiállitás országos erdészeti végrehajtó bizottságának átirata, melyből kitünik, hogy az az orsz. vadászati védegylet felajánlott erkölcsi támogatását igénybe venni nem szándékszik. A jutalmazás végett beérkezett kérvények csekély számánál fogva az igazgatóság elhatározta, hogy a felhivás ujbol közzététessék. Egyuttal elhatározta azt is, hogy a belügyminisztert fel fogja arra nézve kérni, hogy a m. kir. csendőrség szolgálati utasitásaiba a vadászati kihágás, vadcsempészet, vadorvás stb. ellenőrzése vétessek fel. — A vadász-müszótárra kiirt pályázat sikertelen levén, azt f. é. julius végeig meghosszabbitották. Hosszabb eszmecsere keletkezett a 6 ik pontnál, mely az általános eb-adó behozatalának szükségességét kivánja megvitatni. Eőry *Farkas* Kálmán hasontartalmu inditványt terjesztett elő, t. i. hogy az eb-adó az egész országra nézve általánosságban hozassék be. Az inditvány ellen *Szeniczey* Ödön emelt szót, ecsetelve, hogy az ilyen adó behozatala épen a szegényebb sorsu népet sujtaná igen érzékenyen, s hogy a szegény népet még több adóval, mint a mennyivel már terhelve van, sujtani nem lehet. Ellene szólt az inditványnak *Keleti* Károly min. tanácsos is. Az inditványt el vetették. Eőry Farkas még több inditványt is nyujtott be, melyek közül az, hogy egy orsz. vadászkongresszus hivassék egybe, nem fogadtatott el. Általános helyesléssel találkozott azonban amaz inditványa, hogy a földmivelési miniszter kéressék fel a vadászati ügyekre nézve egy szakreferens kinevezésére s a vadászati területek őrei kötelezlessenek szakvizsgálat tételére. Ez inditványoknak a miniszterhez leendő benyujtásával *Nádasdy* Ferencz gróf, *Keleti* Károly és Eőry *Farkas* bizattak meg. Az ülésen jelen voltak az elnökön kivül Esterházy Mihály gróf, Keleti Károly min. tanácsos, Thaisz Elek fökapitány, Barczy István osztálytanácsos, Vancsó Gyula egyesületi ügyész, Sárkány János Ferencz stb.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros közigazgatási bizottsága** ma d. e. 10 órakor tartotta meg e havi rendes ülését, *Ráth* Károly főpolgármester elnöklete alatt. Első sorban a havijelentéseket terjesztették elő. *Kamermayer* polgármester jelentéséből megemlitendő, hogy amaz iskolákban, hol a himlőjárvány fellépése következtében a tanitást meg kellett szüntetni, azt e hó folyamán ujra megkezdték. Az óbudai szerencsétlenségről is megemlékezik a jelentés, utalva a megindittott vizsgálatra, mely hivatva van e szerencsétlenség okát felderiteni. A jelentés tudomásul vételvén, dr. *Gombár* Tivadar a vizvezetéki hivatal helyiségere hivja fel a polgármester figyelmét; oly kicsiny az a hivatal, hogy évnegyedenkint, mikor a vizvezetéki illetékeket fizetni kell, olyan tolongás támad, hogy például a minap ott egy asszony ájultan összerogyott. Véleménye szerint ugy kellene segiteni a bajon, hogy a vizvezetéki illetékeket az adóhivatalokban lehetne fizetni. *Kamermayer* polgármesternek szintén tudomása van a bajról s a tanács intézkedni fog. A főkapitányság jelentését *Magyary* titkar terjesztette elő. A mult héten a rendőrség letartóztatott 1427 egyént. Utczai megtámadás 3 fordult elő. Koldulás miatt 167 egyént tartóztattak le. Bejelentések elmulasztásáért 140-en birságoltattak meg. A jelentés tudomásul vétetett. *Haris* Sándor felhozza azt az esetet, hogy a napokban egy kocsi a Petőfi térről a korzóra hajtva, ott gyorsan keresztül vágtatott. Kérdi a fökapitánytol, hogy történhetett meg ez? *Thaisz* Elek fökapitánynak nincs a dologról tudomása. Különben hasonló eset előfordulását meg fogja akadályozni. *Sweiger* Adolf egy előfordult eset alkalmából, a mikor is két fiakker egymásra hajtott, kéri a fökapitányt, hogy 12—13 éves suhanczoknak kocsiskodni ne engedje meg. Az adófelügyelő jelentéséből kiemeljük, hogy a mult hóban 28,000 frttal kevesebb adó folyt be, mint a mult év megfelelő szakában. A tanfelügyelő jelentése semmi különösebb dolgot nem emlit. A kir. ügyészség jelentése egyszerüen tudomásul vétetett. Schwarcz Mária esetéről s a kerepesi fogház 3 foglyának megszökéséről a jelentés nem emlékezik meg. Az államépitészi hivatal, árvaszék, városi főügyész jelentése tudomásul vétetett. A főorvos jelentéséből kiemeljük, hogy a mult hóban, bár kevesebb volt a betegedés, a halálozás, főkép tüdővész folytán, nagyobb volt. A megvizsgált lakások közül 8 betiltatott. A hajléktalanok menhelyében 3789 egyén talált éjjeli szállást. A vizvezetéki viz a VI. kerületekben gyakran zavaros volt. Az állategészségügy kedvezőtlen volt. A közvágóhidon 10,300 marha vágatott le. Megemlékezik még a jelentés a központi tejcsarnokról s konstatálja, hogy annak elárusitó helyén a tej több izben megvizsgáltatott s mindannyiszor kifogástalannak találtatott. A jelentés tudomásul vétetett. Bemutatta ezután a főorvos a rendőrorvosok jelentését az általuk megejtett vizsgálatokról, annak felemlitésével, hogy e vizsgálatok az erre vonatkozó rendeletek határán tul is terjedtek. Haris Sándor szeretné tudni, hogy az iskolákban fellépő himlőjárvány honnan származik? Nem-e az iskolaépületekben van-e a baj fészke. Patrubányi főorvos felvilágositásul elmondja az eljárást, a mit ily esetekben követni szokott. A járvány okáról nem szólhat a közigazgatási bizottságban, mert az akademikus jellegü dolog lenne. Dr. Gombár Tivadar azt hiszi, hogy az oktalan fütésben rejlik legnagyobb részben a baj oka s azért a fütők megválasztásánál kellene körültekintőnek lenni. Ezzel a havi jelentések letárgyaltatván, egyes referensek által előadott ügyekben hozott a bizottság határozatokat.

— **A budai szinházak** müvészeti és gazdasági vezetésére kiküldött bizottság *Alkér* Gusztáv tanácsnok elnöklete alatt ma ülést tartott, a melyen a szinházak kiadása ügyében is döntő határozatot hozott. Jelen voltak: Prónay József belügyi államtitkár, Ribáry József min. tanácsos, Paulay Ede, mint a nemzeti szinház megbizottja, Darányi Ignácz, Országh Sándor, Scheich Károly fov. biz. tagok. Hosszasabb eszmecsere után a bizottság ugy találta, hogy a bérleti feltételek már minden forumon jóváhagyást nyervén, a szinházak kiadása iránt megteheti a lépéseket. Miután többen jelentkeztek már a szinházakért s a közgyülés felhatalmazást adott a bizottságnak a nyilvános pályázat és a meghivás közti szabad választásra, a budai szinügy müvészeti magaslatát megőrizni és biztositani ugy hitte a bizottság legalkalmasabban, ha első kisérletül mellőzi a pályázatot, s egy ajánlkozóval lép meg-

hivás utján érintkezésbe. *A választás egyhangulag Feleki Miklósra* esett, a ki a bizottság felszólitására három nap leforgása alatt köteles 1000 frt bánatpénzzel ellátott ajánlatot beadni, hogy elfogadja-e a feltételeket. A mennyiben vele netalán megegyezésre jutni nem lehetne, akkor rövid idő alatt még *Csóka* Sándort és *Gerőfy* Andort, valamint *Krecsányi* Ignáczot fogják ajánlatadásra felhivni.

— **Az épitkezések** megint örvendetes módon kezdenek megindulni. A magánépitési bizottság mai ülésén engedélyt adott: *Medek* Vinczének VII. Verseny-utcza 2793. sz. kétemeletes házra, *Sandherr* Erzsébetnek VII. Istvánut 4323. sz. egyemeletes házra, *Engelbach* Alajosnak VII. dohányutcza 2. sz. a. egyemeletes házra, *Stieberth* Lothárnak I. Mészáros-utcza 6. sz. a. egyemeletes házra, *Burián* Sándornak VI. Nagy János-utcza 38. sz. egyemeletes nyaralóra; továbbá *földszintes épületekre*: *Burda* Venczelnek VI. Csengery-utcza 6. sz. a. *Szuszky* Annának VII. Bethlentér 3. sz. a., *Graf* Józsefnek III. Vörösvári-utcza 2016. sz. *Czipauer* Jánosnak VI. lőportár-u. 12. sz. (munkáslak). *Hevesy* Sándornénak VI. délibáb-u. 25. sz. (nyaraló). *Hartman* Józsefnek V. kikötő dülő 1501. sz. *hajógyárra, Hoffman* Józsefnek IX. Tinódy- és vaskapu-utczák sarkán *tésztagyárra, Freund* Adolfnak a régi lóversenytér mellett (9626. 9633. sz.) *petroleumfinomitó és vegyészeti gyárra*. Ugyancsak a mai ülésen adták ki az engedélyt az *1885-iki orsz. kiállitás összes épületei* épitésére.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Szent-István-társulat** e hó 14-én csütörtökön délutáni 4 órakor választmányi gyülést tart.

— **A m. tud. akademia** nemzetgazdasági bizottsága febr. 12-én, kedden d. u. 4 órakor felolvasó ülést tart az akademia kis termében. Az ülésen Földes Béla és Heltai Ferencz olvasnak fel az ipartörvény reviziójáról.

— **A földrajzi társaság** e hó 14-én d. u. 5½ órakor a m. t. akademia heti ülestermében felolvasó ülést tart, melyen *Lóczy* Lajos fog előadást tartani «Vazlatok a khinaiak ethnografiájából» czim alatt. Ez alkalommal ki lesznek állitva ugy az előadónak, mint *Hopp* Ferencz társ. tagnak khinai tárgyai.

— **A tud. és müegyetemi olvasókör** tegnap d. e. 11 órakor a központi egyetem disztermében sikerült matinét rendezett. A félereszben nőkből álló közönség a termet zsufolásig megtöltötte. Lukachich Béla és Sántha György szavaltak. Kovács Dénes «Farsangi historiákat», Rácz Soma Beranger forditásokat olvastak fel.

— **A nyilvános felolvasások sorrendjére** alakult közp. bizottsághoz ujabban is több megkeresés érkezett. A már emlitetteken kivül f. évi márczius első felében Csákován, az ottani társaskör meghivása folytán *Vámbéry* Ármin fog felolvasást tartani.

— **Az orsz. középiskolai tanáregyesület** választmánya a tanárok közt az összetartozás érzetének emelése végett e hó 12 én, esti 7½ órakor a vadászkürt helyiségeiben (az udvari teremben) társas összejövetelt rendez, melyre a tanárok hivatalosak.

— **Az irgalmasok budai kórházában** a lefolyt 1883. évben összesen 1986 beteg ápoltatott és pedig a megelőző 1882. évről maradt 308 s ehhez a lefolyt évben 1678 vétetett fel. Ezekből elbocsáttatott meggyógyulva 1324, javultan 120, gyógyulatlanul 25 s meghalt 207; e szerint az év végén további ápolás alatt maradt 310. Ebbe az összegbe az elmebetegek is be vannak számitva, kiknek létszáma az év végén 158 férfi és 71 nő volt.

— **Az iparos körben** e hó 14-én, csütörtökön este nyolczadfél órakor Pulszky Károly tart felolvasást «Az ötvösmü-kiállitásról.»

— **Az országos központi oltó-intézet** működését az üllői-uti Stefánia gyermekkórházba tette át, hol számára elkülönitett helyiség jelöltetett ki. A védhimlőoltások mint eddig vasárnap és csütörtök délután 2—3-ig történnek. Ugyanoda intézendők a hivatalos megkeresések is.

— **A budapesti kereskedő ifjak** társulata helyiségében (Gizella tér és Váczi utcza sarok) e hó 14-dikén Zempléni P. Gyula tart felolvasást «Irodalmunk kulissza titkai» czime alatt. Kezdete esti 9 órakor.

— **A magyar iskolaegyesület** febr. 12-én d. u. 5 órakor a lipót-utczai uj városház közgyülési termében tartja alakuló közgyülését, melynek programmja a következő: 1. Az ideiglenes elnök a közgyülést megnyitja. 2. Fölkéri az egyesület tagjait, hogy az alakuló közgyülés vezetésére elnököt, a jegyzőkönyv vitelére pedig jegyzőt válaszszanak és mandatumát ezzel leteszi. 3. A fönti minőségben megválasztott elnök és jegyző helyeiket elfoglalván, az egyesület jóváhagyott alapszabályai felolvastatnak. 4. Szavazási lapok kiosztása és 12 tagu szavazatszedő bizottság megválasztása. A szavazás egy iven együttesen történik a felügyelőbizottság elnöke, alelnöke, titkara, pénztárnoka, két ellenőre és 24 bizottsági tagjára, továbbá a főváros mind a 10 kerületében a kerületi választmány elnöke, alelnöke, titkara, pénztárnoka, két ellenőre és 12 választmányi tagjára. 5. Elnök szavazás idejére az ülést felfüggeszti, a szavazatszedő bizottság munkálatának befejeztével pedig azt ujra megnyitja, a választás eredményét kihirdeti, a megválasztottakat üdvözli, az egyesületet megalakultnak nyilvánitja, két jegyzőkönyvi hitelesitőt kijelöl és 6. az esetleg teendő inditványok letárgyalása után az ülést bezárja.

— **Nagy-Kanizsán** a kereskedő ifjak önképző-egylete meghivása folytán Komócsy József, a Petőfi-társaság alelnöke, e hó 16-án a «Szarvas» vendéglő disztermében nyilvános felolvasást tart. A felolvasás czime: Guny és gunyolódás, szépirodalmi csevegés.

Magyar tud. akadémia.

— febr. 11.

(Hamisitott okirat, mely királyi megerősitést nyert. Szabolcsmegye alakulása. A millenium ügye.)

A történelmi osztály mai ülésén (Ipolyi Arnold elnöklete alatt) *Salamon* Ferencz nagyérdekü részletet olvasott föl «*Budapest történetének*» második kötetéből. A kötet nemsokára megjelenik s a középkort tárgyazza. A munka, mely első kötetével oly mély elismerésre talált, a főrészen, a tulajdonképi szövegen kivül, mellékletet is tartalmaz, melyben a fölhasznált kutfőket birálatilag elemzi Salamon; és ezzel történetirásunk egy elhanyagolt részét, a kritikai vizsgálódást gyakorolja. Az éles vizsgálódás tárgya egy okirat, melylyel Buda város állt elő, mint IV. Béla királytól származó és kiváltságokat biztositó bullával. Ma már kétségtelen, hogy hamisitás, de a budaiak oly jól tudták használni, hogy Nagy Lajos királylyal megerősittették. A bulla sok viszályt és port idézett elő Pest és Buda közt. Salamon a hires okirat birálatát «*A pesti arany bulla története*» czimen mutatta be.

Buda és Pest mindenik történésze eddig a város okiratai közt első helyre tette a várost ezen ugynevezett arany bulláját, mely az 1244-iki datumot viseli, IV. Béla idejéből, de voltaképen csak egy XV. századbeli kivonatból ismeretes. Pest nevére szól, hanem Buda állott vele elő, mint az ő jogforrásával. A kelet helye nincs rajta. Záradéka pedig azt mondja, hogy arany pecséttel azért nem látja el a király, mert az akkori idők bátorságtalanok. Fölmenti a pestieket az arany pecsétes szabadságlevél előmutatásától és tökéletesen elégségesnek jelenti ki a viaszos pecsétüt. Az oklevél tárgyi anachronismusai közül legnevezetesb az, mely szerint az 1244-ki oklevél világosan a balparti városról, vagyis arról szól, melyet ma is Pestnek nevezünk és teljességgel nem a jobbparti városról, melyet a tatárjárás után s a legujabb korig Budának neveztek. De a mily világosan a balparti Pestre van kiállitva az oklevél, szintoly bizonyos hogy ez a város még a következő XIV. században sem volt azon szabadalmak birtokában, melyeket IV. Béla adott neki állitólag. — E szerint oly oklevél fekszik előttünk, mely nem Budának, hanem a szöveg világos szavai szerint Pestnek szól, de a történet tanusága szerint Pestnek azért még sem szólhatott. Budának adott ugyan IV. Béla egy ma már ismeretlen szabadalom-levelet, de az nem ez a bulla volt. Pontjai, szövegezése ettől eltértek. A bulla pontjaiból a szabad biróválasztás jogát és az áru megállitás monopoliumát Nagy Lajos uralkodása elején nyerte Buda, nem pedig IV. Béla idejében. Ezeket számos más hiteles adat bizonyitja. A pesti bulla legnevezetesb pontjai szórul-szóra egy 1347-ben kelt átirásból ismeretesek. Kassa város számára irja át Nagy Lajos Budavár privilegiumát. S ennek pontjai, nehánynak kihagyásával, szórul-szóra azonosak a pesti bullával.

Ennél fogva valószinübb, hogy Buda szabadalmának teljessége is Nagy Lajos uralkodása elejéről keltezendő. Történeti pozitiv adatok hiányában nem lehet megmondani, mi okból, s mi módon történt, hogy a királyi kanczellária Nagy Lajos alatt hitelesitett egy oly okievelet, melyet IV. Béla sem Pestnek, sem Budának ki nem állithatott. De viszont lehetetlen értenünk az oklevelet s beillesztenünk a történelmi másnemü adatai közé másképen, mint ha fölteszszük, hogy Nagy Lajos kanczelláriája hiteles gyanánt erősitett meg egy oly szabadságlevelet, mely keletkezésében hamis volt, de a mely sok pontban Buda rég élvezett szabadalmait foglalta magában és sok pontban olyakat, a miket Lajos király most volt hajlandó megadni viszontszolgálat fejében.

De miképen történhetett ez, hogy Buda magának oly arany bullát gyártasson, mely Pest nevére szól? Épen ez volt a mesteri furfang. Mind az egykoruak, mind az utókor előtt ez takarta a hamis dátumot s ez tette nehézzé a rejtély megoldását. A Nagy Lajos korabeli viszonyokat véve, világos, hogy ezt előnynyel lehetett tenni. Mert Pest akkor mind n tekintetben alárendeltje, külvárosa volt Budának. Mindannak, mit állitólag IV. Béla adott Pest részére, Buda volt az örököse. Budavárról tudta mindenki, hogy az a tatárjárás előtt nem létezett. Pest ellenben már akkor népes és hires város, kétségkivül némely szabadalmakkal. Igy csak Pest révén vihette föl Buda a maga szabadalmait a tatárjárás előtti korra. És ez nemcsak azon középkori dicsvágyból történhetett, hogy mentül régebbieknek tünjenek föl a szabadságok, hanem gyakorlati hasznuk is lehetett benne. A városnak — mint történelme mutatja — voltak hatalmas szomszédai s azokkal pörei, melyek régen kelt jogok és kötelességek körül forogtak. Ilyenekben előnyös volt egy mentül régebbi kiváltságokrol tanuskodó oklevél.

Azonban a Pest nevével való visszaélés megboszulta magát. Pest Zsigmond alatt függetlenné vált Budától s Mátyás alatt azzal egyenlő rangu királyi várossá lett. Nagy okuk lett már most a budaiaknak titkolni az ő IV. Béla-féle ál-bullájokat, mely Pestnek adván meg az áru-megállitás monopoliumát, ez megfoszthatta volna tőle Budát. Utóbbinak már Zsigmond király alatt törvénykönyvében egy pont volt alaptörvény gyanánt, mely szerint senki sem kényszeritheti Budát arra, hogy az arany bullát bármely biróságnak is előmutassa. Különös jogi akta, melynek épen a törvényszék előtt nem szabad forogni. Azonban minden titkolózás ellenére a pestiek neszét vették a budai bulla tartalmának. 1502-ben és 1503-ban a pestiek az országos törvényszék előtt bepanaszolták a testvér-várost, hogy az idegen tollakkal ékeskedik, hogy azt a bullát, mely Buda szabadalmát foglalja magában, IV. Béla Pestnek adta volt ki s a budaiak elsikkasztották abban az időben, mikor Buda adott volt birákat Pestnek. Ez két éles argumentum lehetett, mert az országbiró azt kérdezhette a pestiektül, ha nektek Béla adott oly teljes autonomiát, mikép történhetett, hogy mégis Buda adott nektek birót csaknem kétszáz évig? A pestiek meg is vesztették a pört.

De a budaiak állitólagos IV. Béla-féle oklevelét sem ismerték el hitelesnek. A budaiak egy Nagy Lajostól nyert másik oklevél erejénél s ezen kivül a monopolium régi gyakorlati élvezésének köztudomásu voltánál fogva győztek. Az oklevél története ezzel még nincs befejezve. Az 1526-iki pusztulás után 1530 ban János király előtt ismét tárgyalják a bulla kérdését, mely alkalommal ujabb illusztrácziót nyer a bulla kérdése. Átalában e kérdés földeritése nem volt máskép lehetséges, mint a városnak közel háromszáz évi (1244—1538.) történetének részletes átvizsgálása nyomán. Egyik bizonysága ez annak, hogy az oklevéltan s átalán a kutfő-tanulmány félszeg marad a feldolgozó történelem közremüködése nélkül.

Méltó éljenzéssel fogadták Salamon e kritikai tanulmányát.

Kandra Kabosé volt a második értekezés «*Szabolcsmegye alakulása*» czimen, és *Pesty* Frigyes olvasta föl. Kandra a megyebeli helynevek után indul a mult vizsgálatára. Szabolcsban a helynevek nagyobb része magyar, s ez azt mutatja, hogy a honfoglaláskor a magyarok által megszállott és benepesitett területté vált. A helynevek arra is utalnak, hogy nagyobb bessenyői had tanyázott itt. A bessenyőkről azt hiszi, hogy a sokat vitatott várrendszernek egyik jelentékeny kiegészitő részét képezték, valamint a székelyek is, kiket külön nemzetnek Kandra sem tart, hanem inkább egy hadosztálynak. Szabolcsmegye részben a borsvai várispánsághoz tartózhatott, de Kandra Szabolcs várispánságát is vitatja, noha a váradi regesták sem emlegetik. Festi védelmi rendszerét, felsorolja a megye ősi családjait, s emliti, hogy a Kállay-család nem szabolcsi, hanem szatmári eredetü. Általában az értekezés nem csak mélyen, de sokfelé is belenyul Szabolcsmegye történetébe. Azonban ezuttal csak kivonatos töredékeket hallottunk a munkából.

A felolvasásokat *zárt ülés* követte, a *millenium* ügyében. Esztendeje mult már, hogy az akadémiánál kérdést tett a közoktatásügyi miniszterium, melyik évet tartaná a tudós testület legalkalmasbnak (történeti és opportunitási szempontból) a honfoglalás ezredéves jubileuma megülésére. Sokat vitatkoztak rajta, miután az adatok nagyon ingatagok arra nézve, hogy egy fix esztendőt meg lehetne állapitani. A történeti osztály tehát tizenkét évi időközt vett föl, azt ajánlotta. De ezt a latitüdöt az akademia összes ülése nem fogadta el. A valószinüségnek leginkább megfelelő évet ohajtott. Salamon Ferencz ugyis nagy hévvel hivatkozott a fuldai annalesekre, hogy azokban benne az évszám is. A kérdés tehát visszakerült a történeti osztályhoz, attól a történeti bizottsághoz, ettől megint egy albizottsághoz, mely most a latitüdnek az utolsó esztendejét választotta, a *894-ik évet*. Akkor már bizonyos, hogy meg volt Magyarország, akkor Pannónia elfoglalásával már végre volt hajtva a honalapitás. Ezt a javaslatot a zárt ülés is elfogadta ma. *Salamon* ugyan most sem hagyta a fuldai évkönyvek hitelességét, de végre ő is belenyugodott, hogy a honfoglalás befejezését ünnepelje meg az ország. Tiz esztendő van még addig. A vérmes reménység fölteheti, hogy a lipótvárosi bazilikában lehet akkor már Te Deumot tartani. Valószinü, hogy az összes ülés is hozzájárul a megállapodáshoz.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A budavári gyilkosság** ügyében a legfelső elhatározás leérkezése négy-öt nap alatt várható. Mihelyt az iratok a törvényszék kezében lesznek, ha ugyan nem következik ünnepnap vagy szombat, a legközelebbi reggel nyolcz órakor kihirdetik az itéletet és a korona intézkedését a vádlottaknak, s ha a fel ég szabad folyást engedett a törvény intézkedésének, az itélet végrehajtása másnap reggel hét órakor megy véghez a kerepesiuti fegyházban. A bakó napok óta utasitva van, hogy ne távozzék a fővárosból.

— **Nyiri Aladár**, az ercsii sikkasztó közjegyző szabad lábra helyeztetése felett határozott ma a kir. itélőtábla II. büntető tanácsa *Horváth* Döme elnöklete alatt. Nyiri, ki márczius óta le van tartóztatva, folyamodott a székesfehérvári törvényszékhez szabad lábra helyezése iránt, melléke vén kérvényéhez özv. Bulyovszky Gyuláné szül. Szilágyi Lilla kezességlevelét, melyben ez budapesti ingatlanát leköti 5000 frt értékig. A székesfehérvári törvényszók végzésében e kérelemnek nem adott helyet, mert még több ügyben a vizsgálat befejezve nincs; továbbá mert a számos büntettek arra engednek következtetni, hogy vádlott 5 évi börtönbüntetéssel lesz sujtandó; mert szökésben lett letartóztatva; mert vádlott elmebeli állapota megfigyelés alatt áll; és végül mert a becsatolt kezes levélben kimutatott ingatlan nem nyujt 5000 frt erejéig kellő biztositékot. Nyiri e végzés ellen a kir. táblához felfolyamodást adott be. A kir. tábla — előadó *Frenreisz* — azonban az első biróság végzését helybenhagyta, abból az indokból, hogy vádlott szökésben volt letartóztatva s a törvényszék jelentése szerint még több kérdésben a vizsgálat nincs befejezve.

— **A tizenötezer forintos postalopás** ügyében *Tóth* Ernő vizsgálóbirót bizták meg a vizsgálat vezetésével az eddig névtelen tettes, a gyanusitott postatiszt, ellen.

— **Zsarnay Győző** ügyében tudvalevőleg beszüntető határozatot hozott a törvényszék. Mészáros Imre a kuria portása e határozat ellen mint magánvádló ma felebbezést adott be.

— **A csurgói zsidóellenes zavargások** ügyét ma tárgyalták tovább Kaposvártt. *Psik* védőügyvéd azt inditványozta, hallgassák ki tanukként a Csurgóba küldött katonákat vezető tiszteket és altiszteket. Az ügyész ezt ellenezte. A törvényszék a tisztek kihallgatására vonatkozó inditványt nem fogadja el. Psik védőügyvéd azt kéri, hogy a végtárgyalást folytassák a megyeház nagy termében, hogy a közönség nagyobb számmal vehessen részt a tárgyalásban. Ezután kihallgatták a tanukat. *Tikker* János városi biró elmondja, hogy ő és Erdősy szolgabiró csendre intette a népet, de ez nem használt semmit. A zavargók által okozott kár 3314 frt 50 krt tett ki.

— **Sajtóper.** *Bolyarics* Dávid szerb pap özvegyének *Luppa* Péter ellen inditott sajtópörében e hó 21-én lesz a végtárgyalás. Tudvalevőleg a kuria a magánpanaszos semmiségi panasza következtében uj tárgyalást rendelt el.

— **A zalamegyei zavargások ügyében** kiküldött *Kossutány* és *Naményi* vizsgáló birák hat heti távollét után ma érkeztek vissza a fővárosba. Eddig a söjtöri, zalalövői és sárhidai zavargások ügyében fejezték be a vizsgálatot. A törvényszék ez ügyekben legközelebb határozni fog. *Kossutány* biró még nem fejezte be egészen a vizsgálatot.

— **A gácsországi Tisza-Eszlár.** *A luczai ritualis gyilkosság* ügyében a krakói büntető törvényszék visszautasitotta az orvosi egyetem ama kérelmét, hogy a bünrészességgel vádolt Stochlinszki — lelkiállapotának megfigyelése végett — orvosi felügyelet alá helyeztessék. A egyetem, mely *Mnich* Francziska holttestének kiásatása után annak koponyáját és ge inczosz opát megvizsgálta, véleményét legközelebb a törvényszék elé fogja terjeszteni. Ezután az ügyész a vádiratot fogja benyujtani. Eddig sem Rittert, sem Stochlinszkit ujabban nem hallgatták ki.

Brünn, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ő felsége *Szedlak* Ferencz rudiczi születésü, 22 éves parasztlegénynek, kit az idevaló esküdtszék kötél általi halálra itélt *megkegyelmezett*. Szedlak halálos büntetését tiz évi sulyos börtönre változtatták.

MULATSÁGOK.

— **Tizenöt fiatal ember** tegnap este Ujpesten a «Lindt»-féle termekben hangversenynyel egybekötött tánczmulatságot tartott, mely minden tekintetben sikerült. A mulatságon Ujpest szine-java volt jelen. Nyolcz óra után kezdődött a hangverseny, melynek első számát az ujpesti ifjuság dalkara a «Szózat» nyitotta meg. Azután Lindt Irma és Dora Károly «A költő és a pór» czimü duettet játszották zongorán általános tetszés mellett. Utánok Beermann Adolf, Endrődy Sándor «Visszavárlak» czimü költeményét szavalta, majd Eőry Béla hegedü előadása következett. Hangverseny után táncz volt. A fesztelen jó kedv egész reggel öt óráig tartotta együtt a társaságot. Jelen voltak: Künstler Zsófika, Elzász nővérek, Vantschek Vilma, Pohl Ida, Fink Gizella, Hermann Hermina, Frankfurter Róza és Johanna, Brandt Rachael (Buda-Eörsről), Virginia Veronika, Csapmann Luiza stb., továbbá: Fink Henrikné Fürst Imréné, Rózsa Jánosné, Berger Adolfné, Lindtné s még számosan.

— **A «Fortuna» rabsegélyző egyesület** bálja ma éjjel folyt le a vigadó kis termében nagyszamu közönség részvéte mellett. A mulatság kedélyes, családias jellegü volt. Tizedfél órakor a Rakóczi-induló mellett vonult be a Lady-patroness *Geiger* J. D.-né urhölgy. Öltözete világos kék moire-antique volt. A bál háziasszonyát pompás kamélia bokrétával lepték meg. Az első négyest két kolonban 70 pár tánczolta. — Jelen volt tánczosnők: Löw Edéné, Zilahy Adolfné, Kolna Lajosné, Körpel Samuné, Berger Zsigmondné, Körpel Lipótné, Adlerné, Schubert Jánosné, özv. Löw Adolfné, Péchi Manóné, özv. Brennerné, Bottenstein Adolfné, Bichler Árminné, Deutsch Lipótné, Fucas Gyuláné, Seiterné, Kalmár Péterné, Bacher Jánosné, Rozenberg Zsigmondn, Altmanné, Bogatorcsné stb., Továbbá: Büchler Emma, Deutsch Szidónia (Nagy-Abonyból), Wolf Nina, Neumann Hermina, Reisz Malvin, Schubert Katicza és Ilona, Neulau Sarolta, Krausz Etelka, Schlesinger Mariska, Freier Karola, Löbl Regina, Litzmann Róza és Lina, Hoffmann Jenni, Steiner Gizella, Brenner Jenni s még számosan.

— **A népszinház bálja** e hó 18-án lesz a vigadóban. A rendezést a szinház női személyzete vállalta magára, mely nemcsak hogy telj s számban fog megjenni, de nagy buzgóságot is fejt ki a bál sikere érdekében. A rendező hölgyek felkérik azokat, ki netán tévesből meghivót nem kaptak s arra igényt tartanak, hogy ez iránt Gerő Károly urhoz (népszinház, ellenőri hivatal) forduljanak, kinél naponként 10—12 óráig belépőjegyek is válthatók.

— **A budai dalárda** e hó 13-án esti 8½ órakor a vizivárosi «Fáczán»-termekben zártkörü tánczvigalmat rendez.

— **A budapest VI—VII. ker. jótékony-egyesület** alaptőkéjének javára e hó 14-ikén a VI—VII. ker. kör (király-utcza 52.) termeiben zártkörü tánczvigalmat rendez. A rendező bizottság tiszti kara: Tolnay Lajosné elnök, Pucher Józsefné alelnök, Grötschel Imréné alelnök, Wolkenberg Gyuláné jegyző, Stieber Vincze pénztárnok.

— **A czipész-ifjuság budapesti egyesülete** vasárnap este az Ozinger-féle vendéglő helyiségében dalestélylyel egybekötött tánczmulatságot tartott. Kilencz órakor kezdődött a hangverseny. A dalkör Storch «Da ra» czimü karának elénklése után Ujj Imre Gyulai «Jókainé» czimü költeményét szavalta, majd ismét a dalkör karnagya Ziegler Bélának egy átiratát a «Turi Borcsá»-ból énekelte általános tetszés mellett. Végre Farkas Ede Ábrányi Emil «Császári herczeg» czimü költeményét szavalta. Az előadás után táncz következett. A mulatságon jelen voltak: Lendvai Juliska, Kavelka Mariska, Szarvas nővérek, Gaydos Mariska, Tarr Zsuzsana, Küller Borbála, Horváth Mariska, Petrovics Zsuzsána, Holenszky Etelka, Gurka Paula, Pásztor Borbála, Keller Mariska, Markó Lidia, Post nővérek, Veisz Irma, Imrei k. a., Kiss Teréz, Krezinger nővérek, Szerafin nővérek, Mitherbach nővérek, Fekete Mariska, Somogyi Mariska, Schmied nővérek stb. Medveczkiné, Armstetterné, Kvintovicsné, Németiné, Vargáné, Szarvasné, Szeif Raimundné, Gyuricsné, Imreiné, Fodorné, Schmiedné, Kaposiné s még számosan.

HÁZASSÁG.

— **Eisler Adolf**, kereskedő, a budapesti «Eisler és Grünwald» czég főnöke, tegnap vezette oltárhoz Deutsch Betty, szül. Lippovitz asszonyt.

— **Peregriny Ferencz** m. kir. zálogházi ellenőrző számtiszt eljegyezte Kunst Gizella kisasszonyt Budapesten.

GYÁSZROVAT.

Kővár-váraljai **Kiss János** köz- és váltóügyvéd, Szatmár város volt országgyülési képviselője, a függetlenségi párt derék tagja, élete 65-ik évében, hosszas betegskedés után meghalt. Özvegye Várallyay Katalin urnő, kivel 34 évig élt boldog házasságban, és gyermekei: Uray Gézáné és Nagy Elek é gyászolják a talpig derék, tiszteletreméltó férfiut, a ki országgyülési körökben is a legjobb emléket hagyta.

Kubassy Arthurt, a nyiregyházi takarékpénztár derék igazgatóját, nagy részvéttel temették el. Szerető nő és két árva siratják elhunytát.

Czibur Vilmos m. kir. mérnök, az ungmegyei államépitészeti hivatal főnökének neje, *Kerkápoly* Mathild asszony, a szegzárdi államilag segélyzett polgári felsőbb leányiskola volt igazgató-tanitónője, élete 37-ik évében Ungvártt elhunyt.

Bauerfeldi **Obauer Hugó**, cs. k. altábornagy, a 68-ik gyalogdandár parancsnoka, Fehértemplomban meghalt. Az erőteljes, egészséges férfiu halálát balleset okozta. Két hét előtt a tábornok tyukszemvágás közben kissé megsebesitette a lábát s a kis seb elhanyagolásából általános genyvérüség keletkezett, mely véget vetett a viruló életnek.

Cziráky János gróf halála.

A boldogult gróf gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki:

Id. gróf Cziráky Jánosné szül. petit Verneuilli Dezasse Luiza grófné, csillagkeresztes és palotahölgy, maga valamint gyermekei: Constance férj. gróf Csekonics Endréné palotahölgy; Luisa, Antal cs. kir. kamarás és gyermekei: Margit, László és Mária; Béla cs. kir. kamarás, ennek neje szül. Esterházy Mária grófné, csillagkereszt s hölgy és gyermekei: Miklós és József; János cs. kir. kamarás, ennek neje szül. Almásy Erzsébet grófné, csillagkeresztes hölgy és leányuk Jeanne; továbbá gróf Csekonics Endre és gyermekei: Andrea, Sándor, Pál, Gyula és Iván, megtört szivvel jelentik, forrón szeretett, felejthetlen férje, illetőleg atyjuk, ipjuk és nagyatyjuknak cziráki és dénesfalvi id. gróf Cziráky János urnak, jogtudornak, cs. kir. kamarásnak, val. b. t. tanácsosnak, az aranygyapjasrend vitézének, a szt. István jeles rend nagykeresztesének, a II. oszt. vaskoronarend vitézének, a hadiérem tulajdonosának, a pápai szt. Gergelyrend nagykeresztesének, m. kir. tárnokmesternek, a főrendiház másodelnökének, a Szt.-István és Szt.-Vincze társulatok elnökének, a magyar tudományos akadémia igazgatótanácsának és a földhitelintézet felügyelő bizottsági tagjának stb. stb. f. évi február hó 9-én délelőtti 9 órakor, rövid betegség után szivszélhüdés folytán, ellátva a haldokló szentségekkel, életének 66-ik, legboldogabb házasságának 39-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 11-en déli 12 órakor, Lovasberényben be fognak szenteltetni és 12-én délutáni 3 órakor a kenyeri családi sirboltban örök nyugalomra letétetni. Az engesztelő szent mise áldozatok f. hó 16 án délelőtti 10 órakor Budapesten a ferencziek templomában és az ezt követő napokon a kegyuri templomokban fognak a mindenhatónak bemutattatni. Áldás és béke hamvaira.»

*

Lovasberény, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tárnokmester holttestét ma délben szentelték be nagy ünnepiességgel. A lovasberényiek, kik őszinte részvétet mutattak halála óta a nemes gróf iránt, egészen megtöltötték a kastély udvarát, hová reggel óta egymásután robogtak be a küldöttségeket szállitó kocsik. A ravatal ott volt fölállitva a kastély kápolnájában, melynek falait fekete posztóval vonták be. Előtte a boldogult gróf számos rendjele volt kirakva. A gyászszertartás előtt sokan megfordultak a kápolnában, hogy csöndes imádsággal bucsut vegyenek a halottól. Székesfehérvárról és a megyéből különösen sokan érkeztek, köztük *Bóné* Géza alispán a megye küldöttségével s a városból *Havranek* József polgármester és *Páuer* János püspök; rajtuk kivül itt volt a megyei arisztokrácziának több tagja: *Batthyány* Géza, *Nádasdy* Ferencz, *Zichy* Nándor, Henrik és Lajos, *Károlyi* István, *Sztáray* János és *Wenckheim* gróf, *Miske* Imre báró és *Mailáth* György főispánok, *Kenessey* Kálmán, *Szögyény-Marich* Géza, *Lyka* Döme és *Földváry* Sándor báró, továbbá *Hollán* Ernő altábornagy és *Szivó* tábornok, a székesfehérvári helyőrség parancsnoka. A fővárosból is nagy számu díszes közönség jött a déli vaspálya személyvonatán, melyen a tett előkészületek daczára alig lehetett az utasoknak helyet szoritani. Az ide szándékozókat Székesfehérvártt urasági és bérkocsik várták és szállitották hosszu sorban Lovasberénybe s itt az érkezőket az elhunyt fiai: Antal, Béla és János grófok s veje Csekonics Endre gr. fogadták. A megjelentek között láttuk *Mondel* br. táborszernagyot ő felsége hadsegédét, ki a király részvétét jött kifejezni a gyászoló családnak. Itt láttuk a főrendiház küldöttségében, melyet *Haynald* Lajos kalocsai érsek vezetett, *Samassa* József egri érseket, *Schlauch* Lőrincz szatmári püspököt, *Erdődy* István, *Szapáry* Géza, *Zichy* Endre és *Szapary* István grófokat, *Apponyi* Albert gróf vezetése alatt a szent István-társulat küldöttségében *Maszlaghy* Ferenczet, *Czibulka* Nándort, *Rudnyánszky* Ferenczet, dr. *Balogh* Sándort és *Göndöcs* Benedeket, gr. *Szapáry* Gyula vezetése alatt az országos gazdasági egyesület küldötteit: gr. *Károlyi* Sándort, *Bujanovics* Sándort és *Ordódy* Lajost. Itt volt továbbá Alcsuthról József főherczeg képviselője: *Nyáry* Adolf báró udvarmester, itt voltak *Pauler* Tivadar, *Széchenyi* Pál gr. és *Bedekovich* Kálmán miniszterek s a megyebeli grófi családok női tagjai közül is többen. — A kastély udvarán a szertartás alatt is százakra menő néptömeg volt egybegyülve; a rendet megyei és városi hajduk tartották fenn. A megjelent küldöttségek és vendégek egyenként fejezték ki részvétüket a gyászoló család előtt. Tizenkét óra felé megindult a menet a kastély kápolnájába, hol *Haynald* Lajos bibornokérsek végezte fényes segédlettel a gyászszertartást. A halottat Vasmegyébe szállitják, a kenyéri-i sirboltba, hová csak Fejérmegye küldöttsége kiséri el, mely ott lesz holnap a temetésen is. A fővárosi küldötteket és megyebeli vendégeket kocsin vitték Fehérvárra, a honnan a fővárosiak délutáni négy órakor külön vonaton tértek haza.

Temesvár, febr. 11. *Cziráky* János gróf lelki nyugalmáért, holnap délelőtt 9 órakor a helybeli róm. kath. székesegyházban ünnepies gyászmise lesz, melyre a c a-nádegyházmegyei hatóság az összes hatóságokat, hivatalokat és testületeket meghivta.

Kis-Czell, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A dömölki apátság ittvaló templomában gyászmisét tartanak e hónap 16-dikán *Cziráky* János gróf fótárnokmesterért.

A hivatalos lap febr. 10-ik számából.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter, *Szüszner* Ferencz, rodnai bányahivatali főnököt, rézbányai hivatalfőnökké, a m. kir. belügy miniszter, *Almásy* Györgyöt a fővárosi rendőrségh z fizetés nélküli fogalmazóvá, a m. kir. igazságügyminiszter, *Wertz* János, módosi kir. járásbirósági dijnokot, ugyanazon kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki. *Báthori* Gábor, tekei kir. járásbirósági, és *Endes* Kálmán, csikszeredai kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte. A vallás- és oktatásügyi m. kir. miniszter, az ujpesti állami elemi iskolához ideiglenes minőségben kinevezett *Radoch* József, rendes tanitót, *Body* Ferenczné, sz. *Bakics* Sarolta és *Stefeczius* Eugenia, rendes tanitónőket, valamint *Elzász* Mózes segédtanitót, jelen állásukban véglegesen megerősitette.

Névváltoztatás. *Deutsch* Miksa, lévai illetőségü, budapesti lakos vezetéknevének «Dobó»-ra, *Grün* Jakab, gyöngyösi illetőségü, budapesti lakos vezetéknevének «Győri»-re kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Zágráb, febr. 11. Hirlik, hogy a bánnak visszaérkeztével a horvátországi hivatalnoki karban nagy változások lesznek. Az osztályfőnökök kineveztetnek, más hivatalnokok pedig áthelyeztetnek és nyugdijaztatnak. A belügyi osztályfőnöki állomásra a következők a jelöltek: báró *Zsivkovics*, dr. Suhaj Imre (kuriai biró), dr. Ilérics Károly (osztálytanácsos a kere kedelmi miniszteriumban), Budiszávyevics (horvátországi alispán), Hervoics (horvát osztálytanácsos), és *Pogledics* Károly, ez utóbbi a legfőbb kilátással a kineveztetésre: az igazságügyi osztályfőnökségre a következők a jelöltek; Klein, Sztankovics és dr. Szpevecz. A báni széknek elnöke: Klobucsarics nyugdijaztatik, a zágrábi kir. törvényszék elnöke: Kavics szintén visszalép.

Lemberg, febr 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *Dziennik Polski* a lengyeleket inti, hogy a bécsi kivételes állapotot ne fogadják el föltétlenül, mivel ily intézkedések a konzervativ áramlat használára válnak. A végrehajtó közegek hatalmi körét, valamint a kivételes állapot tartamát meg kellene szoritani. A lap azt véli, hogy az anarchista törekvések megfékezésére a rendes törvényhozás is elégséges.

Róma, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az olasz kormány bevárja Durando triesztі konzul jelentését arról, hogy Zink a Padovani ügyben mily magatartást tanusitott s azután fog intézkedni. Az az állitás, hogy a spalatoi olasz gyarmat valamennyi tagja Zink ellen vallott, helytelen.

Róma, febr. 11. *A kamara* Depretis inditványára a belpolitikára vonatkozó interpellázió indokolásának előterjesztését márcz. 1-re tüzte ki.

Madrid, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Politikai körökben keringő hirek szerint a kormány utasitotta a katonai s polgári hatóságokat, különösen a határmentében levőket, a hol a köztársasági elem a tulnyomó, hogy a haladópárt működésére kiváló figyelemmel legyenek. Különösen Zorilla barátaira s a republikánus katonai egyesület tagjaira hivta fel a kormány a hatóságok figyelmét a föderalis köztársaság kikiáltásának évfordulójának elérkeztével. A mai napon minden republikánus tüntetés szigoruan tiltva van. A köztársaságiak tiltakoztak emez előzetes rendszabályok ellen, s elhatározták, hogy csendben ünneplik meg február 11-dikét.

Madrid, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Az északi határtartományokból, kivált Cataloniából ma számos republikanus megy át a határon Francziaországba, hogy ott a köztársaság kikiáltásának évfordulóját zavartalanul megünnepelhessék.

Páris, febr. 11. *A kamara* a belügyminiszter beszéde után a szélső baloldal heves ellenzése daczára 337 szóval 207 ellenében elhatározta, hogy megkezdi a nyilvános tüntetésekre vonatkozó törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Páris, febr. 11. A «Monde» a *tonkingi* franczia püspök táviratát közli, mely szerint *egy pap, 22 hittanár és 215 keresztény személy felkonczoltatott*, továbbá 108 keresztény telep elpusztittatott. A püspök segélyt kér.

Páris, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) *Napoleon* Viktor herczeg hivei február 17-ére a Foliesbergères termébe gyülést hirdetnek, a melyen Cassagnac fog szónokolni. Ugyanaznap, ugyanabban az órában Napoleon Jeromosnak, Viktor herczeg atyjának hivei a téli czirkuszban gyülésezпek.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) St. *Paul de Loandából* jelentik január 15-dikéről: A mu ullai benszülöttek megtámadták a helység fehér lakosait. A harcz alatt lőporrobbanás támadt, miáltal 40 bennszülött megölетett. Fernanban angol s portugal ágyunaszádokról legénység szállt partra. — Durbanból jelentik, hogy Usib pu legutóbbi győzelme után saját területére visszavonult. Usibepu és Umham transvaali lövészeket toborzanak.

Berlin, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Nordd. Allgemeine Zeitung folytonos kisérleteinek, a melylyel a hármas szövetség értékét igyekszik leszállitani s a három-császár-szövetség mellett buzog, semmi jelentőséget nem tulajdonitanak. Csak egyszerü publiczistikai nyilatkozatokról lévén szó, melyeknek semmi diplomácziai hátterük nincs, a velök való komoly foglalkozás indokolatlan.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) *Hevett* tengernagy, a szuakimi parancsnok, egy franczia s egy olasz ágyunaszád parancsnokának megtagadta, hogy legénységüket honfitársaik védelmére partra tegyék. *Gordon*-tól az a sürgöny érkezett, hogy f. hó 11-dikén remél Berberbe elérkezni. Díszruhákat, diszkardokat kiván a hü maradt arab seikek számára.

Kairó, febr. 11. A Reuter-ügynökség jelentése szerint *Gordon* tábornok *Berberbe* érkezett.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A hadügyi miniszteriumban és a tengerészeti hivatalban nagy előkészületeket tesznek az iránt, hogy az Egyiptomba küldendő katonák és tengerészek mielőbb elutazhassanak. E hó 15-ig körülbelül négyezer katona fog utra kelni.

Szuakim, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Mohamed-el Morgani* nagy-sejknek a keleti Szudán sejkjeinél való közbenjárása eredménytelen maradt. Majdnem valamennyi sejk elutasitó választ adott. E válaszok arra mutatnak, hogy a máhdi által sugalmaztattak. A máhdit szent és bölcs embernek mondják, kit isten vezérel s kinek győzelme iránt nem forog fenn kétség.

Páris, febr. 11. A «Seignelay» nevü gőzös *Szuakimba* megy, hogy a város ellen intézendő támadás esetén a franczia konzulsági ügyvivőt és az ottani francziákat fölvegye, a nélkül azonban, hogy a védelmi müveletekben részt venne.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Suakinban tegnap proklamálták a brit protektorátust.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Hire terjedt, hogy *Sinkat elesett* s a helyőrséget lemészárolták.

Charkov, febr. 11. Az itteni ugynevezett «moszkvai árucsarnok»-ban *tüz* ütött ki. Eddig 6 kézmüárutár égett le; a többi raktár szintén menthetlennek látszik. A kár óriási.

Konstantinápoly, febr. 11. *Kadri* pasa drinápolyi kormányzó, volt nagyvezér, meghalt.

Belgrád, febr. 11. (O. É.) Sabáczban a szükebb képviselőválasztáson a kormánypárt jelöltje választatott meg nagy többséggel a *radikális párti* jelölt ellenében.

Belgrád, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Kartics*, a radikálisok egyik vezére, Szvilajucz városban egy szavazatot nyert; *Petrovics* Marko p pa szintén megbukott. Helyükbe két haladó párti jelöltet választottak.

Belgrád, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A szkupcsina egybehivásának idejét még e héten fogják megállapitani. A király még e héten fogja kijelölni az általa kinevezendő 44 képviselőt. A megválasztott képviselők nagyobbrésze kormánypárti.

Belgrád, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A *választások eredménye* a következő: Százharmincz választott képviselő közül 55 a haladópárthoz, 58 a kormánypárthoz, 14 a radikális párthoz és 3 a liberális párthoz tartozik. A király által kinevezendő 44 képviselő hozzáadásával a kormány 102 szavazatra számithat s igy még akkor is rendelkeznék nagy többség fölött, ha a haladó párt nem is szavazna vele. A haladó párt általános jellegü kérdésekben a kormánynyal fog szavazni. Különös szabadelvü kérdésekben a Krisztics-kabinet a kompromisszum utján fog haladni. A szkupcsina első ülésszakában a kormány és a haladópárt közt elvi ellentétek valószinüleg nem fognak fennforogni.

Skutari (Albania) febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mirediták között Bib Doda prenk hivei közt élénken agitálnak a herczeg visszahelyeztetése érdekében.

New-York, febr. 11. A viz az *elárasztott területeken* folyton növekvőben van. Az inség roppant nagy; *20,000 ember van élelem és ruházat nélkül*. Az időjárásról szóló tudósitások ujabb esőzéseket jelentenek.

KÖZGAZDASÁG.

Temesvár, febr. 11. A terményüzlet tartósan szilárd mérsékeltebb forgalommal. Hivatalosan jegyeztetnek: buza 75—75 klgmos 8.35—8.65 frt, rozs 6.65—6.75 frt, árpa ugyanannyi, zab 6.80—7 frtig, tengeri 5.75—5.80 frt, nyers szesz 28—28.50 frt, finomitva 29—29.50 frt.

Bécs, febr. 11. *A vasuti bizottság* a Ferencz-József-vasut, Rudolf-vasut és vorarlbergi vasut államositásáról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A N. Fr. Pr. jelenti: Ma minisztertanács volt, a melyben az osztrák állami va utak szervezése felett tanácskoztak. A tanácskozás főleg arra a javaslatra vonatkozott, a melyet ama konferencziákban állapitottak meg, a melyek az utóbbi időben a kereskedelmi miniszter, a hadügyminiszterium és a honvédelmi miniszterium képvisel i, és az emlitett miniszteriumok szakelőadói között tartottak. A mai minisztertanácskozás eredménye természetesen még nem tudható, de annyi hallatszik, hogy a kabinet egyes tagjai a lengyeleknek, a vasutak decentralizácziójára vonatkozó ohajait buzgón támogatták.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mauthner Gusztáv, az osztrák hitelintézet igazgatója Párisba utazott, hogy az ottani társczégekkel (a török dohány üzletben) banktechnikai szempontból, a részvények kibocsátására vonatkozólag értekezzék. Ama konferencziák a kibocsátással semmi összefüggésben sem állanak, egyelőre csak mindent kézen akarnak tartani, hogy a helyes időben — akár két-három hó mulva, akár később — időveszteség nélkül a müveletet minden nagyobb pénzpiaczon azonnal megkezdhessék.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Ferencz-József vasut igazgatósága és az osztrák fő dhitelintézet által képviselt bankok konzorcziuma között létrejött egyezséget ma a kormány jóváhagyta. Valószinüleg e napokban teszik közzé a Ferencz-József vasut elsőbbségeinek konvertálására vonatkozó hirdetést.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsde értekülzleti szakosztályához tartozó tagjainak és látogatóinak egyesülete m galakuló közgyülését ma tartotta meg. Elnöknek Rosenfeldet, az osztrák tartományi bank igazgatóját, választották meg.

London, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az angol ré zről történt tapogatódzások az egyiptomi likvidáczió-törvény megváltoztatása ügyében eddig nem vezettek kielégitő eredményre. A módositás megengedését az egyiptomi kötvények nagyobb biztosságára vonatkozó garancziáktól teszik függővé.

Páris, febr. 11. (Az «Egyetér» tudósitójának távirata.) A tőzsden vontatott volt a forgalom. Török értékek és egyiptomiak Londonból érkezett kedvező hirek következtében szilárdak voltak. Járadék árfolyama découvert-eladások következtében csökkent.

1 óra 22 perczkor zárultak: 4½%-os járadék 106.30, osztrák-magyar államvasutpálya 657.50, osztrák déli vasut 313.75, olasz járadék 92.05, török 8.62, egyiptomi 339.37, ottomán bank 648.75, Credit Foncière 1250, osztr. tartom. bank 490, Szuez részv. 2055, uj spanyol 58.93. Vontatott és ingadozó.

3 óra 40 perczkor zárultak: 4½%-os aranyjáradék 106.25, 3%-os járadék 76.72, törlesztési járadék 77.60, osztrák hitelrészvény 656, osztr. déli vasut 315, ottomán bank 651, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 75¼. Baisse.

Páris, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) ***Boulevard-forgalom.*** 9 óra 55 percz. 3 százalékos franczia járadék 76.95, 4½ százalékos franczia járadék 106.46, olasz járadék 92.05, ottomán bank 652.50. Szilárd.

Visszapillantások az 1883 gazdasági évre.*

VIII.

Kézműáru-kereskedelem.

I.

(G. J.) Mielőtt a lefolyt évben szakmánkban előfordult mozgalmak leirásához fognánk, szükségesnek tartjuk megragadni az alkalmat, hogy kézműáru-kereskedői körök viszonyai s állapotairól néhány megjegyzést tegyünk.

Bizonyára a kereskedők köreiben is nagy tetszésben részesült a nem régen megalkotott: az ipart, különösen a nagyipart kedvezően érintő törvény, melynek hatását nem egy alkalommal észlelhettük.

Hogy az uj ipartörvény hatása rögtön teljes mérvben nyilvánuljon, azt nem is vártuk; de hogy mennél nagyobb legyen ez, az okvetlenül a közvetitő kereskedelem segédkeze szükséges, mely nálunk nehéz bilincsekben mély álomban esped.

Mily fokon állnának a lajthántuli tartományok (Csehország, Felső-Ausztria) hatalmas (kézmü)-gyárai, ha nem volna Bécs imponáló kereskedelme támaszuk?

A mi kereskedőnk a társadalom páriája is az állam mostoha gyermeke, nemcsak hogy ott közlenézés az osztályrésze, de emez sem támogatja ugy, a hogy kellene.

Vajjon, ha uj kereskedelmi ágak meghonositására létesülő vállalatok, szintén 15 évi adómentességet igényelnének, ez ohajlásukat fogadnák-e másként, mint gunymosolylyal?

Hisz ez nem más mint természetszerü! A békés kereskedők nyugodtan viselik az észrevétlenül növekvő adóterhet; a nélkül, hogy országos jelszavuk volna osztályuk tulterhelését megszüntetni. — De ezt is csak addig, mig vétót nem mond a türhetetlen viszonyok kérlelhetetlen következménye: a válság.

A budapesti kereskedelem egyedül, védtelenül áll hatalmas versenytársa, bécsi szomszédja mellett, mely hasonlithatatlanul felülmulja; ki van téve e mellett a viruló osztrák gyárak versenyének, mely hanyatlását végveszélylyel fenyegeti.

A kényszeritő önmegtartási igyekezet bármily áldozatok árán felveszi a küzdelmet.

A létel alapfeltétele önmagában véve is elég sulyos, hogy a tehetősebb nagykereskedőt — mint a mult bizonyitja — kényszeritse telepét Bécsbe áttenni, mert a vidéki vevő tekintetbe sem veszi a helyi viszonyokat; azt, hogy a kézműáru mily aránytalanul magas szállitási költségeket nyel el, mig raktárunkba kerül Bécsből, hol e czikkek legnagyobb része készül vagy átvitetik.

Ez 1–2 (sőt 3) %-nyi vételárkülönbözetet s haszoncsökkenést jelent a bécsi verseny mellett, mert a helyi viszonyok fogyasztóink által legkevésbbé sem méltányoltatnak s magától értetődik, hogy mi Budapesten a bécsiek árai mellett kössünk üzleteket az országnak a fővárostól keletre fekvő részeibe! — E boldogtalan helyi viszony természetes következménye, hogy az ország nyugati részéből a helybeli kézmüáru kereskedelem egészen ki van zárva.

Pozsony, Sopron, Győr, Nagy-Kanizsa, Pécs stb. városok kézmüárusai aligha birnak helyben vételforrással.

Északmagyarországon, kivált a Szepességben és a szomszéd megyékben, hol eddig több régibb czégnek megszokott fogyasztási területe volt, szintén végleges kizárás fenyeget bennünket, mert már is érezhető ama üzlethiány, melyet a vágvölgyi vasut megnyitása okozott; hisz Bécsből oda rövidebb az ut, mint tőlünk s az ottani takarékos kereskedő nagyon tekintetbe veszi a költségtöbbletet.

Nagyobb vidéki városaink egyáltalában megszüntek Budapestet kereskedelmi piacznak avagy vételforrásnak elismerni; sőt a budapesti czégek képviselői ajánlataira, csak gunymosolyuk van; hisz furcsa önmegalázás volna nálunk keresni ujabb összeköttetéseket; a többi is csak Bécsben van s egyesek kedvéért uj forgalmi piaczról arut nem hozathat.

Ezek folytán, ha üzleteinket tartani akarjuk, uj áldozatokat ell hoznunk; — vidéki üzletbarátainkat mennél gyakrabban felkeresnünk, mi hihetetlenül nagy személyzeti- és utiköltségeket okoz, melyek aránytalanul tulhaladják a verseny költségeit.

A helybeli fogyasztók czikkeinek finomabb különlegességei raktározását tüzik ki velünk való összeköttetésük alapfeltételeül s ha e követelményeknek megfelelünk, rendszerint kénytelenek vagyunk ez uj czikkeken a szokott helyen, veszteséggel tuladni.

Kereskedői körökben gyakran hangoztatták az eszmét, hogy nem magyar versenytársaink a mienkéhez hasonló terhekben részesüljenek nálunk, hisz a mi forgalmi területünk rájuk nézve sokkal nagyobb mérvü s nyereségdusabb mintsem reánk. Kivánatos volna, hogy a nem magyarországi czégek képviselői (a kereskedelmi utazók) bizonyos kikerülhetetlen adóra köteleztessenek, legczélszerübben minden helység egyszeri vagy évenkinti látogatására, nagyságához s lakossága számához mért áruigazolási-bárcza alakjában. E rendszabály, ha nem is szabadit meg egészen a nagy versenytől, de legalább meggátol, s bizonyára rövid idő mulva e rendszabály hatályának sokoldalusága, a vidéki kiskereskedő vagyoni állapotának javulásában is nyilvánulnék, a tulhalmozott raktárak ritkulásával, birtokosaik tőkéjének gyorsabb forgalmát s a lanyha fizetések ritkulását; másrészt a hitelviszonyok természetszerü szabályozását okozná.

Kivánatos volna továbbá, a nagyon megszaporodott s aránytalanul könnyen terhelt gyári ügynököket, a kézmüárukereskedelem modern élősdieit, — kiknek foglalkozásához sem tőkebefektetés, sem koczkázat nem szükséges, jövedelmükhöz mérten épp oly arányban megadóztatni, mint a nagykereskedőt; — s ez által elejét venni további tulszaporodásuknak s igy az áruk értéke csökkentésének.

Mig ez ügynökök legnagyobbrészt czégeik részére az üzletet velünk is nagykereskedőkkel, s a mi vevőinkkel is, — kiket ajánlataikkal elárasztanak — egyidejüleg akarnák végezni; — dicséretes eljárást tanusitanak helybeli gyárosaink, alapelvük lévén a kis fogyasztó teljes elkerülésével áruikat a nagykereskedő kezén át forgalomba bocsátni; — minek folytán azok folyton élénk elfoglaltságnak örvendnek; jeléül annak, mily hatalmas segédkeze a gyáriparnak a közvetitő kereskedelem, s mennyire kell mindegyiknek a másik támogatása.

Érezhető a nagy, befolyásos, cselekvő kereskedő egyesületek teljes hiánya, melyek mintegy közös, összefüző lánczát képeznék az egész kereskedővilágnak; s épp oly szerepet vinnének, mint p. o. a «budapesti kereskedelmi betegápoló egylet,» mely talán hivatva volna e feladat megoldására; — mit a tagok dijjai csekély felemelésével ki is eszközölhet, alakitva önmagából a «Wiener kaufmännischer Verein» mintájának megfelelő társulatot, mely tagjai anyagi-, társadalmi- s egészségügyi érdekei fölött őrködnék.

Nalunk a kereskedők társulatai kizárólagos, ugyszólván kasztjellegüek; vagy régiebbek s csak egykori nagyságuk hirdetői, vagy pedig csak a tagok szórakozási vágya kielégitésére szolgálnak.

Sajnos, hogy a kereskedelmi- és iparkamarában a kézmüárukereskedelem fontossága nem méltányoltatik kellő mérvben; annak megfelelőleg az illető kereskedőknek ott sokkal nagyobb hatáskör volna nyitandó; a mennyiben ezek köréből a jelenlegiek számánál sokkal több tag volna bevonandó.

A növekvő, uj generáczió müveltségéről sincs eléggé gondoskodva.

Az üzleti tanoncz jóformán alig hagyta el az elemi 4 osztályt, még szinte gyermekczipőben, átadatik hivatásának, s fáradozik reggeltől késő estig. Szabad ideje ha van, esetleg csak a vasárnap délutánja. Főnöke tartozik érte fizetni a vasárnapi iskola tandiját; meg is teszi. De nem ellenőrizheti vajon az éretlen ifju félnapi szabadságát a zárt levegőjü tanterembe temeti-e, hogy az már gyermekkorában is mondjon le minden ártatlan szórakozásról. Rendesen az iskola látogatása tehát elmarad.

Hogy általában müvelt kereskedelmi osztályra tehessünk szert, szükséges: gyökeres ujitásokkal előlépni; ezeknek alapja az esti zárórák s a vasárnapi szünidőnek törvény által való szabályozása, mert kölcsönös megegyezés a jelen szigoru verseny idejében csak képzelt dolog, mely soha sem elég általános, s bizonyára méltó s elég nemes tárgy ily törvényjavaslat az oly törvényhozóknak, kik a haza javát mindenben elő akarják mozditani.

II.

Az 1882-iki kitünő aratás daczára, s daczára az ebből kifolyólag emelkedett bizalomnak, azaz a hitel legnagyobb mérvü kiaknázásának; a rossz ősz, és a későn bekövetkezett tél miatt a raktárak az év végével rendkivül nagy állományuak voltak; mi elég volt arra, hogy a mérlegnél az egész év eredményét keményen befolyásolja.

Ezek után mintegy engesztelőn hatott ránk az év elején beállt szokatlanul élénk üzletmenet. Már a január hó is felülmulta a mult évit, még február hóban alig birtunk a rendelményeknek pontosan megfelelni s már oly forgalmat értünk el, hogy bizni kezdtünk a már meglevő forgalomtöbbletben, s nyugodtan eléje néztünk akármily üzletmenetnek.

Különös és szokatlan kelendőségnek örvendtek ez időben a kötszövött női és uri harisnyák, mely czikkek Magyarországban mindinkább tért foglalnak, s a lehető legkülönbözőbb készitési módokra és mintákra nyitnak alkalmat; sőt jóformán már e czikkekben is a divat sok változatosság között erősen nyilvánul.

Mig egyrészt az olcsó forgalmi áru ezuttal rendkivül kelendőnek bizonyult, másrészt e czikkben is volt alkalmunk tapasztalni, mint hóditnak folytonosan tért a jobb, sőt az egészen finom készitmények is. Az ujonnan, forgalomba hozott nyári kötött harisnyák annyira kedveltek voltak, hogy az utánrendeléseknek vételforrásaink alig birták megfelni.

Mindamellett e czikk a kötőgyapotnak kézzel való feldolgozását nem csökkenti, sőt igen nagy keletnek örvendett e czikknek minden válfaja, mit különben abból is magyarázunk, hogy e czikket ujabban a házi vászon készitésére előszeretettel használják fel. A kötőpamutból is a jó áru dominált a forgalomban, sőt a legdrágább: Liebisch féle királypamuttal tett kisérlet is jól sikerült s ez nélkülözhetetlen czikké válik.

Szalagok eladása is a legnagyobb mérveket öltötte, s forgalmuk az év végeig folyton olyan volt, melyhez hasonlóra nem igen emlékszünk.

A csipkék is folytonos keresletnek örvendtek.

A női fodrok (Ruche) egészen megszüntek használtatni.

Női fehérnemüek is vesztettek nálunk jelentőségükből; e czikket a kisebb helységbeli vevő számüzte, mig a vevők másrésze inkább a kizárólagosan fehérnemüvel kereskedő bécsi czégektől szerzi be szükségletét, melyek ezt az ottani kisipar segitségével állitják elő, mig nálunk hiányozván az olcsó, gyakorolt munkaerő, e czikket kezelnünk lehetetlen.

Az uri ingek forgalma is apadt, de ezen saját kezelés által lendithetünk.

A gyárilag előállitott kötözsinegek mindinkább általános áruczikké válnak, ennek legjobb faját, az immenstadti gyártmányt majdnem teljesen kiszoritotta az olcsóbb s a nagy vámtól megkimélt osztrák gyártmány.

Korántsem felelt meg várakozásunknak a rendesen legélénkebb tavaszi hó, a márczius, melynek vásárja ezuttal bennünket cserben hagyott, mi abból következett, hogy a fogyasztó tavaszi szükségletét már a megelőző honapokban az utazók által fedezte. Feleslegessé vált tehát a személyes vétel.

April havában a rossz időjárás és a sok esőzés az üzletet rosszul befolyásolta annyira, hogy a mult évi forgalmat sem értük el.

Május élénkebb volt, mint rendesen és üzleti utazóink még meglehetősen sok idénycziket adtak el.

Junius és julius hónapokban a «saison morte» daczára is meglehetős volt az üzlet, érvényre jutván a korán kezdett őszi s téli czikkek eladása az üzleti utazásokon, mig egyuttal sok rövidáru s nyári czikk kelt el. Az utóbbi hónapban a későbbi határidőre rendelt téli czikkeket, részben már utnak inditottuk, minek folytán az üzlet élénk szinezetet nyert.

Augusztus elején elegendőn foglalt el az utazók által nyert rendelmények elküldése; de később a vásárhoz kötött vérmes remények csak fellegvaraknak bizonyultak; a mult évinél sokkal gyengébb aratás gyorsan éreztette velünk hatását.

A vidéki kereskedők csak lassankint s egyesével jöttek fel. A mult évi nagyszerüen rendezett népünnepélyi kéjvonatok s a népünnepély hiányának hatását nagyon is megéreztük.

Megéreztük káros hatását a «magyar kereskedelmi csarnok» kéjvonati bizottsága fiaskójának is, mely oly hamar szünt meg vevőink használatára bocsájtani kedvezmény-jegyeket. Bántólag hatott ránk a sok hozzánk érkezett folyamodvány kedvezményért, melyet természetesen elutasitottunk.

Különben a keresk. csarnok fiaskóját csak e vállalata rossz organizácziója okozta; részben az ily kedvezményjegyekre való utalványok tulajdonosai a pénztáraknál egyszerüen elutasittattak, talán hivatalos tudositás hián a folytán, máskülönben is a jegy kiadásánál bosszantó akadályok merültek fel.

Legczélszerübb volna ily vállalat létesitésénél, ujolag az érdekelt kereskedőknél a szükséges biztositékot begyüjteni, mint legutóbb is s e biztositék alapján rendezett vonatoknál a kedvezményárakat, mint rendes kéjvonatoknál, mindenki által élveztetni.

E kéjvonatok husvét, pünkösd, szent István-napja stb. alkalmakkor rendezendők s szokásos modon minden állomáson kihirdetendők volnának.

Augusztus hó végén konstatálhattuk, hogy a nagy erőmegfeszités daczára is a mult évi üzlet az ez idént tulhaladta.

E hónap forgalmában nagy szerep jutott a rövid áruknak, mig a szövött téli czikkek eladása kisebb volt a mult évinél és a későbbi hónapokra maradt. Az utóbbi czikkek közül rendkivül sok zephir-kendő adatott el, mely czikkben folytonosan nagyobbodó üzletet várhatunk.

Castor-harisnya is keresett czikk volt, főleg sötétkék szinben. A kötött harisnyák olcsó fajtái nyomott árak mellett nagy mérvben adattak el, a közép és jobb fajták jobb árak mellett rendes mennyiségben. Castor bekötő minden válfaja keresett czikk volt, a raktárak alig felelhettek meg, kivánták különösen kék szinben a nehezebb árut 5. 6. és 7-es számokban.

Nemez-szoknyák és ruhácskák rossz minőség folytán nem keresettek. Milton s divatczipők, nemezczipők s topánok, mint rendesen, igenkerestettek.

A szeptemberi üzlet folytonosan elég élénk volt, de csak kevéssel nagyobb, mint tavaly.

Október hóban jó közép üzletmenet volt.

November hóban a vásári üzlet egészen elmaradt, az üzletmenet különben a hideg időjárás hiánya és a sok eső folytán nem volt kielégitő s a téli czikkekből csak diszmü, u. m. kendők s keztyük kerettek. — E hó forgalma sem volt a mult év megfelelő időszakáénál kisebb.

Deczemberben eleinte néhány hideg nap lenditett az üzleten, de ez csakhamar megszünt. Ez idő alatt még téli czikkek, mint castor-férfi kapczák s egyujjas keztyük kerettek. Az üzlet e hóban is tulhaladta a mult év megfelelőjét, mig véget nem vetett élénkségének a közelgő karácsony, mely időben a vidéki kereskedőknek bizonyára a nagy dologhalmaz folytán áru tömeges rendelésére idejük nem volt.

A szövőfonal üzlet már juliusban folyt, de az év végéig a mult évi ellen hátramaradt, mig ellenben a kettős fonal (szövőczerna) keresettebb volt, mint tavaly.

Egészben véve az idén is az üzlet a mult évivel is egyenlő maradt, persze ily eredmény elég fáradság s költség árán vásároltatott meg.

A fizetések egész éven át példátlanul, hanyagul történtek; ez főkép az év utolsó hónapjairól áll.

Az idei fizetésképtelenségek által okozott veszteségek tulhaladták a mult éviek összegét, s oly arányban vannak azokhoz, mint 5 : 6.

A hitelezők védegylete hasznos tevékenységet fejtett ki; sok egyezmény létrehozását köszönhetjük neki.

A végeredmény csak az, hogy Budapest kézmüárukereskedelme — ha látszólag nem konstatálhatjuk már most csökkenését — nem növekszik; s minden előre, nagyobbra törő áramlat közepette egy ponton megállapodni, nem jelent mást, mint csökkenést.

IX.

Kőolaj.

— Grüner D. tudósitása az «Egyetértés» részére. —

A lefolyt évben az üzlet e czikben meglehetősen kielégitő volt, a fogyasztás tetemesen nagyobbodott, az árak pedig körülbelül 3½ frttal emelkedtek, a mi a kereskedelem nagy előnyére vált. A nyári hónapokban csinált kötések nagyobb nehézségek nélkül bonyolittattak le, a mi kizárólagosan a mindig szilárd és emelkedő irányzatnak volt köszönhető, mely irányzat az év végén is tartós volt. Sőt ha az amerikai tudósitásoknak hitelt adhatunk, még nagyobb áremelkedéseknek nézünk elé.

A mi az amerikai kőolaj minőségét illeti, még egy évben sem volt annyi alapos ok panaszra, mint a most lefolyt évben.

Azelőtt nálunk majdnem kizárólagosan csak amerikai áru jött forgalomba s a minőség mi kivánni valot sem hagyott hátra; elég volt a kőolajt mint «valódi amerikai»-t jelezni, s minden fogyasztó, ha lámpáját tisztán tartotta, eleve is meg lehetett győződve az iránt, hogy lámpája, mig csak egy csepp olaj van benne, jól fog égni. Másképp áll a dolog ma; veszünk amerikai kőolajt, hogy sötétben maradjunk, a lámpa ámbár tele van töltve, legjobb esetben csak félig ég, a láng, halványan ég és csökken, hogy aztán egészen elaludjék. E szomoru tapasztalatot mindenki tehette, a ki kőolajjal világit. Legtöbbet szenvedtek pedig azalatt a helybeli nagykereskedők, mert a vidéki vevők azzal vádolták őket, hogy a küldött kőolaj nem valódi amerikai, hanem rosszabb minőségüvel kevert s az árut az elküldő rendelkezésére akarták bocsátani, a mihez joguk nincs, s a mi gyakran kellemetlenségekre adott okot. Hiába kutatjuk e baj okait. Az amerikaiak azt állitják, hogy se lámpáink, se lámpabeleink nem alkalmasak ama kőolajhoz, mely most található náluk s mely az előbbinél nehezebb, s hogy e kőolaj a náluk használatban levő lámpákban nagyon jól ég, a mit egy Antwerpenben tartott konferencziában be is bizonyitották. Ebből kiindulva, azt kivánják, hogy oly lámpákat és lámpabeleket használjunk, mint ők, mely kivánalmuknak azonban már azért sem felelhetünk meg, mert Galiczia és Románia könnyebb kőolajakat küld, melyek használatánál megint az amerikai rendszer után készült lámpák és belek nem volnának czélszerüek.

Ha Amerika nem tud nekünk oly kőolajt szállitani, mely lámpáinkba alkalmas, talán nem messze állunk attól, hogy egész szükségletünket Galicziából és Romániából fedezni fogjuk, mert ha már rossz olajat kell égetnünk, minek ezt Amerikából hozatni?

A galicziai és romániai nyerstermény nem volna rossz s megfelelne czéljának, ha szolid finomitók kezeiben volna. Meggyőződtünk arról, hogy Galiczia képes oly árut szállitani, mely a legjobb amerikaival is kiállja a versenyt, csakhogy ott a finomitó gyárak részben oly kezekben vannak, melyek az üzletágat nem értik, részint pedig olyanokban, melyek minden lelkifurdalás nélkül tulteszik magukat az elvállalt kötelezettségeken s oly árut szállitanak, mely a kikötött minőségnek sehogy sem felel meg.

Romaniában ez ideig finomitó gyárak nincsenek s ez ország csak a nyers kőolajra nézve bir reánk érdekkel. A lefolyt évben a nyers olaj termelését annyira forcirozták, hogy a nyers olaj ára 10 frankról 7-re szállt le, mely ár azonban őszszel megint 12 frankra emelkedett s a nyers olajért nemcsak az erdélyi, hanem az osztrák gyárakból is sok pénzt vesz, mivel az osztrák gyárosok előszeretettel dolgozzák át a romániai nyers anyagot s a legjobb sikert érik el vele.

Erdélyben jelenleg hét finomitó gyár áll fenn, melyek a legutóbbi három éven át kartelszerződésben voltak s ennek értelmében évenkint csak 30,000 mm. finomitott — és csak romániai nyers anyagból eredő — kőolajt gyártottak. E szerződés 1883-ban járt le s most erősebben dolgoznak, ugy hogy 7000 mm. finomitott kőolajt szállitanak, mely legnagyobbrészt Erdélyben, csekély részben pedig Erdélyhez közel fekvő vidékeken, a Bánság déli részein fogyasztatik. Budapestre, ugy mint az ország Erdélytől távol fekvő részeire ez áru nem jön s azért nem is szólhatunk annak minőségéről.

Nagy horderejü volna, ha bebizonyodnék, hogy nekünk Magyarországban, kiváltkép a Kárpátokban nagymérvü olajtelepeink vannak, melyek csak a szakszerü kézre várnak, hogy napfényre kerüljenek. Tavasz óta különböző helyeken kutatnak s leginkább Háromszék vidékén koszoruzta e kutatásokat eredmény, a mennyiben az ott talált nyersanyag nagyon jó. Ha a furási munkálatok továbbra is erélyesen folytattatnak, e vidék hivatva lesz a kőolaj-iparnak más irányzatot adni. A bányászat egyik legtekintélyesb szakértője, a ki e vidéket beutazta, oda nyilatkozott, hogy Háromszék a világ leggazdagabb olajtelepeihez tartozik. Reméljük, hogy nemsokára be fog bizonyodni, vajjon nem volt e reményünk nagyon optimisztikus. Mi mindeddig nem láttuk a nyersterményt, pedig leginkább a kormány érdekében feküdnék, bizonyságot szerezni ez ügyben, mert az államnak válnék leginkább hasznára, ha határainkon belül nyers olajt találnánk. Az 1882. szeptember 1-je óta érvénybe lépett kőolaj adótörvény annál előnyösb lesz reánk nézve, minél több nyersolajt tudunk finomitani, mert az amerikából behozott finomitott kőolaj után 10 aranyforintnyi vám szedetik, melyből az osztrák monarchiára 70% esik, még pedig mi csak 30%-ot kapunk, oly kőolaj azonban, mely nálunk finomittatik, csak 6½ forintot fizet fogyasztási adó czimén, s ez egészen nekünk marad.

Ez okból nálunk Magzarországon több finomitó-gyár alapittatott és pedig — az emlitett erdélyi gyárakon kivül — Orsován egy, ámbár nem nagy s Fiuméban egy nagy gyár, mely a lefolyt évre nézve későn készült el. Ez utóbbi gyár ugyanis a nyáron át elvállalt szállitási kötelezettségeinek — ugy Magyarországon mint Ausztriában előre nagyon sokat adtak el későbbi szállitásokra — csak nagy áldozatok árán tudott megfelelni, s kényszerülve volt részben Triesztben, az éjszaki vidékek számára pedig részben Brémában kőolajt magas árakon venni, s ezt kötései lebonyolitásául szállitani. A mi pedig saját, amerikai nyersanyagból készült gyártmányát illeti, minőségre sok kivánni valót hagyott hátra, ép oly rossz, sőt némely esetben rosszabb is volt mint az Amerikából finomitva behozott kőolaj. Meglehet, hogy a gyárnak csak a kezdet nehézségeivel kellett küzdenie, s gyártmányait a jövő évben javitani fogja. Üzlete nagyságáról és forgalmáról nem szolhatunk, mert a gyár a tőle kért adatokat megtagadta, az adatokat titoknak tartván. Meg akarjuk azonban emliteni, hogy a fiumei finomitógyár a kőolajt a trieszti jegyzékek szerint mint vámolatlan árut adja el s 10 arany forintot szed be, ép ugy mint az Amerikából behozott finomitott petroleum után.

Amerikának mindeddig könnyü dolga volt velünk, a mennyiben mi oly kőolajt, mely Amerikából a hivatalos bizonyitványnyal (certificat) hozzánk érkezett, nem kifogásolhattunk, tekintet nélkül arra, jó-e a minőség vagy rossz, s utóbbi időkben legmikább rossz volt, most pedig még jobban könnyitettek az amerikaiak magukon, a mennyiben az eddigi 110° (Fahrenheit szerint) gyuladási pont minimumát, az Abel szerinti készülék utáni 70° Fahrenheitra szállitották le, a sürüség pedig, melynek eddig legalább 45° Beaumé szerinti foknak kellett lenni, az uj szokványok szerint ezentul 44 fok is lehet.

Mindez eléggé bizonyitja, hogy Amerikából jobb minőségeket nem, ha nem csak rosszabbakat várhatunk. A belföldi finomitógyárak érdekében fekszik tehát, hogy jó áru előállitása által az amerikaiakat legalább nálunk a versenytől kiszoritsák s ehez nem csekély részben a fővárosban felállitandó kőolajfinomitó gyár fog hozzájárulhatni, mely gyár, a mint hallottuk, nem sokára fog életbe lépni s kezdetben csak kizárólagosan romániai nyers anyagot fog átdolgozni, mely nyersolajból, mint már emlitettük, kifogástalan minőségü árut lehet előállitani.

A földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a lefolyt év tavaszán egy több finomitógyáros és nagykereskedőkből álló értekezletet a czélból hivott össze, hogy a gyártást s eladást e czikkben szabályozza.

Elhatároztatott, hogy minden gyártmány, akár jó, akár rossz, forgalomba hozható, csakhogy az eladó kötelezve van a kőolajnak ugy sürüségi, mind pedig lobbanási pontjára nézve szavatolni. A lobbanási pont meghatározásánál mérvadóul dr. Liebermann Leó tanár készüléke fogadtatott el, minek következtében a budapesti áru- és értéktőzsde szokványait ez értelemben módositotta és szintén a Liebermann-féle készüléket fogadta el.

E készülék beszerzése kevés költséggel jár, kezelése igen egyszerü, ugy hogy mindenki, a ki kőolajjal kereskedik, azt beszerezheti.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága méltányolva a kőolajkereskedelem érdekeit, egy külön kőolajpályaudvart s ezzel kapcsolatban raktárakat fog épittetni, mely utóbbiakban 10.000 hordót lesz lehetséges beraktározni. Reméljük, hogy e tágas raktárak a budapesti viszonyoknak megfelelőek lesznek, és hogy ez uj intézmény a kereskedelem felviragoztatására fog szolgálni.

Mielőbb tudósitásunkat befejeznők, még a mult évi üzletforgalmat s az árváltozásokat jelezzük. Január elején valódi amerikai kőolaj 24½—24¾ frttal készpénz, minden 100 k. tiszta sulyért megvámolva jegyeztetett, mely ár magát csekély változásokkal a hó végéig tartotta. Február hóban az árak valamivel emelkedtek, a vevők készségesen fizettek 25 frtot. Ez ár márczius első felében is tartotta magát, márczius második felében azonban fél frttal felszökkent, kéretett s fizetett 25.50 frt. Áprilisban a szükséglet már kevesbedni kezdett. E hó első napjaiban ugyan fizettek még 25.50 frtot, később azonban árak lanyhultak 25 frtra, sőt a hó végén még ez áron alul is lehetett volna venni.

Májusban amerikai kőolajért fizettetett 24.75—24.50 frt. E hónapban érkeztek meg az első galicziai küldemények s ez áru 1—1.50 frttal olcsóbban volt kapható, mint az amerikai kőolaj. Juniusban azonnal szállitandó kőolajban 24.50 frtnál olcsóbb nem voltak kötések. Augusztustól deczemberig leendő szállitásra azonban 23.75—24 forinttal köttettek. Juliusban az árak prompt szállitásra változatlanul maradtak, ellenben a határidőüzlet nagyon élénk volt s a legolcsóbb árak mellett 23.75 frttal kivételes esetekben 23.50 frttal is zároltattak az őszi és téli hónapokban leendő szállitások. Augusztusban már az effektiv üzlet is élénkült, árak szilárdultak, fizettetett 24.75 frt, egyes hordókban 25 frtot is készpénzben levonás nélkül.

Szeptemberben a szilárd irányzat tartós volt, a hó második felében az árak ¼—½ frttal feljebb mentek s jegyeztünk 25.25 frt pénz, 25.50 frt áru. — Igen élénk üzlet mellett a szilárd irányzat októberben is tartotta magát és 25.75 frton alul nem lehetett volt venni. — Az üzlet novemberben is változatlanul élénk volt, bevásárlások Brémában előnyösebb volt, mint a fiumei vagy trieszti vételek, árak pedig ujból feljebb mentek s általánosan 26.25—26.50 frt fizettetett. — Deczemberben, ámbár az üzlet az e hónapban eső ünnepek miatt élénkégéből vesztett, árak még továbbra is szilárdultak, a hó elején még 26.50 frtot jegyeztünk, később azonban árak 26.75 és 27 frtra emelkedtek s e szilárd és emelkedő irányzat az év végén is változatlanul marad.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A szarvas-mezőturi szárnyvasut.** *Szarvas város küldöttsége* járt ma delelőtt *Kemény* Gábor közlekedésügyi miniszternél, a szarvas-mezőturi szárnyvasut garanczia kérdése dolgában. A küldöttség tagjai voltak *Salacz* Ferencz szolgabiró, *Teplitzky* János biró, *Haviár* Dani és *Mikulay* Mihaly ügyvédek városi képviselők, *Pohl* Dániel fojegyző, *Petricz* András, *Klenk* József, *Janusik* György és *Filó* Pál a képviselőtestület tagjai. A garanczia-kérdés története röviden a következő: Szarvas városa 1879-ben szerződésre lépett a tiszavidéki vaspálya társasággal a szarvas-mezőturi szárnyvonal kiépitése iránt, olyképen, hogy a város közönsége garantirozta a befektetési tőkének, közel 500,000 frtnak, 7% kamatait. A tiszavidéki vasut államositásával e vonal is az állam kezelésébe ment át s a város csakhamar felszólitást kapott, hogy az 1883. jan. 1-ig esedékessé vált kamatgarancziát, 73,000 forintot fizessen meg. A város felfolyamodott e kivetés ellen, kérvényt nyujtott be a képviselőházhoz is, a mit onnan egyszerüen a közlekedésügyi miniszterhez utasitottak. A küldöttség szónoka *Salacz* Ferencz szolgabiró volt s a jog és méltányosság alapján egyezkedést ajánlott, oly formán, hogy Szarvas városa az eddigi s ezutáni kamatgaranczia fejében egyszersmindenkorra egy bizonyos összeget fizessen, mert a város, mely nem ajándékot, de méltányosságot kér, az évről-évre megujuló terhet nem birja el. A miniszter, bár kissé burkoltan válaszolt, megnyugtatta a küldöttség tagjait, a mennyiben kijelenté, hogy ha Szarvas városa is a jog és méltányosság alapján áll, a békés megegyezés létre fog jönni. A küldöttség ezután *Baross* Gábor államtitkárnál tisztelgett. Ugyan e kérdésben a pénzügyminisztert is fel akarta keresni a küldöttség, de ez elmaradt, mert gróf *Szapáry* Gyula gróf Cziráky temetésére elutazott a fővárosból.

⁂ **Kincstári birtok eladása.** A pénzügyminiszterium f. évi január hó 20-án kelt intézvénye folytán az ó-sziváczi tagositott kincstári birtok 2775 13/16 holddal és 965.058 frt becsértékben f. évi február hó 20 és 21-ik napjain örök áron fog eladatni. Az egész komplexus 278 parczellába, melyek közt a legkisebb 5 hold, van felosztva. A vételár lefizetésére nézve kiköttetik, hogy 5000 frtig öt féléves, 10,000 frton alul hét féléves, 10 ezer frton felül pedig tiz évenkinti egyenlő részletekben kell a lefizetésnek történni és pedig az összes künnlevő hátralékok után az eladás jóváhagyása napjától a lefizetés napjáig számitandó 6 százalékos kamatokkal együtt.

⁂ **Osztrák-román vasuti csatlakozások.** Bukarestből jelentik, hogy több román lap a magyar kormány által a román kormánynak ajánlott két uj és pedig a debreczen-tölgyes-steamen és debreczen-erzsébetváros-ajudi vasut épitését ellenzi, mert a romániai vonal az előbb nevezettnél (118 kilometer) 30.600,000 frankba, az utóbbinál (81 kilometer) 13.400,000 frankba kerülne, a nélkül, hogy megfelelő jövedelmezőségre lehetne számitani.

IPARÜGYEK.

— **Trefort** Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter, abból az alkalomból, hogy a «fővárosi iparosok köre» küldöttségileg kérte támogatását a hazai iparternékek pártolása ügyében, nevezetesen a jövő évi országos kiállitás alkalmából megnyitandó mozgalom érdekében: a következő levelet intézte nevezett körhöz: «Habár dicséretet és gáncsot személyemre vonatkozólag helyes mértékére szoktam redukálni, mégis örömmel vettem az Iparos kör küldöttségének megjelenését és annak nyilatkozatát. Az én hatáskörömhöz legközelebb esik az ipari szakoktatás és erre én a legnagyobb sulyt fektetem, s hiszem, hogy e téren évről évre tetemesen fogunk haladni. Nem is szólva a politechnikumról — hiszem, hogy a közép-ipariskola, a technologiai s müvészeti iparmuzeum czelszerü szervezése, valamint a müvészeti iparoktatás, nemkülönben az iparos tanonczok tanitása a rajzban nagyobb lendületet fog adni az iparnak De magával az iparoktatással mi nem fogunk ipart előidézni; iparunk, mi nélkül az ország legszomorubb jövő elébe megy, nem lesz, ha nem lesz eleven érzék s meleg pártolása a hazai készitménynek, mi ma teljesen hiányzik. Nem elég, hogy tudjunk valamely iparczikket késziteni, szükséges, hogy annak fogyasztója is legyen. Azon módok és eszközök közt, melyekkel ipart akarunk teremteni, egyik volt a védegylet is, a negyvenes években. A viszonyok annyira megváltoztak, hogy ma én ily eszközt ajánlani nem mernék. Mi nem akarhatjuk, hogy Magyarország magát a világtól elzárja, hiszen akkor saját produktumai számára sem szerezhet piaczot a külföldön. Okosan nem tehetjük fel, hogy Magyarország minden fogyasztási czikk előállitására hivatva legyen, s hogy rögtön minden czikket produkálhatna. De eltekintve a kézmüvektől; gyapjunkat, bőreinket gyárakban magunk is feldolgozhatnók, s nem szólva a vasiparról, papirost, üveget, nagyobb mennyiségben készithetnénk. Ily érdekek előmozditására igen üdvös volna külön társulatot alakitani, melynek tagjai feladatul tüzhetnék magok elébe az ipar bizonyos ágainak előmozditását az ipar idevágó vagy hasonló termékeinek fogyasztása által. Hiszem, hogy e czél előmozditásához az 1885-iki kiállitás is nagy mértékben fog járulni, s az én részvétem és érdekeltségem felől biztosak lehetnek.»

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az országos kiállitás** főépületének (iparcsarnok) tervrajza és az általános helyzetrajz külön kiadásban már megjelent és szerkesztőségünkhöz is beküldetett. A főépület diszes, impozáns és megfelelően berendezett iparcsarnokból áll, mely a külföldi kiállitások főépületeivel is méltán vetekedhetik. A helyzetterv pedig arról tesz tanuságot, hogy sok tanulmányozás és próbálgatás után végre oly szerencsés beosztást talált a kiállitási hivatal, melynél kedvezőbbet, a rendelkezésre álló térre való tekintettel, képzelni is alig lehet. A kiállitási terület ugyanis két részre oszlik. A baloldali rész határai a Széchenyi-sziget, a városi vendéglő, az Erzsébet-fasor és a Hermina-utnak az Erzsébet-fasor végére eső pontjától a nádor-körutig eső vonal. E terület közepére, a Blondin-mezőre esik az iparcsarnok, e mögött áll a háziipari pavillon, balra a tanszerépület, időleges mezőgazdasági csarnok, borkóstoló és a nádor-körut torkolatába a mezőgazdasági nagy csarnok; a Széchenyi-szigettel szembe esik az egészségügyi csarnok, a tengerészeti pavillon, két vendéglő és a városi vendéglővel szemben, a főbejárattal szembe az igazgatósági épület; a főbejárattól az iparcsarnokig hatalmas, széles tér áll üresen, mely a főépület hatását még jobban emeli. A terület másik felét a Stefánia körut, Istvánut, Herminaut és Erzsébet fasor határolják. A főbejárattól balra esik a müesarnok, e fölött áll a honvédség és a vereskeresztegylet épülete, feljebb az erdészet és a munka és mezőgazd. gépek csarnoka, az Istvánut és a Herminaut sarkába esik az L alaku közlekedési csarnok, e között és a mezőgazd. gépcsarnok között all munkagépeknek külön csarnok,s viszont ez utóbbi kettő közé esik a kazánház; a Herminakápolnával szemben ismét vendéglő lesz. Az egyes pavillonok e keretbe fognak hihetőleg ép oly szerencsésen elosztatni, mint a mily ügyes kézre vall ez általános helyzetrajzi terv kidolgozása.

= **Az állatkiállitásra** nézve az országos kiállitási bizottság az e czélra kiküldve volt bizottság javaslatait, mint már emlitettük, elfogadta. Az albizottság jelentéséből kiemeljük a következőket:

Az állatkiállitáshoz szükséges épületek tervét, a bizottság felszólitására Tormay Béla készitette. Neuschloss K. és fiai czég késznek nyilatkozott a következő épületeket, u. m. 7 négysoros és egy kétsoros lóistálót, összesen 804 lóállással, 1 juhistálót 650 darab részére, 1 jurypavillont, 1 iroda és ápolói épületet, 1 takarmányos épületet, 1 patkoló és őrszobát, kloz ttet stb, mindezt 70,210 frt és 28 krért felépiteni és azokat az épületeket a kiállitás után kész 20 százalékon visszavásárolni, ha esetleg a bizottság más oldalról 20 százaléknál többet nem kap. Az állatkiállitás épitkezési költségei tehát (a sertéskiállitás kivételével) összesen 56,168 forint 23 krra rugnának. Az *állatkiállitások sorrendjét* a következőkpen állapitották meg: baromfi és tengeri-nyul kiállitás májás 5—10-ig; ebkiállitás május 5—10-ig; hizott szarvasmarha és juhkiállitás május 17—24-ig; tenyész-nyul-kiállitás 20—30-ig; méh-kiállitás auguszt. 20—30-ig; hizo sertés-kiállitás szeptember 1—18-ig; tenyész sertéskiállitás szeptember 1—8-ig; tenyész szarvasmarha-kiállitás 1—10 ig; ló-kiállitás az őszi lóversenyek alatt, október elején. Bejelentési végső határidőül kijelöltettek: a baromfi é tengeri nyulakra 1875. január vége; az ebkiállitásra 1885. január vége; hizott szarvasmarhák és juhokra 1884. szeptemb. vége, tenyész juhokra 1884. szept. vége; méhekre 1885. jun. 15.; tenyész és hizott sertésekre 1885. ápr vége; tenyész-szarvasmarhakra nézve 1884. okt. vége; lovakra 1884. okt. vége. — *Térdijak*: Lovak után boxokban 10 frt; állásokban 5 frt; ebek után 2.50 frt; kos után 2 frt; más juhok után 1 frt. (Bárányok után nem fizetendő térdij.) Baromfi és tengerinyul után ketreczenként 1 frt, de egy ketreczbe 3 dbnál több fel nem vehető; galambok után 50 kr; hizómarha után darabonként 10 frt; bika után 6 frt; tehén után 4 frt; borju után egy évesig 2 frt (szopós borju után nem fizetendő térdij); sertések után, ugymint kandisznó után 2 frt, kocza és egy fél éven felüli növendéksertés után 1 forint fizetendő; egy fél évnél fiatalabb sertés után nem jár térdij. — *A sertéskiállitásra* vonatkozólag az országos bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy mert a városligetben nem rendelkezhetnek a magyar állattenyésztés e kiváló részének impozáns kifejtésére elegendő térrel, azért a sertéskiállitást Kőbányán rendezik. A sertéskiállitás két irányban rendeztetik, lesz ugyanis általános sertéskiállitás, a melyre nézve az egész kőbányai telep maga fog képezni kiállitást és lesz egy különleges sertéskiállitás, mely külön a hizó-, külön a tenyészsertések telepét foglalja majd magában. A kőbányai sertéshizlaló és kölcsön-előlegező részvénytársulat a legnagyobb készséggel tett ajánlatot az iránt, hogy a körülbelül 800—1000 db. tenyészsertés különleges kiállitására szükséges helyet diszesen kiépitve ingyen az országos bizottság rendelkezésére bocsátja. E szerint a sertéskiállitás 5—600 frtnal nem fogna többe kerülni; e kiállitás a részére vonatkozó tervek és előirányzatok legközelebb elkészittetnek.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A Schlick féle vasöntő és gépgyár részvénytársaság** tegnapi igazgatósági ülésén az előterjesztett mérleg alapján elhatározta, hogy 20 frt osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni. Egyuttal elhatározták, hogy a részvénytőkét 1000 részvény kibocsátása által 200,000 frttal fölemelik. A régi részvényesek elsőbbségi jogot gyakorolhatnak ez uj részvényekre akként, hogy minden öt részvény után egy uj részvényt vehetnek át 25 forint felülfizetés mellett. E felpénzt a tartaléktőkéhez csatolják.

** **Az első magyar gyapjumosó- és bizományi részvénytársaság** ma délelőtt 11 órakor tartott rendes közgyülésén 17 részvényes volt jelen, a kik 108 részvényt és 102 szavazatot képviseltek. Elnök visontai *Kovács* László konstatálván a közgyülés határozatképességét s kijelölvén a jegyzőkönyvhitelesitőket és a szavazatszedő bizottságot *Steinbach* István dr. közjegyző mint jegyzőkönyvvezető felolvasta az évi jelentést, melyben az igazgatóság örömmel tudatja, hogy a vállalat minden ága oly szép lendületet nyert, hogy a mult évi anyagi eredmény határozottan nagyobb az eddigieknél s minden tekintetben kielégitő. A mult évben 3560 mmázsával több gyapju mosatott, mint az előző években. Az igazgatóság a szaporodott megbizások következtében arra érezte magát inditattva, hogy a raktározási dijakat eltörölje, a biztositási dijakat pedig leszállitsa, egyuttal kijelenti, hogy abban az esetben, ha még több gyapjut kap a társaság mosásra, megbizóinak még nagyobb kedvezményeket és engedményeket fog nyujtani. Ezek előrebocsátása után jelenti az igazgatóság, hogy azt a telekrészt, melyet 1869 ben 10,000 forintért eladott, a mult évben 7800 frtért vissza vásárolta, mire nézve a közgyülés jóváhagyását kéri. Áttérve a mult évi üzleti eredmény számszerinti kimutatására, következőket adja elő: 295 félről gyári mosás- és bizományi eladásra beérkezett 962,086 kiló mosatlan nyirott gyapju, 94,661 kiló timár-gyapju, 186,317 kiló háton mosott gyapju, továbbá kizárólag eladás-közvetitésre szánt 105,381 kiló háton mosott gyapju, összesen tehát 1.348,445 kiló gyapju. Az összes bevételek tesznek 105,801 frt 94 krt, az összes kiadások pedig tesznek 71,765 frt 29 krt, fennmaradna tehát 34,036 frt 65 kr; ez összegből alapszabályilag levonandó az igazgatóság illetménye 20 százalék az igazgatóság, felügyelő bizottság és vezérigazgatónk részére eső 6807 frt 33 kr, az igy felmaradott 27,229 frt 32 krból az alapszabályok szerint a tartalékalap javára levonandó 3 százalék vagyis 816 frt 88 kr, felmarad tehát összesen 26,412 frt 44 kr. Ezen összeghez adva a mult 1882. üzletévnek ezen évre áttétetni rendelt 2087 frt 38 krt, marad összesen tisztán 28,499 frt 82 kr. Ebből a részvényeseknek részvényenkint **20** frt fizetendő az elmult év osztaléka gyanánt, a mi 700 db részvény után tesz 14,000 frtot, mely osztalék f. 1884. évi márczius 1. napján váland esedékessé. Külön tartalékalapnak növelésére 8000 frt forditandó. Az igy felmaradó 6499 frt 82 kr a következő évnek nyeremény- és veszteségszámlájára irandó. — Ezután a felügyelő bizottság jelentése olvastatott fel, mely szerint az ügykezelés minden tekintetben kifogástalannak találtatott, minélfogva a felügyelő bizottság az igazgatóság jelentését egész terjedelmében elfogadásra ajánlja. A jelentések tudomásul vétetvén, a tiszta nyereség hová forditása végett tett igazgatósági javaslat elfogadtatván s a telek megvétele jóváhagyatván, ugy az igazgatóság mint a felügyelő bizottság a felmentvényt megkapta. Miután *Hannover* Miksa igazgatósági tagot ilyennek ujból megválasztották s az igazgatóságnak buzgó fáradozásáért köszönet szavaztatott s elhatároztatott, hogy a tiszta nyereségből az épitendő kereskedelmi akadémiára 100 forint forditassék, a közgyülés véget ért.

** **A Pesti Viktória gőzmalom** ez évi mérlegét 121,347 frt tiszta haszonnal zárta le, melyből a felügyelő bizottság javaslata alapján 96,000 frt lesz a részvényesek közt szétosztandó. Minden egyes 300 frt névértékü részvény után az osztalék 40 frt azaz 13⅓%-ot tesz.

Vidéki pénzintézetek.

A szegedi kereskedelmi- és iparbank egyes üzletágaiban az 1883. évben következő eredményt ért el: *Váltóleszámitolási üzlet*: A forgalom 13,347,831·62 frt, és pedig leszámitoltatott váltókban 6.733,589·60 frt, ehez az 1882. évi egyenleg 423,002·98 frt, főösszeg 7.156,592·58 frt. Ebből levonva visszafizetett és visszleszámitolt váltókért 6.614,242·02 frt, maradtak 1883. deczember 31-én bankváltók a tárczában 542,350·56 frt értékben. *Pénzbetétek*: A forgalom ez üzletben kitett 3.428,251·77 frt, és pedig betétetett 1.757,640·14 frt, ehez egyenleg 1882. deczember 31-ről 508,766·45 forint. Összes állapot 1883. évben 2.266.406.59 forint. ebből levonva a visszafizetésekért 1.670,611·63 forint, maradt 1883-ik év végén 595,794·96 forint. *Előlegek*: Sorsjegyek és értékpapirokra adatott 1,967 frt, ehez 1882. deczember 31-én egyenleg 15,495 frt. Összesen 34,462 frt. Ebből visszafizettetett 12,413 frt. Maradt tehát 22,049 frt. *Előlegek árukra*: Nyer terményekre előlegeztetett 39,798·86 frt, ebből visszafizettetett 35,907·86 frt. Maradt tehát 3891 frt. *Érczpénzek és külföldi váltók*: Befolyt 805,470·18 frt. Kiadatott 811,893·61 frt. Összesen 1.617,363·79 frt. *Értékpapirok*: Bevétel 260,409·23 frt. Kiadás 278,659·69 frt. Összesen 539,068·92 frt. *A folyószámlai üzletet* illetőleg bel- és külföldi üzletekkel a következő forgalomban állottunk: Bevétel (megterhelések) 11.251,702·86 frt. Kiadás (elismerések) 11.116,911·85 forint. Összesen 22.368,614·71 forint. *Pénztári forgalom*: Bevétel 11 047,669·94 frt Kiadás 11.008,381·09 frt. Összesen 22.056,051·03 frt. Az 1883. évi *tiszta nyeremény* 35,268·57 frt. Ebből a mult évi 2659 frt 27 kr nyeremény elővitel tekintetbe vétele mellett még fennmaradó 32,609 frt 30 krból 5% a tartalék-alap javára 1630·46 frt, 3% a tisztviselők nyugdij alapja javára 978·28 frt, 10% jutalék fejében az igazgatóságnak 3260·93 frt, 2% jutalék fejében a felügyelőbizottságnak 652·19 forint, továbbá jótékonyczélokra és tisztviselők dijazására 1645 frt, összesen 8166·86 forint vonatván le, marad még 27,101·71 frt, melyből 24,000 frt, azaz 2000 darab részvény után egyenkint 12 forint fizettetik az 1883-ik évi osztalék gyanánt. A még fennmaradó 3101·71 frt összegből a tartalék-alap további gyarapitására 1689·54 frt forditatik a vegből, hogy az 45,000 frtot elérjen; végül a jövő évi üzleteredmény-számlára 1412·17 forint vitetik át.

A debreczeni alföldi takarékpénztár mérlege az 1883. évi deczember 31-én következő tételeket tartalmazta. *Vagyon*: Felszerelés 1489·69 frt, értékpapirok 31,219 frt, pénztár készlet 9377·35 frt, előlegek kézizálogra 52,452 frt, váltó tárcza 394,433·30 frt, függő követelések 2140·34 frt, tartozók 124,561·42 frt. Összesen 615,673·01 frt. *Teher*: Tőke 100,000 frt, tartalék tőke 6723·43 frt, kétes követelések tartaléka 427·61 frt, osztalék 786 frt, könyvbetétek 478,189·80 frt, átmeneti kamatok 4682·27 frt, követelők 16,454·92 frt, nyeremény egyenlege 8408·98 frt. Összesen 615.673·01 frt. A tisztanyereségből a tőke 6%-os kamatára 6000 frt, tartaléktőkére 240.80 frt; igazgatósági jutalékra 240.89 frt; felügyelőbizottsági jutalékra 120.44 frt, ügyvivői jutalékra 72.24 frt, tisztviselői jutalékra 48.16 frt, jutalmazásokra 200 frt, szelvényadóra 30 frt, jótékony czélokra 100 frt, felülosztalékra 1000 frt, kétes követelések tartalékára 356.36 frt forditatik.

A tiszavidéki hitelintézet és takarékpénztár Szolnokon 1883-dik évi üzlete következő volt. *Betét*: Maradvány 1882. évről 776133 frt 61 kr, az 1883-iki évben betétetett 1400245 frt 56 kr, tőkésittetett kamatban 45573 frt 90 kr, összesen 2221953 frt 07 kr, viszszafizettetett 1191044 frt 07 kr, maradvány 1030999 frt, emelkedés 254775 frt 39 kr. *Váltó*: Maradvány 1882. évről 1006351 forint 93 kr, ez évben leszámitoltatott 3535562 frt 75 kr, összesen 4541914 frt 68 kr. Az 1883-ik évben visszafizettetett 3362191 frt 71 kr, veszteségre leiratott 2408 frt, összesen 3364599 frt 71 kr, maradvány 1177314 frt 97 kr, emelkedés 170963 frt 04 kr. *Kölcsön*: Maradvány 1882. évről 43929 frt 84 kr. Az 1883-ik évben kiadatott 86450 frt, összesen 139379 frt 84 kr, ez évben visszafizettetett 9564 frt 66 kr, maradvány 120815 frt 18 kr, emelkedés 76885 frt 34 kr. *Előleg*: Maradvány 1882. évről 4532 frt 20 kr, ez évben adatott 2565 frt, összesen 7097 frt 20 kr, visszafizettetett 1892 frt 20 kr, maradvány 5205 frt, emelkedés 672 frt 80 kr. A pénztár forgalma 10.869,653 frt 99 kr. Az elért *eredmény* 23525 frt 09 kr, melyből az alaptőke 5%-os kamatára 5000 frt, tartaléktőke 10%-os dotálására 1852 frt 59 kr, napibiztositási jutalékára 1192 frt, Felülosztalékra 15000 frt fordittatik. Az alaptőke 5%-át; leszámitva a 100 forintos részvények 1884. évi márczius 1-én esedékes szelvényei darabonkint 20 frttal váltatnak be. Jótékony czélokra összesen 480 frt 50 kr fordittatik; ebből 40 frt a magyarországi hirlapirók nyugdij alapjára.

A ráczkevei takarékpénztár következő tételekkel zárta le 1883. évi deczember 31-én mérlegét. *Vagyon*: 6000 frt névértékü magyar papirjáradék 5088 frt, intézeti ház 5000 frt, perköltségelőleg 272 frt 5 kr, kötvénykövetelések (jelzálogra) 7024 frt. *Hitel*-szövetkezeti váltók laczházai hitelszövetkezettől 45715 frt, dömsöd-dabi hitelszövetkezettől 2450 frt összesen 48165 frt, pénzkészlet 8721 frt 69 kr, záloggal biztositott váltók 58792 frt, bankszerü váltók 208264 frt, ingatlanra bánatpénz 290 forint, összesen 341616 forint 74 krajczár. — *Teher*. Idegen tőkék: Bélyeg és illetéki tartozás 160 frt, fel nem vett osztalék 307·50 frt, takarékmagtár alap 124·69 frt, jótékony czélra 70·69 frt, Nyugdij alap 3054·33 frt, átmeneti kamatok egyenlege 4106·92 frt. Hitelszövetkezeti biztositékok: I. Laczházai hitelszövetkezeti 1633·95 frt, dömsöd-dabi hitelszövetkezeti 73·50

frt, összesen 1707·45 frt. Hitelszövetkezeti tartalék alapok. I. Laczházai hitelszövetkezeti 282·96 frt, II. dömsöd-dabi hitelszövetkezeti 12.33 frt, összesen 295·29 frt, betétek és tőkésitett kamatai 203·852·64 frt, visszleszámitolt váltók 26.190 frt, összesen 239,711·11 frt. Saját alapok: Részvény tőke 75,000 frt, nyeremény tartalék 6.135·03 frt, tartaléktőke 9.666·61, 90801·64 frt, 1883 évi nyeremény 11.103·90 frt, összesen 431.616·74 frt.

A székelyudvarhelyi székely-egyleti első takarékpénztár következő tételekkel zárta le 1883-ik évi mérlegét: Vagyon: készpénz 27,447.61 frt, leszámitolt váltók és előlegek 414,425.86 frt, jelzálogos kötelezvények 77,317 frt, értékpapirok 3900 frt, bevárandó értékpapir kamatok 187.50 frt, székelyegyleti elő-takarékpénztár (fiók) 77,650.55 frt, bevárandó fiók pénztári nyereség 10,645.88 frt, felszerelések 636.27 frt, előre kiadott fizetések 70 frt, előre fizetett házbér 50 frt, visszleszámitolt váltók után előre fizetett kamatok 1784.16 frt, bevárandó kamatok 1910.12 frt, perköltségekre adott előleg 100 frt, összesen 616,124.95 frt. Teher: részvénytőke 50,000 frt, betétek 274,237·03 frt, kötelezett betétek 8.80 frt, visszleszámitolt váltók 172.827.70 frt, székelyegyleti első takarékpénztár (fiók) 88,296.43 frt, tartalékalap 12,118.39 frt, nyugdijalap 1669.10 frt, kamat átvitel 1884-ik évre 4099 frt 37 kr, kezelési dij átvitel 1884-ik évre 1076.61 frt, ideiglenes betétek 223.57 frt, fel nem vett osztalék 1882-re 40.50 frt, osztalék az 1883-dik évre 20% 10,000 frt, ujnyeremény átvitel az 1884-ik évre 1527.55 frt, összesen 616,124.95 frt.

A szombathelyi ált. takarékpénztár 1883-ik évi deczember 31-én lezárt vagyon és teher mérlege következő tételeket tartalmazza. *Vagyon*: Pénztári maradvány 1883. deczember 31-ig 50143·26 frt, jelzálogkölcsönökben 544601·18 frt, váltókban 416813·67 frt, viszleszámitolási váltókban 89740 összesen 506553·67 frt, előlegekben 53125 frt, folyó számlán 59355 frt, takarékegyleti kölcsönökben 24536·16 frt, állam- és értékpapirokban 1605 frt, intézeti házban 24000 frt, ingatlan birtokban 2613·40 frt, butorokban 755·37 frt, betéti könyvecskékben 276·89 frt, perköltségi előlegek és óvásokban 309·82 frt, hátralékos kamatokban 3900·63 frt, várandó kamatokban 1402·62 frt, előre fizetett viszleszámitolási kamatokban 422·70 frt. összesen 1253600.70 frt. *Teher*: Részvényalaptőke 45000 frt, ennek 1883. évi 6 százalék kamata 2700 frt, föl nem vett részvénykamat 33 2733 frt, föl nem vett osztalék 77 frt, betétek 1040931·51 frt, f. évi deczember 31-én tőkésitett kamatok 24093·43 1065024·94 frt, takarékegyleti szelvénykamatok 3601·84 frt, tartaléki alap 17415.95 ennek 1883. évi 5 százalék kamata 869·24 18285·19 frt, nyugdijalap 2247·21 ennek évi 5 százalék kamata 109·75 2356 96 frt, előre fizetett kamatokban 10319·38 frt. kamat adóban 2409.34 frt, bélyegdijban 22·30 frt, kezelési költségekben 360 frt, bekeblezési százalékban 72·24 frt, viszleszámitolás alatti váltókban 89740 frt, *tiszta nyeremény* 13598·51 frt összesen 1253600·70 frt. A tiszta nyereség következőképosztatik föl: 600 drb részvény után osztalék á 7.50 4500 frt, igazgatósági jutalék 2176 frt, tisztviselők jutaléka 543.84 frt, nyugdijalapra 500 frt, jótékony czélokra 335 frt, tartalékalapra 5543·67 frt, összesen 13598·51 frt. E szerint minden egyes részvényre osztalékul 7.50 frt, részvényalaptőke kamatban 4.50 frt s igy összesen 12 frt esik.

A gödöllői takarékpénztár 1883-ik évi mérlegét deczember 31-ikén igy zárta le: *Vagyon*: 1883. decz. 31-iki pénzmaradvány 4323.43 frt, butorzat 1083.71 frt, váltó 192323 frt, előleg 2260 frt, jelzálog 158000.70 frt, hitelkölcsön 131314 frt, h.-györki és több vidéki ház és föld 5578.22 frt, gödöllői ház 19215.40 frt, magy. kir. nyeremény-sorsjegyek 341,25 frt, összesen 514439.71 frt. — *Teher*: Alaptőke 99280 frt, betétel 227452.16 frt, hitelbiztositék százalék 2834.76 frt, hitelegyleti tartaléktőke és százalék 799.52 frt, visszleszámitolt váltó 131419 frt, tartaléktőke és százalék 2567.31 frt, jutalékdij 46,67 frt, fel nem vett osztalék 445.60 frt, letéteményezett pénzek 6459.98 frt egyesületi ház 16500 frt, *1883. évi nyeremény* 14882 92 forint, összesen 514439.71 frt.

A galgóczi takarékpénztár zárszámadásából a következő mérleget közöljük: *Vagyon*: Pénztári készlet 1883. deczember 31-éről 7078.68 frt, jelzálogos kölcsönök 52,050.20 frt, leszámitolt váltók 307,409.63 frt, zálogok 5,936.20 frt, értékpapirok az 1883. deczember 31-iki árfolyam szerint 8,303 60 frt, hátralékos kamatok 1,035 frt, költségi előlegek 570.31 frt, ingatlanok 200 frt, butorzat, avulás leszámitása után 583.30, összesen 383,168.92 frt. — *Teher*: Részvénytőke 36,000 frt, tartaléktőke 30,519.45 frt, betétek és tőkésitett kamatok 286,239.97 frt, betétektöli kamatok 1883. deczember 31-én 6,615.40 frt, betételi kamatadó 1883. deczember 31-én 661.54 frt, előre fizetett kamatok 3,100 45 frt, tiszti nyugdij alap 116.13 frt, nyilt hitel 1,357.78 frt, fel nem vett osztalék 1875—1882. évre 207 frt, kétes követelések fedezete 5,093.81 frt, az igazgatóság és hivatalnokok jutaléka 1,623.05 frt, jótékony czélokra levonás után 179.70 frt, *tiszta nyeremény* 11,454.64 frt, összesen 383,168.92 frt.

A tokaj-hegyaljai takarékpénztár a mult évben 60,000 frt alaptőke és 675,742·20 frt összes vagyon után 8416·20 frt tiszta nyereséget mutat ki. 1883. decz. 31-én volt a tartaléktőke 13,115·86 frt, betétek 565,301·57 frt, váltók 472.072·21 frt, értékpapir 95,395 frt.

A putnoki népbank a mult év végével kimutat 60 ezer frtot, mint hitelbiztositékul lekötött tőkét, 22,950 frtot, mint befizetett tőket. A betétek összege 146,462·59 frt, a kölcsön összege 66,424·23 frt, kamatra elhelyezett 308,571 frtot, veszteség 350 frt.

Az almás-járázi takarékpénztár-részvénytársaság. A mult évről 5772·64 frt tiszta nyereséget mutat ki. Alaptőke 50,000 frt, betétei 106,299·82 frt, váltók 149,728 frt, részvénykezvetítés 24,960 frt.

A békési népbank 1883-ban 30,000 frt részvénytőke, 234,041·52 frt betét, 153,125 frt váltó és 109,350 frt jelzálogkölcsön állomány után 8651·88 frt tiszta nyereséget mutat ki, miből 11½% osztalékot fizet.

A bonyhádi takarékpénztár mult évi tiszta nyeresége 14,073·88 frt, miből minden 50 frtos részvényre 9 frt osztalékot fizet. Főbb mérlegtételei: betétel 522,263 frt 96 kr, tartalékalap 5841·01 frt, nyugdijalap 6928·73 frt, váltók 218,865 frt, kötelezvényekben 332,989·50 frt, más intézetnél elhelyezett tőkék 25,000 frt.

A monor-kerületi takarékpénztár 1883-dik évi mérlegének főbb tételei: Alaptőke 72,000 frt, tartaléktőke 39,857·72 frt, betétek 260,289·60 frt, visszleszámitolt váltók 131,184 frt, váltótárcza 443,111·70 frt, összes vagyon 553,126·56 frt; tiszta nyereség 18,002·84 frt, miből minden 90 frttal befizetett részvény után 19 frt osztalékot fizet.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Február 11. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma határozottan csendesebb irányt követett. A kinálat mérsékelt volt, malmok tartózkodó magatartás és csak korlátolt vételkedvet tanusitottak és mintegy 12,000 mm. adatott el meglehetős változatlan árakon. Egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 200 mm. 77.6 k. 10 frt, 1100 mm. 77 k. 10.02½ frt, 200 mm. 77.5 k. 10 frt, 100 mm. 77.5 k. 10 frt, 100 mm. 76.5 k. 9.90 frt, 400 mm. 77.5 k. 10.10 frt elsőrendü, 100 mm. 75 k. 9.70 frt, 500 mm. 76.8 k. 9.90 frt, 200 mm. 77 k. 10 frt, mind három hóra.

Perjámosi 4000 mm. 76.3 k. 9.95 frt, három hóra.

Pestvidéki 200 mm. 77.5 k. 9.95 forint, 100 mm. 77 k. 9.75 frt, 400 mm. 75 k. 9.55 frt, mind három hóra.

Szarvasi 100 mm. 76·5 k. 9.90 forint, három hóra.

Bánsági: 300 mm. 77.7 k. 9.80 frt, 200 mm. 76.5 k. 9.62½ frt, 500 mm. 79.3 k. 9.87½ frt, 300 mm. 74.5 k. 9.60 frt, mind három hóra.

Bácskai 200 mm. 76 k. 9.85 frt, három hóra.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	ó. bánsági	76—80 %	—.—	frttól	—.—	frtig
—	» tiszavidéki	76—80 %	9.70	»	10.15	»
—	» pestvidéki	76—80 %	9.60	»	10.10	»
—	» fehérmegyei	76—80 %	9.60	»	10.10	»
—	» bácskai	76—80 %	—.—	»	—.—	»
—	» északmagyarországi	76—80 %	9.35	»	9.75	»
Rozs	ó,	70—72 %	7.70	»	8.—	»
Árpa	» takarmány	60—62 %	7.15	»	7.40	»
—	» égetni való	62—64 %	7.60	»	8.80	»
—	» sörfőzdei	64—66 %	9 —	»	10.30	»
Zab	»	37—40 %	6.75	»	7.10	»
Tengeri	ó, bánsági	75 %	6.70	»	6.75	»
—	» másnemü	73 %	6.65	»	6.70	»
—	uj,	— %	6.15	»	6.25	»
Köles		— %	6.90	»	7.30	»
Repcze	uj, káposzta	— %	—.—	»	—.—	»
—	» bánsági	— %	—.—	»	—.—	»

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett csendesebb irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 9.53, 9.52 és 9.51 frtjával.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 10.17, 10.16 és 10.15 forintjával.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.66 és 6.65 frtjával.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha irány mellett gyönge volt a forgalom. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 9.51, 9.50, 9.49 és 9.50 frtjával.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 10.15 és 10.14 frjával.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 9.49	—	9.51—
Szokványbuza őszre	» 10.13	—	10.15—
Bánsági tengeri május—juniusra	» 6.65	—	6.66—
Szokványzab tavaszra	» 6.92	—	6.94—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	» 14.5/8	—	14.3/4—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom lanyha irány mellett gyenge volt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 9.51 és 9.50 frtjával.

Szokványbuza őszre 1000 mm. 10.16 frt.

B.-tengeri május—juniusra 1000 mm. 6.64 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 9.48	—	9.50—
Szokványbuza őszre	» 10.14	—	10.16—
B.-tengeri május—juniusra	» 6.62	—	6.64—
Szokványzab tavaszra	» 6.92	—	6.94—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	» 14.½	—	14.5/8—

Terménytőzsde.

Terményekben vontatott az üzletmenet.

Szalonna városi légenszáritott áru 50 frton köttetett.

Értéktőzsde.

Magasabb frankfurti és bécsi jegyzések befolyása alatt a mai tőzsde nagyon szilárd irányban nyilt meg és ugy hitelrészvények mint járadékok élénk vételkedv mellett jelentékeny árfolyamemelkedéseket értek el. Csak a déli tőzsde zárlata felé lanyhult ismét a tőzsde arra a hirre, hogy Kreta szigetén felkelés tört ki. Délután még inkább gyengült az irány, mert a berlini árfolyamok alacsonyak voltak. Az esti tőzsde kevés változást hozott, és daczára a lanyha párisi jelentéseknek, aránylag szilárd volt az irány.

Előtőzsde.

Az előtőzsde határozottan szilárdan nyilt meg és járadékok meg hitelrészvények tovább emelkedtek. Osztrák hitelrészvény 310.30 és 311 30 között ingadozott, maradt 310.75 pénz, magy. hitelbank 310—310.75, magyar 4%-os aranyjáradék 90.15—90.20, magyar papirjáradék 87.77½—87.82½, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 89-en vásároltattak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 310.75—310.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd irányban nyilt meg, de végül ellanyhult a «Daily News» jelentésére a krétai fölkelésről. A forgalom az egész vonalon mérsékelt volt. Osztrák hitelrészvény 309.40—310.70 között ingadozott, maradt 309.70 pénz, magyar hitelbank 309.75-től 310.50-en vásároltatott, maradt 310 pénz, pesti magyar kereskedelmi bank 595—596, budapesti bankegyesület 101.25, budapesti iparbank 14, magyar leszámitoló és pénzváltóbank maradt 89-en pénz. Befektetési értékek közül forgalomba jöttek: Magyar 4 százalékos aranyjáradék 90.20—90.15, magyar papirjáradék 87 80—87.77½ keleti vasut I. kib. 93.70, temesi földtehermentesitési kötvények záradékkal 100, budapest-pécsi vasut elsőbbségei 95⅞. Egyéb értékek közül köttettek: nemzetközi waggonkölcsönző 96, Ganz-féle vasöntöde 920-on, Drasche-féle téglagyár 162¾—163, kőbányai téglagyár 256, ujlaki téglagyár 130, Franklin-könyvnyomda 169-en. — Valuták és váltók szilárdabbak.

1 óra 30 perczkor zárultak: Osztrák hiterészvény 309.70—309.80, magyar hitelbank 310—310.25, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 89—89.25, magyar 4 százalékos aranyjáradék 90.10—90.15, magyar papirjáradék 87.75—87.80.

Praemiumüzlet: Árfolyamállás osztrák hitelrészvényben holnapra 3.50—4 frt, nyolcz napra 9—10 frt.

Utótőzsde.

Délután alacsonyabb berlini jelentésekre lanyha volt az irány. Osztrák hitelrészvény 309.30 és 308.50 között ingadozott, maradt 309 pénz; magyar hitelbank maradt 309 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék 90.07½, magyar papirjáradék 87.70 pénz.

5 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 309—309.10, magyar hitelbank 309—309.25, magyar 4%-os aranyjáradék 90.07½—90.10.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde kevés változást hozott. Osztrák hitelrészvény 309 és 308.40 közt ingadozott, maradt 308.86 pénz, magyar hitelbank maradt 308.75 pénz, magyar 4 százalékos aranyjáradék 90.10 pénz, magyar papirjáradék 87.75 pénz.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 308.80—308.90, magyar 4%-os aranyjáradék 90.10—90.12½, magyar papirjáradék 87.75—87.77½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	310.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.-esl.-bank	—.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, febr. 10. Az üzlet csendes. Magy. urasági, öreg nehéz 44—46 frt, fiatal nehéz 48— frt, fiatal közép 46 47 frt, könnyü —.— forint. — Szedett nehéz 45½—46, közép 45—45½ forint, könnyü 43—44 frt. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 48—49 forint, átmeneti közép 47—48 forint, átmeneti könnyü 44—45 forint, eredeti nehéz —.——, átmeneti, közép ——— frt átmen. — Szerbiai nehéz 47½—49, közép 46—47 forint, könnyü 44—45 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% 40, hizó két éves élősulyban 4% ———. Két éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsdén az irány szilárd maradt, de csekély üzlet volt, mert az üzérkedés tartózkodó maradt. A koulisszánál ép ugy mint a sorompónál, csak egyes kötések történtek, a melyek nyomán csak jelentéktelen árfolyamváltozások történtek. Valuták változatlanul maradtak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 310.30, *magyar hitelbank* 310.50, osztrák tartományi bank 115.80, osztrák-magyar államvaspálya 316.20, tramway 227.75, májusi járadék 79.85, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.27, husz frankos arany 9.61.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde bágyadtabb magatartással indult az üzérkedés realizálására. Később a krétai felkelés hirére, valamint a lanyhább berlini jegyzésekre a koulisszapapirok még lanyhább irányuak, mig ellenben a sorompó-papirok elég jól helyt állottak, de csak névleges árfolyamuak. Osztrák hitelrészvény és *magyar 4 százalékos aranyjáradék* eladásai élénkek, a többi koulisszaértékek csendesek. Valuták, váltók szilárdak. Zárlat javultabb.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 309, *magyar hitelbank* 309.90, angol-osztrák bank 115, unionbank 112.10, bankegyesület 107.25, osztrák-magyar államvaspálya 314.10, Károly-Lajos vasut 297, gőzhajózási részvény 567, Lloyd részv. 620, elbavölgyi vasut 196, tramway részv. 227.60, déli vasut 142.80, májusi járadék 79.82, osztrák aranyjáradék 101.40, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.17, husz frankos arany 9.61, birodalmi márka 59.25.

Bécs, febr. 11. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 100.50, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.—, 5½% magyar földh. int. zaloglevél 101.—, Erdélyi vasut 171 75. Magyar keleti vasut 99.—. Magyar sorsjegy 115.25. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.75. 6% aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegyek 112 30. Magyar 4%-os aranyjáradék 90.17. Magyar vasuti kölcsön 140.40. Magyar hitelbank 309 50. Alföldi vasut 170.75. Magyar északkeli vasut 155 25. Keleti vasuti elsőbbség 93.50. Tiszav. vasut-részvény 248.75. Magy. lesz. és váltób. részv. 88.75 Kassa-oderbergi vasut 146.25. Magyar papirjáradék 87.75.

Bécs, febr. 11. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 308.80. Déli vasut 142.80. 4%-os aranyjáradék 101 40 Váltó Londonra 121.40. Károly-Lajos vasut 297.—. 1864-es sorsj. 172.—. 1860-as sorsjegy 135.75, 4·2%-os ezüstjáradék 80.40. Török sorsjegy 20.—, Angol-osztrák bank 115.— Államvasut 314.25 Napoleondor 9.61, 4·2%-os papirjáradék 79.82 Hitelsorsjegy 173.—. Váltó német bankhelyekre 59 25. Császár. kir. arany 5.67. Osztrák-magyar bank 843.—. Nyomott.

Esti tőzsde.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde gyengén nyilt meg és jegyez osztrák hitelrészvény 308.50, *magyar hitelbank* 309, osztrák tartományi bank 115.50, tramway 227.70, osztrák-magyar államvasut 314.10, déli vasut 143, elbavölgyi vasut 194.50, májusi járadék 79.82½, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.10.

Öt órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 308.20 *magyar hitelbank* 309, unio bank 112, osztrák tartományi bank 115.40, tramway részvény 227.75, osztrák-magyar államvaspálya 314.30, déli vasut 142.90, elbavölgyi vasut 194.25, alpesi bányatársaság 68, májusi járadék 79.85, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.07½, német birod. márka 59.30. Lanyha.

Az esti tőzsde **zárlata után**: jegyez osztrák hitelrészvény 308.25, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.17½. *Végül* marad osztr hitelrészvény 307.90,

Bécs, febr. 11. *(Esti tőzsde.)* Osztr. hitelrészvény 308.50, Osztrák államv. részv. 314.50, Unio bank —.—, 1860. sorsjegy —.—. Angol-osztr. bank-részv. 115.—, 20 frankos 9.61, Déli vasut-részvény 142.90, Magyar hitelb. részvény 309.25, 1864. sorsjegy —.—, 4%-os m. aranyjáradék 90.17. Pang.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3½ frt, nyolcz napra 8¾—9¼ frt, egy hóra 19—20 frt, három hóra 31—33 frt, osztrák tartományi bank egy hóra 9—10 forint, osztrák-magyar államvasut egy hóra 10½—11½ frt, mindenegyéb változatlan.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3⅜—3¾ százalék, távolabbi látra és domiczil váltóra 3¼—4¼ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az e heti üzlet lanyhább magatartásban nyilt meg és a forgalom ismét nagyon korlátolt maradt. Köttetett: *Buza* tavaszra 10—9.98, május—juniusra 10.14, őszre 10.51. *Rozs* tavaszra 8.15, *tengeri* május—juniusra 7, *zab* tavaszra 7.45—7.48.

Szesz ára ma megszilárdult. Kész gabonaáru 31 frton adatott el.

Délután kevés üzlet mellett a hangulat tartott. *Buza* tavaszra 9.97—10, május—juniusra 10 14—10.15, őszre 10.51—10.53; *rozs* tavaszra 8.18—8.20; *rozs* őszre 8.20; *zab* tavaszra 7.46—7.48; *tengeri* május-juniusra 7.01—7 03.

Kész áru csekély forgalom mellett alig változott. Eladatott 3700 mm. *ercsii* urasági *buza* 77 k. 9.90 frt készpénzen egy malom részére.

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDEK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vam Nemetországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 marka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 marka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 15 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 05 kr.

Február hó 11.	Ár-folyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.25	11.14	— —
— márcziusra	23.60	11.34	+ 0.10
— márcziustól 4 hóra	24.25	11.65	+ 0.07
— májustól 4 hóra	25.—	12.01	+ 0.05
Liszt folyó hóra	48.25	14.59	+ 0·08
— márcziusra	48.90	14.79	+ 0.05
— márcziustól 4 hóra	50.40	15.24	+ 0.09
— májustól 4 hóra	52.30	15.80	+ 0.09
Olaj folyó hóra	79.—	37.96	— —
— márcziusra	78.50	37.72	— —
— márczius-áprilisra	77.50	37.24	— —
— májustól 4 hóra	77.25	37.12	— —
Szesz folyó hóra	44.25	23.16	+ 0.13
— márcziusra	45.—	23.55	— —
— márczius-áprilisra	45.25	23.68	— —
— májustól 4 hóra	46.75	24.47	— —
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza április-májusra	175.25	10.37	+ 0.02
— julius-augusztusra	181.50	10.74	+ 0.03
Rozs április-májusra	147.50	8.72	— 0.03
— május-juniusra	147.50	8.72	— 0.05
Zab április-májusra	128.50	7 60	— 0.03
— május-juniusra	129.—	7.63	— 0.04
Olaj április-májusra	64.70	38.27	+ 0.18
— május-juniusra	64.70	38.27	+ 0.06
Szesz február-márcziusra	47.80	28.27	— 0.12
— április-májusra	48.50	28.69	— 0.06
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	—.—	—.—	— —
— május-juniusra	181.—	10.71	+ 0.06
Rozs április—májusra	145 —	8.58	— —
— május-juniusra	145.50	8.61	— —
Olaj április—májusra	64.70	38.27	+ 0.12
— szeptember-októberre	62.—	36.67	— —
Szesz kész szállitásra	47.—	27.80	— —
— februárra	47.20	27.92	— —
— április—májusra	48.—	28.39	— 0.65
— junius-juliusra	49.30	29.16	— —
Repcze	—.—	—.—	— —
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	17.90	10.59	— —
— májusra	18.40	10.88	+ 0.11
Rozs márcziusra	13.90	8.22	— —
— májusra	14.50	8.58	+ 0.06
Olaj kész szállitásra	35.—	41.40	— —
— májusra	33.60	39.75	— 0.12
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	19.80	11.71	— —
Zab	14.—	8.28	— —
Olaj	47.50	28.10	— —
Rozs	15.40	9.10	— —
Repcze	29.20	17.27	— 0.12
Tengeri	14.—	8.28	— —
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 15 kr. 100 frk vista = 48 05 kr.

Február hó 11.		Ár-folyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é.
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		76.72	— —	— —
« 4½%-os «		106 25	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	M	656.	313.96	— 1.92
Osztrák déli vasut	M	315.—	148.44	+ 0.96
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		— —	— —	—
*Franczia törleszthető járadék		77.60	— —	— —
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	— —	— —	— —
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	— —	— —	— —
Magyar vasuti kölcsön	U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Bécsi unióbank	K	— —	— —	— —
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	75.25	89.72	— —
Magyar 5%-os papirjáradék	U	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67 20	79.52	— —
« 5%-os «	K	79.90	94 92	+ 0.45
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	67.80	80.31	— 0.11
« 4%-os aranyjáradék	K	84.90	100.70	— 0.59
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.90	121.91	— —
« 4%-os «	U	76.—	90.02	— 0.11
« 5%-os papirjáradék	U	73.80	87.56	— 0.34
« keleti vasuti kötvények	K	79.—	93.55	+ 0.11
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	98.80	116.88	— —
Osztrák hitelrészvény	U	534.—	307.76	— 0.59
Magyar hitelbank	U	— —	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	U	532.—	314.56	— 0.59
Osztrák déli vasut	U	243.—	143.49	— —
Károly-Lajos vasut	U	125.75	297.34	— —
Kassa-oderbergi vasut	K	61.50	145.65	— 0.71
*Román vasuti részv.		— —	— —	— —
Orosz bankjegy		198.—	117.12	— 0.14
Váltó bécsi piaczra		168.60	59.27	— —
*Keleti kölcsön II. kib.		57.—	—.—	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.31	79 63	+ 0.15
« 5%-os «	K	79.88	94.86	— 0.09
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	67.75	80.25	— 0.07
« 4%-os aranyjáradék	K	85.43	101.33	— —
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.75	121 74	— 0.14
« 4%-os	U	75.95	89.96	— 0.06
« 5%-os papirjáradék	U	74.18	87.99	— —
Osztrák hitelrészvény	U	266.75	307.77	— 0.73
Osztrák-magyar bank	K	—.—	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut	U	266.—	314.94	— 1.67
Károly-Lajos vasut	U	250.50	296.52	— 1.18
Osztrák déli vasut	U	120.—	142.48	— 0.59
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	193.25	228.75	— 0.41
Magyar-gácsországi vasut	K	138.81	164.35	+ 0.21
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	— —	— —
Váltó bécsi piaczra		168.50	59.31	+ 0.07
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	79.50	—.—	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	— —	— —	— —
Magyar hitelbank	U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank	K	— —	— —	— —
Magyar országos bank	K	— —	— —	— —

Trieszt, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes. Váltó Londonra 121.20, olasz piaczokra 48.05, husz frankos arany 9.60½, májusi járadék 79.90, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 90.30, osztrák hitelrészvény 309.25, Lloyd részv. 620, olasz járadék 91.50, olasz bankjegy 48.05.

Berlin, febr. 11. Gyönge irányzat mellett a krétai fölkelés és a párisi tőzsdén uralkodó helyzet fölötti hirek kedvetlen hangulatot keltettek. Hitelrészvények, államvasuti és német bankrészvények árfolyamai hanyatlottak. Vasuti papirokban meglehetős szilárd az irányzat; bánya és külföldi értékek keresettek Kamatláb 2⅜%.

Berlin, febr. 11. (Utótőzsde.) 4,2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—. 5% keleti vasut el-őbbs. kötv. —.—. Magy. hitelrészvény —.—. déli vasut részvény 243.50, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek —.—, II. kibocs. kel. kölcsön —.—. M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztr. papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. vas. kötv. —.—, hitelrészvény 534.—, osztrák államvasut részvény 532.—, Károly-Lajos vasut részv. 125.60, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar leszámitoló és váltóbank részv. —.—. Gyönge.

Frankfurt, febr. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Zárlat megszilárdult a párisi jegyzésre. Osztrák hitelrészvény 267, osztrák-magyar államvaspálya 266 50, osztrák déli vasut 120, Károly-Lajos vasut 250.75, német vasutak élénk forgalomban, lübeck-buacheni vasut 155.87, váltó Bécsre 168.50, Londonra 20.48½, Párisra 81.15. Diskontó 2½%.

Frankfurt, febr. 11. *(Esti tőzsde.)* Papirjár. —.—, ezüst járadék —.—, 4% osztrák aranyjár. —.—, Osztr. hitelrészv. 266.50, osztrák államvasut 265.87, déli vasut részv. 120.25, magyar galicziai vasut —.—, váltóár Bécsre —.— magyar leszámitoló- és váltóbank —.—, osztrák járadék —.—. Magyar orsz. bankrészv. —.— 5% osztr. papirjár. —.—, 4% magy. aranyjár. 75.⅞, 5% magyar papirjáradék —.—, osztrák-magyar bankrészvény —.—, Károly-Lajos vasut 250.50, Erzsébet nyugati vasut —.—, 4½ százalékos földhitel záloglevél —.—. Gyönge.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs, (St. Marx) febr. 11. (Az «Egyetértés» távirati tudósitása.) Felhozatott összesen 2957 db. ökör és pedig 1860 db. magyar, 597 db. galicziai és 500 db. német ökör. A nagyobb felhajtás következtében a vásár igen bágyadt, az árak métermázsa után 1½—2 frttal estek. Fizettek *magyar* ökrökért 52—60, első rendüért 62—64 frtot, galicziaiért 53—59, első rendüért 61 frtot, német hizott ökrökért 56—65 frtot, bikákért 52—57 frtot, tehenekért 50—55 frtot métermázsájuk után.

Páris, (La Villette.) febr. 7. A 3291 drb szarvasmarha és 18.877 drb juh felhajtása mellett az árak megmaradtak. Fizettek ökrökért általában 67—86 cent., juhokért 90—105 cent., fél kiló után. *Magyar* juhok (7962 drb) 98—102 cent.-en keltek fél kiló után. 234 drb ökör és 864 drb juh eladatlan maradt.

Vidéki üzlet.

Zombor, febr. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az időjárás a lefolyt héten szintén oly abnormis volt, mint január közepe óta s lehetetlen azon félelem elől elzárkoznunk, hogy ennek nem lesznek jó következményei. A téli vetések a legszebb zöldben mutatkoznak s napról-napra jobban kifejlődnek, a tavaszi vetés alá pedig már mindenfelé szántanak, s a vetés is e hét elején fogja kezdetét venni. Csakis az időjárás további folyamatától függ most minden, de az utolsó évek tapasztalatai mutatják, hogy a hideg ki nem maradt, hanem oly időben fog bekövetkezni, a midőn a mostani tavaszi időjárás helyén volna. Tavaly is a zab egy része korán vetetett és a márcziusi fagyok által ki kellett szántanunk, csakhogy most a baj azért volna nagyobb, mert akkor az őszi vetés még nem volt annyira kifejlődve, mint az idén. Gabnaüzletünk folyton pang. Termesztőink a buzát a mai alacsony árakon nem akarják eladni, zab pedig parasztoknál már csak igen kevés található s igy az egész forgalom csakis tengerire szoritkozik, mely a fogyasztás és kereskedelem részére vétetik emelkedő árakon. Nagyobb eladás e héten egy történt, még pedig 2500 mm. csatornai zab, rostátlan 6.30 krjával helyben átvéve. Mai áraink: Buza 75—77 k. 8.60—9, zab 6.10—6.20, tengeri 5.60—5.80, fehér bab 8.75—9 frt mm. kicsinyben.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az idei első gazdasági gépverseny.** A következő figyelemre méltó sorokat vettük: A magyar országos gazdasági egyesület alapszabályai értelmeben e hó 1-én trieur-versenynyel kezdte meg a legjobb gazdasági gépek megismertetésére ezentul gyakrabban rendezendő gépversenyek sorát, mely intézmény czélját tekintve, kétségkivül üdvös, mind gazdáinkra, mind mezőgazdasági gépgyárosainkra nézve. Már ez első verseny azonban, mely hivatva volt gazdáinkkal a trieurök legjobbjait megismertetni, nem felelt meg, még a legszerényebb várakozásnak sem, melyet minden hazafi s éppen nem jogtalanul, benne helyezett. Hazánk központi gazdasági egyletének, valamint minden más magyar egyesületnek, sőt minden magyar embernek első és főfeladata ily alkalommal a magyar ipar elősegitését, pártolását, s emelését erejéhez képest segiteni. E hazafiui kötelesség teljesitése azonban, már ez első versenynél is alaptalanná vált, s a verseny főczélja a magyar gépek terjesztése, e honi iparág támogatása, a hazafiui lelkesedés a magyar gyártmánynyal szemben felült . . . sudarczot vallott, mert magyar gépgyáros egyaltaljan nem versenyzett. Ily minden tekintetben szomoru valóság értesülésénél a közönségben tán az a hit merült fel, hogy gazdasági gépgyártásunk e téren még nem versenyképes, vagy egyaltaljan a trieuröket hazánkban még nem gyártják. Pedig nem ugy van. Tudtunkkal több magyar gazd. gépgyáros foglalkozik trieurök előállitásával, sőt Gutjahr és Müller, Brogle József és Kühne Ede még a lemezeket is maguk gyártják s pedig oly elismert kivitelben, hogy Heid e téren tekintélyes külföldi gépgyáros, a most Kühne által készitett trieur kgyártási jogát még Ausztria számára is, a szabadalom tulajdonostól Havas Mihály nyitrai gépgyárostól meg akarta venni, a mi kétségkivül bizonyitéka annak, hogy jobbak az általa készitetteknél. E tény elég bizonyitéka annak, hogy gépgyárosainknak a versenytől távolmaradásukat nem tán a nemversenyképességben, hanem másban kell keresnünk. Nem akarunk ezt illetőleg bővebb fejtegetésekbe bocsátkozni, mert lehet, hogy tán a közeledő országos kiállitást illető mozgalmak s a gépgyárosok ismert agitácziója, melylyel a külföldi vásár konkurrencziá résztvételét az 1885. évi kiállitáson ellenzik, de valószinübb és nyomósabb ok agenseink magaviselete, kik személyes befolyásukat reklámhajhászattal parositva, minden kiállitáson és versenyen külföldi vásárgépekkel a magyar ipart karositják, daczára, hogy magyar gyáros ugyanazon gépeket nemcsak hogy ép oly jól, sőt még jobb kivitelben késziti. Nem értjük most, gépgyárosaink miért ignorálják egyszerüen meg nem jelenéssel az agensek magyarellenes fellépéseit, de annál inkább nem tolghatjuk fel, az országos gazdasági egyesület azon eljárását, hogy oly versenyt megtart, meyre magyar gyáros egyaltalán nem jelentkezett, holott programmja értelmében a magyar ipar pártolását tüzte ki czélul. Biztos lehet a gazd. egyesület, hogy ily versenyek megtartásával, melyen magyar gyáros részt nem vesz, nem pártolja, legkevésbé, hogy emeli a magyar ipart. (*B. Győző.*)

* **Rizstermelés Magyarországban.** *Bodola* Lajos főmérnök a rizstermelésnek Magyarországban nagyobb mérvben való terjesztése czéljából emlékiratot intézett az országos magyar gazdasági egyesülethez, hogy mint arra leghivatottabb testület az ügyet felkarolja s módokról és eszközökről gondoskodjék, melyekkel ezt a jövedelmező és igen fontos mezőgazdasági termelési ágat az ország arra való vidékein megkedveltetni s virágzásra juttatni lehetne. Az országos gazdasági egyesület igazgató választmánya az emlékiratot tanulmányozás, megvitatás és véleményadás végett a jószágrendezési és mezőgazdasági szakosztályokhoz utasitotta, melyek ez ügyben ma délután a Köztelken együttes ülést tartottak. Az ülésen *Korizmics* László szakosztályi elnök elnökölt, a ki üdvözölvén a két szakosztálynak megjelent tagjait, mindenek előtt mély fájdalmának adott kifejezést ama veszteség fölött, mely az országos gazdasági egyesület egyik legbuzóbb, legtevékenyebb alapitótagjának, támogatójának, idősebb gróf Cziráky Jánosnak elhalálozásával érte. — Ezután áttért a napirendre, előadva, hogy a mai ülésre azért hivattak a két szakosztály tagjai össze, hogy egy igen fontos ugy köz- mint mezőgazdasági tekintetben nagyfontosságu ügy, a rizstermelésnek hazánkban terjesztése fölött tanácskozzanak s véleményt mondjanak. E czélból bemutatja *Bodola* Lajos mérnöknek föntemlitett emlékiratát, mely egész terjedelmében felolvastatott. Az emlékiratban Bodola szamadatokkal igyekszik a rizstermelés fontosságát és jövedelmezőségét kimutatni és sajnálattal emliti, hogy az adott jó példa keveseket vonz, noha a nehézségek, melyek utban állnak, nem oly nagyok, mint a milyeneknek állitják. Bodola ennek illusztrálása végett az általa kezelt puszta-péklai rizstermelés fejlődését emliti. Itt az akadályokat, mint mondá, már egészen sikerült elháritani. A rizstermelést 1880-ban kezdték ott meg összesen 4 holdon; a rákovetkezett évben már 35 holdon, 1882-ben 82 holdon, a mult évben pedig mintegy 90 holdon termeltek rizst. Az eredmény az első évben a négy holdon 107 hektoliter volt, a második évben bevetett területen 1350 hektoliter, 1882-ben 3250 hektoliter, 1883-ban pedig 4101 hektoliter rizs termett, tehát körülbelül négyszer annyi, mint a mennyi buza ugyanazon a területen termett volna. A mi pedig a termett rizs értékesitését illeti, ugy épen azt emliti fel a termesztés nagyobb el nem terjedésének egyik okául, hogy nem termeltetik annyi, a mennyit eladni lehetne, azaz, hogy a rizstermelést sokkal nagyobb területen kellene üzni. A mult évi termés 9 forintjával kelt el métermáz-ánkint, a termelési helyen ugy, hogy egy hold 220 forint brutto jövedelmet hajtott. Tekintettel a rizstermelés nagy jövedelmezőségére, azt az óhajtását fejezi ki, hogy vajha az hazánkban kellő méltatásban részesülne s minél több arra alkalmas vidékre kiterjesztetnék, mert a befektetés és beruházás bő kamatokat hajt. Ennek igazolására egyuttal felemliti, hogy egy 100 holdas területnek telje berendezésére 46,665 frt tőke, az évi kiadásra pedig 9993 frt 12 kr szükséges, mely összeg azonban évenkint 23,442 frt jövedelmet hajt.

Korizmics László hivatkozva az emlékiratban felhozott adatokra, de saját tapasztalataira is, a rizstermelést a mezőgazdaság egyik leghasznosabb ágának tartja s igen óhajtja, hogy hazánk arra alkalmas részeiben találkozzanak, a kik azt felkarolják s minél nagyobb mérvben meghonositsák. Különben felhivja a szakosztály tagjait, hogy szintén nyilatkozzanak.

Kvassay Jenő szintén elismeri a rizstermelés fontosságát és hasznát, s annak okául, hogy az Magyarországon nem tudott oly gyökeret verni, a milyenre hivatott volna, azt emliti, hogy a szükséges kulturtényezők hiányoznak. Magyarország ama vidékein, a hol rizst termelni lehetne, nincs elég viz, a csatornák épitése pedig igen sokba kerülne, ugy hogy egyesek az ily kiadásokba nem bocsátkozhatnak. Hiszi azonban, hogy ha társaság venné kezébe az ügyet, mely a beruházásokra szükséges pénzzel rendelkeznék, oly sikert arathatna, mely tőkéjét kellően kamatoztatná.

Kodolányi Antal annak beigazolása végett, hogy Magyarországnak nemcsak déli vidéke, hanem az északibb is alkalmas sok helyen rizstermelésre, fölemliti, hogy a török világ idejében Eger és Felső-Tárkány közt is termeltek rizst, a mely vidéken egy malmot még most is rizskása-malomnak neveznek.

Korizmics László a rizstermelésnek Magyarországban való általánositásának akadályait nemcsak a vizhiányban, a levezetés nehézségeiben, hanem és főkép a vállalkozási kedv hiányában ismeri fel, mely nemcsak ennél az egy mivelési ágnál észlelhető, hanem sok másnál is. Ha ez a vállalkozási kedv nem hiányoznék, sokat lehetne tenni. Azt hiszi, hogy ha egy elegendő tőkepénzzel rendelkező konzorczium alakulna, s a Ferencz-csatorna melletti kincstári birtokokat megvenné, s azokon rizstermelési telepeket rendezne be, nemcsak azt a sikert érné el, hogy tőkepénze bő kamatot hozna, hanem mások is követnék példáját s a rizstermelés hazánkban nemsokára örvendetesen elterjedne.

Koppély Géza csak ugy járulna a rizsnek nagy területeken való termeléséhez, ha az iránt megnyugtatnák, hogy ez az egészségügyi állapotra semmi hátránynyal sem volna, mert ugy tudja, hogy Olaszországban is ép ezért a rizstermelést bizonyos területekre korlátozzák. Szintén konzorczium létesitése mellett van, ugy azonban, hogy e konzorczium egyelőre csak a Ferencz-csatorna melletti területre terjesztené ki müködését.

Kvassay Jenő védelmébe veszi a magyar gazdákat ama vád ellen, hogy az uj vállalkozások iránt közönynyel viseltetnek. A mi az egészségügyi kérdést illeti, arra nézve megjegyzi, hogy a rizstermelésnek Magyarország déli részén való általánositása a vidék egészségi viszonyait nem hogy rontaná, hanem javitaná.

Minthogy szólásra már senki sem jelentkezett, *Korizmics* László röviden összegezte a vita eredményét, mire az egyesült szakosztályok elhatározták, hogy az országos gazdasági egyesület igazgató választmánya elé oly jelentést terjesztendő, mely szerint tekintettel a rizstermelés nagy fontosságára, azt a jelzett vidéken (a Ferencz-csatorna partjain) nagyon kivánatosnak tartják és ajánlják, hogy az ügy felkarolására egy konzorczium alakittassék s a konzorczium részére tájékozás végett alapszabályok készittessenek. Végül az alapszabályok szerkesztése végett egy bizottság alakittatott, melynek tagjai *Korizmics* László, *Kvassay* Jenő, *Kodolányi* Antal, *Bodola* Lajos és *Ordódy* Lajos.

NAPIREND: Február 12-én.

Naptár: Kedd. — Római kath.: Eulália szüz vértanu. — Prot.: Eulalia. — Görög-orosz: (jan. 31.) Cirus és János. — Zsidó: (seb. 16.) Sazon. — Nap kél 7 ó. 14 p., nyug. 5 ó. 16 p. — Hold kél 7 ó. 5 p. este, nyug. 7 ó. 22 p. reg.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.

Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 5—6-ig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

A magyar iskolaegyesület közgyülése d. u. 5 órakor az uj városháza közgyülési termében.

Az orsz. iparegyesület gyáripari és malomipari szakosztályának ülése d. u. 5 órakor.

A tisztviselő-egyesület bálja a vigadóban.

Iparművészeti muzeum a müesarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 2—4-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4

Muzeumban: az összes tárak zárva.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap febr. 10-i számából.

Árverések a fővárosban. Katschmaroff Izidor 4991 forintra becs. ingatl. márcz. 3 Ujpest. Térey Pál 40.000 forintra becs. ingatl. május 15 (torony-utcza 1). Graner Adolf 537 forintra becs. ingóságai febr. 12 (Ujpest, templom-utcza 36) Csillag Zsigmond 905 forintra becs. ingóságai febr. 12 (király-utcza 31). Barna Mór 2439 frtra becs. ingóságai febr. 21 (Dorottya-utcza 8). Schmutzler W. 600 frtra becs. ingóságai febr. 12 (Deák Ferencz-utcza 13).

Árverések a vidéken. Zsivkov Mladen 1867 forintra becs. ingatl. márcz. 4 Tarrás (Nagy-Becskerek). Halmágyi Lászlóné 438 forintra becs. ingatl. april 7 Szilágy-Somlyó. Ujfalvi Ádámné 12,834 forintra becs. ingatl. április 15 Csömény (Deés). Streihammer Mária 1214 frtra becs. ingatl. május 15 Nyitra. Strasser Vilmos 3317 forintra becs. ingóságai febr. 21 Enying. Simon Balázs 381 frtra becs. ingatl. márcz. 3 Tó-Almás (Nagy-Káta). König Györgyné 800 frtra becs. ingatl. febr. 11 N.-Tétény (pestv. tvszék).

Pályázatok. A pápai kir. jbiróságnál irnoki, — Császáron, Környén (Komárommegye), Garbócz-Bogdányon postamesteri, — a budapesti kir. tvszéknél aljegyzői, — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri, — a pancsovai községi elemi leányiskolánál tanitónői, — Ujvidék és Zombor szab. kir. városok területén működő kir. adófelügyelő mellett II. oszt. pénzügyőri titkári, — a lippai m. kir. fördőhivatalnál erdőgyakornoki, — a pancsovai m. kir. vám- és adófelügyelőség területén három vám- és adóőrségi szemlészi, — a nagy-enyedi kir. kerületi börtönnél közöri, — az aradi m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

London szálloda.
Kálmán I. Szenicze
Jellinek H. Bécs
Guttmann M. Bécs
Neumann J. Boroszló
Dr. Szabó Gy. Miskolcz
Töttösi S. Kompolt
Csánk L. Kompolt
Csepy Gy. Világos
Lukácsy A. Korpona
Diamant I. Rimaszombat
Rasky I. Rimaszombat
Simonffy S. Irsa

Magyar király szálloda.
Pompé J. Sz.-Fehérvár
Vukovits L. Zágráb
Breuer L. N.-Abony
Heggewald H. Károlyvár
Gianone A. Miskolcz
Wester A. Miskolcz
Fürst Gy. Pécs
Fischer J. Ujvidék
Hlawka J. Brünn
Wittmann J. Bécs
Grünhut M. Bécs
Neuern J. Prága
Huth K. Zágráb
Pentlar E. Prága

Páris szálloda.
Radocsay I. Temesvár
Stark M. Marczali
Horovitz I. Bécs
Csáki E. Bécs
Braun L. Bécs
Feuerwerker I. Debreczen
Altschul I. Páris
Hirtenstein I. Ungvár
Gansel H. Szered
Ehrenfeld A. Libatin
Friedl A. Fehérvár
Nigis M. Hohenelch
Paupie V. Bécs

Nemzeti szálloda.
B. Pach F. Bécs
Sziuha I. Szentiván
Deutsch S. Baracs
Ribáry Anna Kolozsvár
Scharneck J. Bécs
Tucko M. Nagyvárad
Panics M. N.-Becskerek
Seidl N. Ujverbász

Schmidt-Orient szálloda.
Boros S. nejével Debreczen
Dzian M. nejével Bács-Földvár
Dr. Pateli J. Szabadka
Kiner D. Szabadka
Lehoczky M. Tornalya
Neisiedler T.-né Szegzárd
Marzik J. Spali
Kohn B. Kaba
Kuncze L. Gömör
Strobb G. Mürgschal
Büchler C. Bécs
Senopko J. Pozsony
Hornyák S. Trencsén
Fischer K. Nagyvárad
Heckscher D. Tolna

Pannonia szálloda.
Szondy D. Kun-Szentmiklós
Gyurkovits Gy. Kun-Szentmiklós
Fajnor S. Nógrád
Mészáros I. Kisujszállás
Hódüs B. Szolnok
El D. Szolnok

Vadászkürt szálloda.
Posztoczky Fanni, Borbála és Iván Jobbágy
Wojta J. Pápa
Kiss L. Pápa
Szétsy Gy. Constantz
Propper A. Eperjes
Brückner V. Bécs
Laendler Gy. Bécs
Ulmann N. Bécs
Hammel N. Bécs
Berger I. Bécs
Sorer E. Brünn
Henemann M. Szabolcs
Brutsin R. Kostony
Epstein R. Kostony
Ernst I. R.mscheid
Mikolay I. Orosháza

Arany sas szálloda.
Bukovay P. Domoszló
Habinay K. Tarczal
Janurik Gy. Szarvas
Filó P. Szarvas
Eső S.-né Vasmegye
Salacz F. Szarvas
Dr. Mikulay M. Szarvas
Dr. Haviár D. Szarvas
Dr. Lengyel S. Szarvas
Tepliczky J. Szarvas
Pól D. Szarvas
Petricz A. Szarvas
Klenk J. Szarvas
Hathy V. Pecska
Bossányi V. Debreczen
Szemere J. Debreczen
Takács L. Kálor
Kolbány A. P.-Söreg

Erzsébet szálloda.
Gr. Prohojowsky L. Göding
John E. Zólyom
Antal P. Pankota
Hédervary A. Ipolyság
Riha H. Pilsen
Gyürky P. Tiszolcz
Józan S. Laczháza
Kovács A. K.-Szentmik'
Gyulay I. Arad

Halusz L. Pécs
Friedmann H. Bécs
Heinrich K. Bécs
Dráveczky A. Abauj-Torna

Fehér hattyu szálloda.
Löbl M. Csáktornya
Sporazoni A. Trevisó
Seifert H. Bécs
Lövi A. Ercsi
Braun M. Gyöngyös
Salamon Zs. Arad
Klein I. Árok-szállás
Drexler N. Rozsnyó
Neumann A. F.-Stubna
Fuchs I. Tordas
Wertheimer M. Jászberén
Löwinger G. Zsolt
Steiner G. T.-Bicske

Holzwarth-Frohnerszáll
Pippelbaum B. Bécs
Ponek A. Bécs
Kern R. Bécs
Grünberger M. Bécs
Hirschler S. családjával Czecze
Lipp L. Fiume
Schlesinger K. Zágráb
Krieser L. nejével Welzira
Neumann M. Komárom
Grünmann M. Komó
Küffler A. Szolnok
Engel P. Krajova
Blum S. Pelsőcz
Austerlitz L. Saár
Steinhiller A. Bia
Reiss M. Becskerek
Moldriek A. Szent-Endre

Fehér ló szálloda.
Pinkovits Ö. Ujvidék
Imrik I. Jászberény
Dr. Murányi A. Bécs
Martinelli S. Rutka
Berster A. Mainz
Lövinger B. N.-Sántha
Weisz I. Szeged
Brein A. Pozsony
Preisz A. Kanizsa
Braun A. Komárom

Hungária szálloda.
Kacskovics Z. Mocsolad
Kiss V. Somogy
Dr. Komlósy A. Debreczen
Bubna M. Eger
Weighardt E. Kula
Schulhof I. Eszék
Roth M. Nagyvarad
Fülles V. Páris
Weidenfeld L. Arad
Tussner K. Frankfurth
Tessmann K. Hamburg
Bürger K. Bécs
Schönbichler J. Bécs
Grünhut J. Bécs

István fhg. szálloda.
Brandstädter J. Bécs
Lg. Vinczenty K. Bécs

NYILT-TÉR.

Általános panasz.

Számtalanszor hallható e panasz: «Rosszul vagyok, nincs étvágyam, mit csináljak?» Be kell venni néhány szemet a Brandt-féle svájczi labdacsokból s az emésztési zavaroknak azonnal vége lesz. Egy doboz ára a gyógyszertárakban 70 kr. 8438

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább égvényes SAVANYU-KUT

legjobb asztali- és üditő ital, kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest. 8388

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.

Budapest, február 12-én.

WILTNÉ assz., csász. kir. udvari es kamara énekesnő — és PEROTTI GYULA ur vendégjátékaul:

A TROUBADOUR

Opera 4 felv. Irta Cammarano Salvator. Olaszból forditotta Nadaskay Lajos. Zenéjét szerzette Verdi.

Személyek:

Luna gróf	Bignio L.
Leonora	Wiltné
Azucena	Bartolucci V.
Manrico	Perotti Gy.
Fernando	Tallián
Ines	Doppler I.
Ruis	Kiss
Hirnök	Stoll K.
Egy czigány	Szekeres

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 13-án.

Dóra.

NÉPSZINHAZ.

Budapest, február 12-én.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

A koldusdiák.

Operette 3 felv. Irta Zell és Genée. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Millöcker Károly.

Személyek:

Palmaticza	L.-né Jenei
Laura	Hegyi A.
Bronisziava	Sik G.
Jan Janiczki	Kápolnai
Simon	Blaha L.
Ollendorf ezred.	Solymosi
Wangenheim	Szabó
Henriczi	Komáromi
Schweinitz	Magyari
Rochow	Munkácsi
Richthoffen	Béni Irma
Bogumil	Mezei
Éva	Szelényi
Krakói polgm	Kovács
Enterich	Ujvári
Piffke	Marton
Puffke	Izsó
Rej	Füredi
Onuphrie	V. Kovács
Waclaw	Behumi
Anicza	Zárainé
Egy futár	Bónis

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 13-án.

Hoffmann meséi.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, február 12-én.

Mitterwurzer Frigyes ur mint vendég.

Die Journalisten.

Vigj. 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

Elhaltak Budapeston 1884. febr. 9.

Bogya K. 88 é. koldus lakástalan aggkór.
Preiner F. 53 é. serfőző X. k. májzsugor.
Nedovaska F. 36 é. kömüves IV. k. korona-u. 6. veselob.
Horváth D. E. 69 é. VII. k. alsó-erdősor 10. aggkór.
Bayer V. 44 é. napsz. VI. k. lovag-u. 16. tüdővész.
Jankovits F. 86 é. háztulajd. IV. k. Lipót-u. 12. aggkór.
Szobek Gy. 20 é. kertész VII. k. István-ut 5. rögtöni halál.
Makari Gy. 64 é. lókdő VII. k. kerepesi-ut 66. tüdőlob.
Gernetl I. 2 é. uap z. fia II. k. gyorskocsi-u. 12. tüdőgümő.
Steindl I. 16 é. fuv. fia VIII. k. Madách-u. 17. agybántalom.
Kohn G. J. 81 é. házaló özv. VIII. k. kenyérmező-u. 6. aggkór.
Bolvanszky J. 43 é. aszt. VIII. k. nap-u. 8. tüdőgümő.
Maszak F. 5 é. ujságiró leánya VIII. k. muzeum-körut 18. bellob.
Eiszelbrenner F. 45 é. napsz. II. k. Csalogány-u. 53. hagymáz.
Pesch F. 48 é. napsz. VIII. k. salétrom-u. 4. gyomorbaj.
Tóth L. Sz. 25 e. szinész neje VIII. k. Sándor-u. 30. tüdőgümő.

VIZÁLLÁS 1884. febr. 11.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.95	—	apadó	M.-Sziget	0.79	—	apadó
Komárom	2.00	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	—	—	—	Sárospatak	—	—	—
Mohács	3.53	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	3.41	—	apadó
Ujvidék	3.50	—	áradó	Szolnok	2.16	—	áradó
Pancsova	1.92	—	áradó	Szeged	3.00	—	áradó
Orsova	2.55	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.76	—	apadó
Barcs	—	14	áradó	**Maros**			
Eszék	1.01	—	apadó	Arad	—	41	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.88	—	apadó	Temesvár	—	36	apadó

IDŐJÁRAS febr. 11. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (775) Törökország felől kiterjed a kontinens többi nagy részére is (761—762). — Az idő Közép-Európában mérsékelt szelekkel felhős-borus, északnyugaton szeles, esőkkel. Az enyhe hőmérséklet keveset változott.

Hazánkban: Többnyire keleti és déli, helyenkint erős szelek mellett az enyhe hőmérséklet kevesett változott, a légnyomás mindenütt nagyobbodott. Az idő északnyugaton nagyobbrészt borus, délkeleten változó felhőzetü. Csapadékok helyenkint kis mennyiségben voltak.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire változó, szelesebb, enyhe időt várhatni helyenkint csapadékkal.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	70.2	DK 5	+ 4.2	1	●
Beszterce	—	NY 1	— 0.1	—	◕
Besztercebánya	68.8	E 1	+ 1.7	✳n	◕
Budapest	69.7	◎	+ 1.2	—	◕
Csáktornya	67.3	D 1	+ 2.0	—	≡
Debreczen	68.2	EK 1	+ 2.0	—	●
Eger	70.8	NY 1	+ 1.9	—	●
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	66.9	E 1	+ 3.9	—	◔
Késmárk	69.0	D 4	+ 1.0	—	◕
Keszthely	68.6	K 2	+ 1.0	—	◕
Kolozsvár	71.4	ENY 2	— 0.8	—	●
Magyar-Óvár	68.4	K 1	+ 2.4	—	●
Mármaros-Sziget	65.6	K 1	+ 2.2	—	◑
Nagy-Enyed	71.1	K 1	+ 1.2	—	◕
Nagy-Szeben	70.4	D 2	+ 0.8	—	◔
Nagyvárad	71.1	◎	+ 3.9	—	≡
Orsova	75.0	EK 7	+ 1.2	✳5	●
Pancsova	69.0	DK 7	+ 1.8	—	●
Selmeczbánya	70.1	K 6	+ 0.0	1	∞
Sopron	—	D 1	+ 0.8	—	○
Szatmár-Németi	69.3	NY 2	+ 2.3	—	◕
Szeged	69.6	D 2	+ 2.1	—	◕
Sepsi-Szt-György	70.5	◎	— 1.0	—	◔
Szolnok	—	K 2	+ 1.9	—	◔
Temesvár	73.2	D 2	+ 3.0	1	◔
Trencsén	67.5	K 3	+ 4.2	—	◕
Ungvár	68.2	K 2	+ 1.6	1	●
Zágráb	66.7	EK 1	+ 2.4	—	●
Bécs	66.6	DK 2	+ 5.0	—	●
Bregenz	64.8	NY 1	+ 4.2	—	●
Lesina	67.1	ENY 2	+ 8.3	—	○
Pola	—	—	—	—	—
Prága	65.5	DK 3	+ 3.0	—	●

Jelek magyarázata ◎— szélcsend; ○— tiszta, derült, ◔— ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ●—borult; ◒—esős, ▲—jég; ≡—köd; ✳—hóeső; ∞—göz; ⌁—zivatar, villám

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései február 11.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	frtig	77 k/g frttól	frtig	78 k/g frttól	frtig	79 k/g frttól	frtig	80 k/g frttól	frtig	81 k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig
bánsági buza ó	csendes	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki «	«	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	10.10	10.15	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki «	«	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.95	10.—	10.05	10.10	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei «	«	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.95	10.—	10.05	10.10	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északk. «	«	9.35	9.40	9.40	9.45	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	70	8	—
árpa	«	takarmány	«	60—62	7	15	7	40
«	«	égetni való	«	62—64	7	60	8	80
«	«	sörfőzdei	«	64—66	9	—	10	30
zab	ó	—	»	37—40	6	75	7	10
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	70	6	75
«	«	másnemü	»	73	6	65	6	70
köles	—	—	«	—	6	15	6	25
káposzta-repcze	uj	—	szilárd	nélkül	6	90	7	30
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	szilárd	tavaszra	9	43	9	51
	«	őszre	10	13	10	17
tengeri	szilárd	1884. máj.—jun.	6	65	6	66
zab	«	tavaszra	6	92	6	94
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug—szeptemb. 1884	14 5/8	—	14	6/8
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok	%	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	121.75	122.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes kisorsolt	6%	—.—	—.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	90.10	90.35
Magyar papirjáradék adómentes	5%	87.75	88.—
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	140.25	140.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	140.75	141.25
Gömöri államvasuti zálogievelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	93.60	93.90
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	116.75	117.50
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	99.—	99.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		115.75	116.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		115.50	116.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	112.25	112.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100.50	101.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.75	100.25
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.—	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.75	100.25
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlav.	5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	101.—	101.75
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	95.—	96.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.—	98.50
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	80.30	80.60
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	80.30	80.60
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	80.—	80.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	80.—	80.25
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	101.25	101.75
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	95.—	95.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	123.—	124.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	136.—	137.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	145.—	146.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		172.—	173.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		171.50	172.50
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	105.75	106.25
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	97.—	97.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	27.50	28.25

Osztal. 1883-ra	Értékpapirok	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
—.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
—.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	101.25	101.75
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	14.—	15.—
—.—	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
—.—	Magyar Általános Hitelbank	200	310.—	310.50
—.—	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
—.—	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	102.50	103.—
—.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	89.—	89.25
—.—	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
—.—	Osztrák hitelintézet	160	309.70	310.—
—.—	Osztrák-magyar bank	300	842.—	847.—
11.—	I. magyar iparbank	150	—.—	—.—
—.—	I. magyar iparbank II. kib.	150	150.50	151.50
—.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	595.—	597.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	200	208.—	210.—
—.—	Bécsi élet- esjáradék-biztos. társ	200	230.—	240.—
—.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3020.—	3050.—
—.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	77.25	78.—
—.—	Magyar-franczia biztos. társaság	50	—.—	—.—
—.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	925.—	950.—
	c) Gőzmalmok.			
—.—	Concordia gőzmalom	500	610.—	615.—
—.—	Első budapesti	500	1320.—	1325.—
—.—	Erzsébet malom	200	253.50	254.50
—.—	Hengermalom	500	612.—	615.—
—.—	Lujza	160	319.—	320.—
—.—	Molnárok és sütők	200	415.—	416.—
—.—	Pannonia	1000	1280.—	1290.—
—.—	Viktória	300	460.—	462.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	171.75	172.25
—.—	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	171.50	172.—
—.—	Déli vasut	200	142.50	143.50
—.—	Észak-keleti vasut	200	155.25	155.75
—.—	Erdélyi vasut	200	172.—	172.50
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	146.50	147.25
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	164.—	165.—
—.—	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	168.50	169.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200	316.25	316.75
—.—	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	248.—	249.—
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	566.—	568.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	200	498.—	500.—
—.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		318.—	322.—
	e) Takarékpénztárak.			
—.—	Budapest III. kerületi	50	70.50	71.50
—.—	Országos központi	300	475.—	480.—
—.—	Pesti első hazai	1000	4900.—	4925.—
—.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	460.—	465.—
—.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	93.50	94.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	129.—	130.—
—.—	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	92.50	92.50
—.—	Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	169.—	170.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	919.—	921.—
—.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
—.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	253.—	—.—
—.—	Kereskedelmi testület épülete	210	590.—	595.—
—.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	580.—	600.—
—.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	935.—	940.—
—.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	163.50	164.—
12.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	96.—	97.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	114.—	114.50
—.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	121.—	122.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	298.—	300.—
—.—	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		—.—	—.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	715.—	720.—
—.—	Sertéshizlaló	200	416.—	418.—
—.—	Sóskuti kőbánya	200	50.—	51.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	260.—	264.—
—.—	Szálloda részvény-társaság	200	81.50	82.—
—.—	Tégla- es mészégető, ujlaki	200	130.—	131.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	255.50	256.—

Értékpapirok	Befizetett frt	%	Utolsó árkelet pénz	áru
ZÁLOGLEVELEK.				
Magy. földhitelintézet papirérték		5½%	101.25	102.50
Magy. földhitelintézet papirérték		5%	100.50	101.—
Magy. földhitelintézet papirérték		4½%	93.75	94.25
Magy. földhitelint. arany v. ezüst		5%	120.50	121.50
Magyar jelzálogbank		5½%	101.—	101.50
Magyar jelzálogbank		5%	98.25	98.75
Kisbirtokosok orsz. földhitelint.		5½%	100.—	101.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért.		5%	102.50	102.75
Osztrák-magyar bank osztr. ért.		4½%	100.30	100.65
Osztrák-magyar bank osztr. ért.		4%	95.—	95.30
Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.		5%	99.—	100.—
Pesti magyar kereskedelmi bank		6%	101.75	102.25
Pesti magyar kereskedelmi bank		5½%	101.50	102.—
Pesti magyar kereskedelmi bank		5%	99.—	99.50
«Albina» takarék-és hitelintézet		6%	100.—	101.—
ELSŐBBSÉGEK.				
Alf.-fiumei v. (n.v.-eszéki von.)	200	5%	98.50	99.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	97.50	98.—
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy			95.7/8	96.25
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	96.75	97.25
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya	300	5%	93.25	93.75
Észak-keletivaspálya (aranyban)	300	5%	117.75	118.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	6%	124.—	124.50
Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	95.75	96.25
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	93.25	93.75
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	97.75	98.25
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	97.75	98.25
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	115.50	116.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	95.25	95.75
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	99.—	99.50
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	96.—	—.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	101.—	101.50
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	102.—	102.50
Budapesti lánczhid	100	6%	103.50	—.—
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	—.—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			173.—	174.—
Budavárosi sorsjegy			40.—	41.—
Keglevich sorsjegy			18.—	19.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			6.30	6.60
Osztrák vörös kereszt-egylet			11.75	12.25
Pálffy sorsjegy			36.75	37.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.68	5.70
Császári királyi arany (kör.)			5.62	5.64
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.59	9.62
20 frankos arany			9.59	9.62
20 márka			11.84	11.86
Török aranylíra			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.25	59.35
Váltók árfolyama (látra).	Bank-kláb			
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.20	59.30
Amsterdam 100 hollandi frtért		4%	100.10	100.35
Brüssel 100 frankért		4%	48.—	48.10
Páris 100 frankért		3%	48.05	48.15
Marseille 100 frankért		3½%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	—.—	—.—
Zürich 100 frankért		3%	48.05	48.10
London 10 font sterlingért		3½%	121.20	121.40
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nuove ital.		5%	—.—	—.—

IGÉRVÉNYEK

márcz. 1. leendő huzáshoz 1864-iki sorsjegyekre egész 4 frt., fél 2 frt 25 kr és bélyeg. Főnyer. 200 000 o. é. frt.

febr. 15. leendő huzáshoz osztr. földhitel-sorsjegyekre à 1 forint és bélyeg. 8934 Főnyer. 50.000 o. é. frt.

Mindkét egész igérvény együtt 5 frt 50 kr.

A MERCUR kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete BUDAPESTEN Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

VANHOUTEN-féle tisztán feloldható **CACAO**

legfinomabb minőségű. «Rögtön» elkészithető. Egy font elegendő 100 csészére. Gyárosok C. J. van HOUTEN & ZOON Weesp. HOLLANDIÁBAN. Kapható a legtöbb finom csemege, gyarmat- és gyógyszeráru-keresdésben 6193

VAN HOUTEN'S reiner löslicher **CACAO**

feinster Qualität. Bereitung «augenblicklich». Ein Pfund genügend für 100 Tassen. Fabrikanten C. J. van HOUTEN & ZOON in Weesp. HOLLAND. Zu haben in allen Delicatessen, Colonialwaaren- und Droguenhandlungen.

Dr. Fremonts Selbsthilfe

Fontos és nélkülözhetetlen a háztartásban! Még soha sem létezett! 8945

Jegecz-enyv-ragasz

üveg, porczellán, tajték, borostyánkő, kő, papir, ércz stb. összeragasztására. Szabott ára egy kis üvegnek 50 kr., egy nagy üvegnek 80 kr., továbbá edző tinta üvegen való irásra, rajzolásra, edzésre közönséges irótollal. — Elárusitóknak árleengedés. Egyesegyedül csak

ROZÁNEK JÓZSEFNÉL

Budapesten, király-utcza 50, az üvegraktárban.

Titkos betegségeket

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melynek a magtalanság egyik főokozója, és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemésztudor, volt cs. k. osztályfőorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros, gyár-utcza 3. II. em., bejárat a lépcsőről, a sugár-ut és király-utcza közt.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész délután 4ig. este 7—8-ig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem. 589

Csak forint 1 és bélyeg

IGÉRVÉNYEK

a cs. kir. szab. földhitelintézet 3% -os

záloglevél-sorsjegyeire

főnyeremény o. é. 50 000 forint.

Huzás már február 15.

Csak Bécs Strobelgasse 2. A „MERCUR" Cohn Ch. Wollzeile 10.

kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete. 8944

Meghivás.

A b-gyarmati «Népbank» részvénytársulat 1884-ik évi márczius hó 2-ik napján reggeli 9 órakor a városház tanácstermében

rendes évi közgyülést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. Felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság utján benyujtott kérvények tárgyalása.
5. A Vácz és B.-Gyarmat közt létesitendő viczinális vasut részvényeinek aláirása iránti határozathozatal és az alapszabályoknak e végből szükséges módositása.

Kelt B.-Gyarmaton 1884. évi február 6-ikán.
8985 **Reményfy József,** igazgató.

Jegyzet. Figyelmeztetnek a részvényesek, miszerint az alapszabályok 37-ik §-ához képest a közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a részvénykönyvben legalább 3 hóval előbb nevére iratott és ki azt, vagy annak valamely batóságnál vagy pénzintezetnél történt letéteményezéséről kiállitott elismervényt a közgyülés napján az igazoló bizottság előtt felmutatja.

ELSŐ CSÁSZ. KIR. SZABADALMAZOTT DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG.

HIRDETMÉNY.

A személyszállitó hajók közlekedése Budapest és Szent Endre között f. hó 13 án kezdődnek és pedig 3 órakor délután.

Első völgymenet Szent Endrétől február hó 14-én 7 órakor reggel.

Budapesten, 1884. február 11-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

7956. sz.

Pályázati hirdetmény.

A temesvári pályaorvosi állomás, melyen a pályaorvos szolgálattételére nézve a szabad. osztr. magy. államvasuttársaságnak az orvosi szolgálatra vonatkozó szabályzata mérvadó s mely 600 frt évi tiszteletdijjal van egybekötve, betöltendő.

Az ezen állomást elnyerni óhajtók felhivatnak, miszerint kellőleg felszerelt kérvényeiket 1884. márczius hó 15-ig a budapesti igazgató-bizottsághoz nyujtsák be.

Oly sebész- és orvostudorok, kik valamely kórházban hosszabb ideig végzett sikeres gyakorlatukat igazolhatják, előnyben részesittetnek.

A magyar és német nyelvnek szóban s irásban való birása szükséges, a román nyelv ismerete megkivántatik.

Budapest, 1884. február 11-én.

Az igazgató bizottság.

Önsegély egy bevált essenczia, az elgyengült férfierő teljes visszaállitására. Ártalmatlanságért kezesség vállaltatik. A siker elmaradhatatlan Egy üveg ára Dr. Cadelle füzetével a nemi betegségekről 2 frt 50 kr.

FŐRAKTÁR: a «Szent Leopold»hoz czimzett gyógyszertárban Bécsben, I., Flankengasse 6. 8033
RAKTAR Budapesten: Török József gyógyszertárában.

23. sz. — K. B.

Árlejtési hirdetmény.

A beregmegyei folyamszabályozási és ármentesitő társulat Borzsa és Tisza folyó jobbparti 88 kilométer hosszu védtöltéseinek 882 ezer köbméterre előirányzott emelési és erősitési földmunkálatának végrehajtását vállalkozó utján szándékozván biztositani, ezen munkálatokra folyó évi febr. hó 28-án Beregszászon a társulati irodában zárt irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak az árlejtési tárgyaláson részt venni szándékozók, miszerint zárt irásbeli ajánlatukat 50 kros bélyeggel ellátva 30 ezer forint biztositékot hozzá csatolva, a fent kitett napon déli 12 óráig a társulati irodában az igazgatósághoz benyujtsák.

Az ajánlatokban az összes munkálatra vonatkozó átlagos ajánlati egységi árszámmal és betüvel kiirandó, valamint kiteendő az is, hogy vállalkozó a feltétel-füzet és részletes vállalati feltételek minden pontját ismeri és azt önmagára nézve kötelezőnek feltétlenül elismeri.

A tervezetek és feltételek a társulati irodában a hivatalos órákban betekinthetők.

A biztositék vagy készpénzben, vagy a feltétel füzetben megjelölt állampapirokban a társulati igazgatóságnál az ajánlat benyujtásakor letétbe helyezendő.

Kelt Beregszászban 1884. február hó 4-én.

Meczner Gyula
a beregmegyei folyam szabályozási és ármentesitő társulat kormánybiztosa.

8989 **Némethy János**
kir. folyammérnök.

5 akó viz és 5 kr áru szén.

Aki egy ilyen WEYL-féle fütő fürdőszéket vásárol — benne naponként legnagyobb kényelemmel füródhetik melegen.

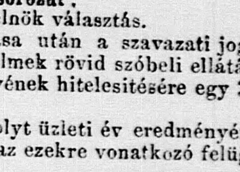

Árjegyzék ingyen és bérmentve. L. WEYL, cs. k. szab. tu ajd. Bécs, Stadt, Kärntnerring 17. Kádak, zuhanykészülékek, closetek, jégszekrények, sörhütők, stb. mindig vanna készletben. 8801

KÁVÉ

Jelentékeny ármérséklet.

Ludwig Harling & Co. Hamburgban, csakis kezesség mellett szállit finom nemü, rendkivül olcsó árukat, postabérmentesen, utánvét mellett:

8861

5 kilo	Mocca, afrikai	3.— frt
5 kilo	Liberia, kedvelt	3.60 frt
5 kilo	Cuba, brilláns	4.50 frt
5 kilo	Ceylon, legfin. min.	5.— frt
5 kilo	Arany-Menado, legnem.	5.40 frt
5 kilo	Mocca, arab, tüzes	6.— frt

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV ker., himzö- és kalap-utcza sarkán

ROCHER TESTVÉREK liqueur-különlegességei.

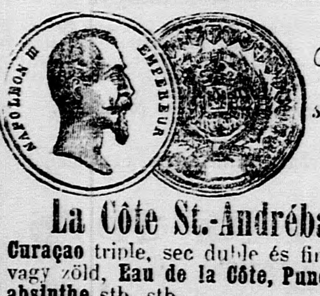

Valamennyi kiállitáson a legnagyobb kitüntetések

La Côte St.-Andrében (Isère-megye) Francziaország.

Curaçao triple, sec duble és finomabb, **Anisette** cacao és vanilla izzel, **Menthe** fehér vagy zöld, **Eau de la Côte, Punch** rummal, cseresnyevizzel vagy cognac-kal, **Werder absinthe** stb. stb.

E liqueurök számos év óta örvendenek jó hirnek Franczia-, Német- és Angolországban, kitünő minőségök, finom illatuk és az egészségre való hasznos hatásuk miatt.

Főképviselet: Budapesten, sugár-ut 62-ik szám, oktogon-tér.
Raktár és eladás: Vámosi L., sugár-ut 2. szám, Nicoletti-féle «Oktogon» kávéház és Budapest összes előkelő üzleteiben. 8426

Singerstr. 15. zum gold. Reichsapfel" **PSERHOFER J.-féle** gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt egyetemes pilluláknak neveztetve, teljes joggal megérdemlik ez utóbbi elnevezést, miután valóban alig létezik betegség, melyben labdacsok már ezerszeresen nem bizonyitották volna csodás hatásukat. A legmakacsabb esetekben, mikor számos más orvosság hasztalanul lett alkalmazva, e pilulák által számtalanszor és pedig rövid használat után, teljes gyógyulás állt be. 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmen etlen utánvételnél 1 frt 10 kr. (Kevesebb 1 tekercsnél nem szállittatik.) Számtalan levél érkezett, melyekben e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és sulyos betegségektől történt fölgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, a ki csak egyszer tett velük kisérletet, tovább ajánlja e labdacsokat.

A sok köszönő iratból közlünk nehányat:

Waidhofen az Ybbs mell. 1880 november 24.
Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862 óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hugyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, ugy hogy 16 multával heves hasfájást is éreztem, (a belek összeszorodása következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyt csak a legcsekélyebb étket vagy egy korty italt nyeltem is le, alig birtam a puffadás, nehéz zihálás s fulladozás miatt egyenesen állni, mignem végre az ön, szinte csaknem csodálatos hatásu vértisztitó labdacsai használatához folyamodtam, melyek nem téveszteték el hatásukat, s engemet csaknem gyógyithatlan bajomból tökéletesen megszabaditott. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztitó labdacsai s más erősitő gyógyszereért nem győzöm hálám s elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló mély tisztelettel

Oellinger János.

Tisztelt uram! Szerencsés voltam, véletlenül az Ön vértisztitó labdacsaihoz juthatni, melyek nálam csodákat müveltek. Évek óta szenvedtem főfájás- és szédülésben; egy barátnőm 10 dbot adott az Ön kitünő labdacsaiból, s a 10 labdacs oly teljesen helyre állitott hogy csodálatos. Köszönettel kérek ujabban 1 tekercset.

Piszka, 1881 márcz. 13. **Parr András.**

Bielitz, 1874 junius 2.

Tisztelt Pserhofer ur! Irásbelileg kell nekem és sok másoknak is, kiknek az Ön «vértisztitó labdacsai» egészségüket visszaadták, forró köszönetünket kifejezni. Igy sok betegségben labdacsai a legcsodásabb gyógyerőt tanusitották, a hol már minden más szer hasztalan volt. Nőknek vérfolyása vagy rendetlen tisztulásánál, nehézvizelés, gilisztabaj, gyomorgyöngeség és gyomorgörcs, szédülés és sok baj ellen gyökeresen segitettek. Teljes bizalommal kérném, ha ismét 12 tekercset küldene.

Teljes tisztelettel **Kauder Károly.**

Tekintetes úr! Előre bocsátva azt, miszerint valósziniileg valamennyi gyógyszere hasonló jósággal bir, az ön hires fagybalzsamával, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan véget vetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhatároztam magamat az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodni, hogy ezen apró golyóbisok segélyével megostromoljam sok évi aranyeres bántalmamat. Egyátalában nem restelem önnek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után egész tökéletesen megszünt, s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Az ellen nincs semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet néválairás nélkül — nyilvánosság elé óhajtja bocsájtani.

Mély tisztelettel
Bécs, 1881 február 20 **T. K.**

Cseney, 1874 máj. 17.

Tisztelt uram! Miután «vértisztitó labdacsai» nőmet, ki sok évi idült gyomorbajban és tagezaggatásban szenvedett, nem csak az életnek visszaadták, hanem fiatal erőt is szereztek neki, nem állhatok ellen, más hasonló bajokban szenvedők kérésének, és kérném: nékem ujolag 2 tekercscsel küldene póstautánvét mellett e csodahatásu labdacsokból. Teljes tisztelettel

Spisstek Balázs.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuzos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszaggatás, stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. k. szab. valódi, Popp J. G.-tól, általánosan elismert legjobb fogfentartó szer, üvegcse 1 frt 40 krajczár.

Szem-essentia, dr. Romershausentól, a látérő erősitésére és fentartására; eredeti üvegcsékben à 2.50 és 1 frt 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használata után a bör bársonyszerü lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általánosan ismert jeles háziszer hurut, rekedtség, fojtóköh, stb. ellen. 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam Pserhofer J-tól, évek óta legbiztosabb szernek van elismerve, mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Élet-essenczia (prágai cseppek), jeles házi szer megromlott gyomor, rosz emésztés mindennemü altesti bajok ellen, Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dorsch), valódi eredeti Maagertől; a legkitünőbb minőség. Egy üveg 1 frt.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábizzadás s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 krajczár.

Georgé Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkásodás, köhöges, rekedtség, hurut, meli- és tüdőbajok, gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd-szernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 krajczár.

Tannochinin-hajkenőcs Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. 1 csinosan kiállitott nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól valódi, gott és szürt sebek, mérges kelevények, a lábak régi, időszakonkint folyó nyiló kelései, makacs mirigykelések, fájós pokolvarsebes és gyulladásos mell, megfagyott tagok köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 krajczár.

Egyetemes tisztitó-só Bullrich A. W. tól. Kitünő báziszer megzavart emésztés minden következményei u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás, stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Valamennyi franczia különlegesség raktáron tartatik, vagy kivánatra pontosan és legolcsóbban beszereztetik.

Postai küldemények 5 frt aluli megrendelésénél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

A legtöbb elősorolt specziálitás kapható Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, király-utcza 12. sz. alatt is. 1328

HIRDETMÉNY.

A maros-vásárhelyi «Takarékpénztár részvénytársaság» XV-ik évi rendes közgyülését, 1884-ik év február hó 27-én délelőtt 9 órakor a városház gyüléstermében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. A közgyülés vezetésére elnök választás.
2. A közgyülés megalakulása után a szavazati jog gyakorlása tárgyában lehető sérelmek rövid szóbeli ellátása.
3. A közgyulés jegyzőkönyvének hitelesitésére egy 3 tagu bizottság kijelölése. 8987
4. Igazgatói jelentés a lefolyt üzleti év eredményéről, az évi mérleg előterjesztése és az ezekre vonatkozó felügyelőbizottsági jelentés.
5. Az évi nyeremény felosztása és a felmentvények megadása.
6. Jutalmazások és jótékonyczélu adakozások.
7. Az 1883-ik évben tartott közgyülés által az alapszabályok 21. és 39-ik §§-ainak módositása tárgyában kiküldött bizottság javaslata, kapcsolatosan az igazgatóság választmány és felügyelő bizottság véleményeivel.
8. Egy igazgatónak 3 évre leendő választása.
9. 16 tagu választmány és 5 tagu felügyelőbizottság 3 évre leendő választása.

Maros-vásárhelytt 1884. febr. 8. **Az igazgatóság.**

Az igazolási jegyek a takarékpénztár helyiségében a közgyülést megelőző két napon reggeli **9 órától déli 12 óráig délután 3 órától 6 óráig** ugyszinten a közgyülés napján a gyülés megkezdése előtt az igazgatóságnál kivehetők.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

Pályázati hirdetmény,

üres hordók eladása iránt.

A magy. kir. államvasutak készleteiben lévő, illetve a f. év végéig összegyülendő s mintegy 6000 darabra tehető üres hordók értékesitése czéljából a f. évi február hó 26-án megtartandó ajánlati tárgyalásban résztvenni kivánók felkéretnek, hogy ebbeli — 50 kros bélyeggel ellátott — ajánlatukat ezen külfelirattal:

«Ajánlat üres hordók megvételére 6781. sz.-hoz» a kitüzött napon déli 12 óráig pénzügyi szakosztályunk főnökénél (sugár-út 87. sz. a.) benyujtani sziveskedjenek.

Az ajánlati minta és eladási feltételek ugyanott megszerezhetők, vagy kivánatra el is küldetnek.

Bánatpénzképen az ajánlat benyujtását megelőző napon vagyis február hó 25-ki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál 300 frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, vagy az előirt mintától eltérő s a kitüzött határidőn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébként is a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, mely esetben — hacsak az ajánlatban az ellenkező világosan ki nem köttetik, — ajánlattevő köteles az átengedett részmennyiséget is átvenni, s hogy végre a czél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapesten, 1884. február hó 7-én.

Az igazgatóság.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Szivélyes fogadtatásért szivem biztosit. 11. 5508

Egy előkelő 25 éves felvidéki nagy földbirtokos ösmeretség hiányában nösülni óhajt. Feltételek: életkor 17—20, csinos külső, müvelt és szerény, pénz kevésbbé szükségeltetik. Komoly ajánlatok «Szőke Barna» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. Titoktartás becsületbeli dolog, arczkép kivántatik s visszaszolgáltatik. 5491

Eladás.

Temesvár közelében egy teljesen ármentes 339 cat. holdnyi egy tagban közországút és vasuti állomás mellett fekvő kitünő talaju birtok, lakház és gazd. épületiel jutányosan eladó, egy harmadrész ára rajta maradhat törlesztésre. Bővebbet a kiadóhivatal. 5512

Egy igen csinos földszinti ház kerttel és tágas udvarral a városliget közelében szabad kézből eladó. Bővebb felvilágositás a kiadóhivatalban kapható. 5431

Teljes fogat t. i. 2 ló, batár szerszám stb; ezenkivül 1 homok futó- és létrakocsi eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5513

Egy szép nagy fekete szörü Uj-Fundlandi kutya eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5511

Házeladás. Egy Józsefvárosi jó helyen levő ház, mely 100 000 forintnak az 5 kamatját jövedelmezi 76000 forintért eladó. Házak, telkek, minden városrészben Fischer S. által Budapesten király-utcza 49. közvetittetnek. 5509

Eladó egy jó hirben álló fürdőhelyiség családi okok miatt, jutányos áron, közel van Dunához és vaspályához. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5519

Dinnyemag kötött agyagos talajban való termelésre legkitünőbb válfajokból adagonként 10 kron eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5504

Lábas czimbalom 16 forint. Bővebbet a kiadóhivatal. 5501

Pestmegyében a budapest-zimonyi vasut menten, az indóháztól félórányira egy 827 holdas nemesi birtok (a 1200 □ öl) igen szép lakházzal, kert, szöllő-gyümölcsös és uj gazdasági épületekkel együtt 32,500 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6025

Egy nyaraló Pécze-len, a vasuti állomás közelében eladó. Bővebbet IX. Csillag-utcza 12. 3-ik emelet 8. 5499

Malom eladás. Nyiregyháza városában három holdnyi belterületen fekvő két uri lakházzal ellátott, jelenleg is működő gőzmalom, szilárd anyagból épitve és pléhhel fedve szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5490

Eladó. 2000 hold őserdő, bükk, tölgy, körös és gyertyánfa, Kovily és Káty közt (Bácsmegyében, Ujvidékhez 1 fél órányi távolságban) szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6075

Eredeti angol chevalier árpa vetésre kapható Boglárra szállitva 12 forintért métermázsája. Kinél megmondja a kiadóhivatal. 6037

Szolnokmegyében, egy 300 holdból álló birtok, uri lakház- és gazdasági épületekkel együtt eladó jutányos árért és kedvező feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6034

Vétel.

Heves vagy Jász-N.-K.-Szolnok megyében kerestetik egy 300 holdas birtok vasuthoz közel és vizmentes, megvetel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6035

Pestmegyében kerestetik egy birtok 30000 frt értékig megvétel végett lakház és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatal. 6039

A felsőbb megyékben kerestetik egy szép birtok 150—200 ezer forint erejéig azonnali készpénzfizetés mellett. Kivántatik kastély parkkal, jó földek és könnyü közlekedés. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6041

2—300 holdas birtok kerestetik bérbe vétel végett vasuthoz közel május 1-ére átvevendő volna. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6052

Nyitra, Bars vagy Hontmegyében kerestetik egy 50—60000 frt értékü birtok megvétel végett. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők. 6053

Alkalmazást nyer

Márczius elsejére kerestetik egy nős müképtész. Sugárut 110. földszint. 5522

Vidéki-képviselők, terménykereskedők, állandó biztositási ügynökök, kereskedők, stb. stb. kik méltók a bizalomra és nagyobb gazdálkodásokban vagy gyárakban bejáratosak, szerződtetésre kerestetnek, gépolaj, kátrányos ponyvák, kocsikenőcs s egyébb a gazdálkodásban szükséges czikkek, nagy jutalék mellett elárusitása végett. Ajánlatok referensek előterjesztésév. l. G. F. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 5506

Kerestetik vidékre egy becsületes és szorgalmas kertész, ki irni, olvasni tud, gyakorlatilag mindennemü konyha, asztalra szükségelt veteményeket és gyümölcsöt termelni szakképzettséggel bir, nemkülönben a szemzés és ojtás minden neméban és a szőlőtenyésztésről kitünő jártassággal birjon. feltételek a kiadóhivatalban megtudandók. 6055

Egy gyakor ott okl. gyermekkertésznő, ki már hasonló alkalmazásban volt, két gyermek mellé pusztára alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5279

Helyi ügynök fizetés és jutalék mellett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 5515

Tanuló bizományi üzletbe kerestetik. Bővebbet a kiadohivatal. 5516

Könyvvezető alkalmazást nyer a delutáni órákban. Feltétel: a könyvvitelben teljes jártasság és jó irás. Bővebbet a kiadóhivatal. 5510

Alkalmazást keres

Egy 23 éves fatal özvegynő, ki a háztartásban teljes jártassággal bir, mint házvezetőnő esetleg gazdasszony, magányos urhoz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6060

Házfelügyelőnőül egy nagy uri házhoz, vagy magányos urhozóhajt alkalmaztatni egy jó családból származó özvegy nő, ki a házvezetését teljesen érti, zongorázni tud és abból oktathat is a magyar és német nyelvet tökéletesen birja. Ajánlatokat «A. B.» jegy alatt a kiadóhivatalba küldeni kéretik. 6081

Házfelügyelőül ajánlkozik egy teljesen megbizható, biztositékot nyujtó férfiu. Czim a kiadóhivatalban. 5388

Egy a zenében és nyelvekben képzett uri nő kiván naponta pár órát mint társalkodónő egy felnőtt leány mellett tölteni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6021

Egy már 7 hónap óta állomás nélküli férfi óhajt alkalmazást ügyvédi irodában v. mint felügyelő egy házban vagy egy gyárban, vaspályán, jó bizonyitványokkal bir. Bővebbet a kiadóhivatal. 6043

Egy gazdasági gépész, ki utóbbi időben gróf nagybirtokon 10 évig működött, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 5507

Lovásznak ajánlkozik urasághoz egy 4 évig szolgált huszár, ki a lódomitást érti. Bővebbet a kiadóhivatal. 5518

Özvegy államtisztviselő, önmaga és 3 gyermeke számára teljes ellátást keres 1200 forintert, mi czélból önálló háztartással biró özvegynők vagy nevelőnők mielőbbi szives ajánlatait e czim alatt «Államtisztviselőnek» e lap kiadóhivatalába kérem intézni. 5517

Egy idősebb gyakorlott nevelőnő, kitünő bizonyitványokkal. ki a szükséges tantárgyakban, zongora, franczia és német nyelvben, kezdőknek az angol nyelvben is, továbbá a rajz és szükséges kézimunkákban alapos oktatást adhat, óhajt ismét egy magyar uri családnál alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5520

Egy csinos fiatal leány óhajt valamely czukrászdában, szivartőzsdében vagy füszerüzletben, mint elárusitónő alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5296

Egy csinos 32 éves özvegy, ki a házi teendőket érti, főzni jól tud, mint gazdasszony alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6054

Egy középkoru özvegy urinő egy tisztességes családban, vagy magányos urnál házvezetőnői állást keres szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5253

Házmesternek ajánlja magát nagyobb házba egy bádogos, ki 14 évig ezen állásban volt és a légszesz, ugymint vizvezetéki munkálatokat érti. Bővebbet a kiadóhivatal. 5523

Valamely lapnál alkalmazást keres egy egyetemi hallgató. Fizetést nem kiván. Neve a kiadóhivatalban. 5524

Egy kisasszony, ki magyarul, németül beszél, zongorázik és a kézimunkákban és varrásban ügyes, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5283

Kulcsárnő, ki vállalkozik a franczia étkek correkt készitésére, kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, helyben vagy vidéken alkalmazást óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal. 5456

Lakás és bérlet.

Műhely, 48□ öl nagyságu, május 1-re kiadandó. Bővebbet Lingel Károly urnál, VIII. kerület, rózsa-utcza 5. sz. a. Budapesten. 5525

Nyári lakás 3 esetleg 4 szoba, konyha stbvel, angol kert, a Rózsahegy tövében, pár száz lépés a lóvonathoz május 1-én kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 5514

Egy nagyobb korcsmai helyiség pinczével és kerttel folyó évi május ho 1-sőtől haszonberbe adando VII. ker. sip-utcza 15. Értekezhetni Kazinczy-utcza 14, a háztulajdonosnál. 5429

Kerestetik Heves- Csongrád- Békés- Temes- vagy Torontál- Bács-Bodrog megyekben haszonbérbe vétel végett május elsején kerestetik egy négy öt száz holdas birtok legalább is tizenkét évre. Szükségeltetik legalább is öt szobából álló lakház és hozzá illő gazdasági épületek; a talaj fekete homokos és vizmentes legyen. Vasuthoz és varoshoz nem messze. A haszonbérbe-adó keretik levelét u. p. Vadna B. J. név alatt intézni s egyszersmind evi haszonberét a birtoknak s feltételeit közölni. 5505

Zalamegyében egy 600—700 holdas birtok 6 évre ujévtől kezdve haszonbérbe kiadó 60 hold vetés és 130 hold tavaszi szántással együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6024

Ház kerestetik haszonbérbe. Ajánlatok «S. E.» jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6013

Oktatás.

Alapos, gyors zongora tanitásra ajánlkozik egy fiatal nő, ki saját lakásán is ad órákat, ugyanez kitünően beszél francziául és németül is. Bővebbet a kiadóhivatal. 6017

Kerestetik egy szolid nevelőnő falura 3 gyermek mellé. Szükséges tantárgyak: zongora, franczia és német nyelv, rajzolás és kézimunka kivántatik. Bővebbet a kiadóhivatal. 5521

Egy idősebb nevelőnő, ki jól beszél francziául és zongorázik kerestetik vidékre egy 15 éves leányhoz. Fizetés 400 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6028

Egy okl. tanitónő ki magyarul s németül tökéletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktathat, valamint a kézimunkákban igen jártas, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5299

Egy egyetemi hallgató, ki a magyar és német nyelvet jól beszéli, a franczia nyelvben pedig kezdőket oktathat, azonkivül a hegedü- és zongorajátékban jártas, helyben mint nevelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5256

Franczia és angol. magánleczékre hires nyelvtanár ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5496

Társalgási órákat magyar vagy német nyelven ád szerény feltételek mellett egy budai müvelt urinő. Ajánlatok V. B. czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 6080

Különféle.

Egy szegény, tisztességes kath. vallásu asszony 3 éves leánygyermeket óhajtja örökbe adni. Szives ajánlatokat elfogad a kiadóhivatal. 6079

Egy nemes családból származó özvegy, két igen szép szőke egészséges kis fiát az egyik őt, a másik két éves, örökbe óhajtaná adni egy előkelő jómódu családhoz, hol jó nevelésben részesülne, s jövője némileg biztositva volna. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6089

Egy 10 éves szegény becsületes szülők fiu gyermeke tisztességes családba örökbe ádatik. A jólelkü jelentkezőknek értesitést ád a kiadóhivatal. 6073

Szülésznő. Hölgyeknek tanácsot, segedelmet nyujt, rendezett lakásán minden kényelmet, kiváló szolgálatot, szüléseknél lelkiismeretes ápolast biztosit a legnagyobb titoktartás mellett. L. Julia, Stáczió-utcza 96 I. emelet ajtó 25. 5320

Nincs többé tüdőbaj!

Tscheikels tanár által feltalált, **köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, asthma,** valamint minden más **tüdőbetegség** ellen, mint legjobb óvszer kiválólag ismert **Strauss A.-féle amerikai**

gyógyfű-kivonati mell-pasztillák.

(1 karton 20 kr., 6 karton 1 frt) továbbá az ugyanezen kivonatból előállitott, nagyon kedvelt

„MELL-SZÖRP"

(1 üveg 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr.) nagyon ajánlható **nehéz betegeknek, gyermek-ágyasoknak,** különösen **csecsemőknél** és **gyermekeknél,** görcs és **ziháló köhögés** ellen csodálatos hatásu az

EGYETEMES SZER

minden **tüdő-, torok-,** és **gyomorbaj** ellen, különösen segélydús, **köhögés** és **rekedtség** ellen a közkivánatra forgalomba hozott

amerikai gyógyfű-kivonati-mell-sör,

mely főképen a nemi életből eredő gyengeségi állapotoknál hat jótékonyan, nem izgatólag, tehát **szivbajban** szenvedőknek is adható, emeli a **táplálkozást,** mindezek egyszersmind a **legolcsóbb tápszernek** is tekinthető. 7970

Árak:

1 üveg gyógyfükivonati mellsör 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr., 12 üveg 4 frt 75 kr., 24 üveg 9 frt, 48 üveg 17 frt, 100 üveg 32 frt 50 kr.

12 palaczk és nagyobb mennyiség megrendelésénél a láda nem számittatik fel.

Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárában király-utcza 12. sz. a. Szállitási raktár: **Strausz A.-nál** Rombach-utcza 16. sz. a., valamint az ország minden jóhirü gyógyszertárában. **Naponként postai szállitás.**

Valódi párisi preservativek,

7541

a legjobbakat **kautschukból** és **halhólyagból** finomságuk szerint tuczatonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. — **Óvatossági szivacskákat** tuczatonként 2, 3 és 4 frtért küld **titoktartás mellett Pierre Mounier párisi gummi-különlegességi raktára Bécs, Kärnthnerstr. 14 a bazárban és Freiung 2 a bazárban.**

Dr. Róth Józsa

a bécsi osztrák központi földhitelbank főügynökének

1870. év óta fennálló

jelzálog-kölcsön közvetitő-irodája

Budapest. V., akadémia-utcza 5. sz.

elvállal megbizásokat törlesztési **jelzálogos kölcsönök** kieszközlésére — akár papir-, akár arany-értékben, **uradalmi birtokokra, városi házakra,** ugyszinte **közbirtokossági** valamint **városi testületeknek,** nemkülönben **vizszabályozási társulatoknak** is;

a fennálló régibb, magas kamatu takarékpénztári vagy magán terheket előnyösebb feltételek mellett **convertálja** fel nem mondható kölcsönökké;

eszközli **rendezését a magán-adóssággal** terhelt **nemesi birtokoknak** és **városi lakházaknak;**

magán-tőkéket jelzálogi fedezet mellett ***elhelyez*** és ***tőkepénzesektől*** jelzálogok megszerzése iránti ***bejelentéseket*** költség nélkül — elfogad; ugyszinte **szabadon választható jelzálog-ajánlatok állanak a tőkepénzesek rendelkezésére.**

Feltételek kivál an **előnyösök, kölcsönök megszerzése,** vagy **tőkék elhelyezése** iránti **értesitések** költségmentesen készségesen szolgáltatnak.

8994 **Dr. Róth Józsa.**

Hirdetmény.

A «Jászkerületi népbank és Takarékpénztár» részvénytársaság évi rendes közgyűlését f. 1884. márczius 2-án delelőtti 9 órakor Jászberényben a városháza nagy termében tartanja, — melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgyai lesznek:

1. Hitelesitő küldöttség választása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1883-ik évi zármérleg előterjesztése s a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
4. A kilépő igazgatósági tagok állásainak betöltése.
5. Költségvetés tárgyalása
6. Az alapszabályok értelmében teendő inditványok.

Az évi jelentés és mérleg a közgyülést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében egyébb kimutatással együtt, az üzleti órák alatt érdeklettek által megtekinthetők.

Ezen közgyülésen résztvenni kivánó részvényesek az alapszabályok 73-ik §-a értelmében felhivatnak ezennel, hogy saját nevükre irt részjegyeiket szelvényeivel együtt a közgyülést megelőzőleg az intézetnél téritvény mellett letenni sziveskedjenek.

8975

Kelt Jászberényben, 1884. jan. 30. **Az igazgatóság.**

A hajnak s szakálnak

visszadja eredeti természetes szinét, fényét és puhaságát a sallés-féle viz. — Hatása rögtön vagy fokozatosan, minden külön előkészités vagy mosás nélkül, s a hajnak legkisebb kárt sem téve, elérhető. A siker biztosságáról kezeskedik, a több mint harmincz évi folyton növekedő használat.

Ára egy üvegnek 3 frt 50 kr. osztr. ért. A sallés czég 1850 ben alapittatott. Czime Sallés Emil fia és utodja, vegyész és illatszerész, Párisban, Rued, Turbigo 73. Kapható Török gyógyszerésznél, Vértessy illatszerésznél. 642

Szalagférget fejjel

félóra alatt eltávolit egy teljesen iztelen, nagyon könnyen és kellemesen beveh tő gyógyszer. **Sikerért kezesség.** Egy adag ára 6 frt 50 kr. **Valódi minőségben csakis a St Georgs-Apotheke**-ban kapható, **Bécsben: V., Wimmergasse 33,** hová minden megrendelés intézendő. 8723

Cs. kir. kizárólag szabad.

LEGUJABB JAVITOTT RUGANYOS SÉRVKÖTŐ.

A legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor Kovács a sebészeti kóroda elnöke, dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. Glück Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövötteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, préservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR

cs. kir. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak dbja 6—10 frt, a **kettősnek** dbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Ugyanitt **kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs.** Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

Az országos gazdasági egyesület

hivatala (Köztelek) hirdetéseket felvesz a következő művekbe:

Állattenyésztők kalauza, 8000 példány.

Gyümölcsészeti füzetek (havi folyóirat)

és az áprilisben tartandó «Tenyész-állat és gépvásár» Cathalogusába. 8992

Birtokok

haszonbérbeadása.

Haszonbérbe adatnak gondnokság alá helyezett Latinovits Jasztrabszky Irma urhölgy által haszonélvezett s a Szatmármegyei Érendrédi 9 sz. tjkvben felvett 1042 hold 1352□ öl terfületü szántó, kaszáló, s erdőföldekből álló ingatlanok az 5 hold 1591□ öl területü 9, 10, 40 86. és 87 házszámu belsőségekkel s azokon lévő egy kettős száraz-, egy vizi-, egy olaj, s egy gőzpép nélküli gőzmalommal, valamint az ezen birtok után járó regalejövedelemmel együtt, — továbbá a Szilágymegyei, Nagybajomi 13 sz. tjkvben felvett mintegy 260 hold szántó, 52 hold kaszáló, 85 hold legelő és 1190 hold erdőből álló ingatlanok 33 holdnyi belsőséggel, azon lévő összes épületekkel és a regalejövedelemmel együtt és végül a Szilágymegyei peéri 358., 359. és 360. szamu tjkvekben felvett mintegy 15 holdból álló szántóföld a rajta levő házzal és melléképületekkel együtt 1884. márczius 1-től kezdődő 6, esetleg 12 évre a következő feltételek mellett:

1. A haszonbérbekiadás mindhárom községi birtokokra külön-külön árverés és zárt ajánlat utján eszközöltetik.
2. Kikiáltási ár 9000 frt az érendrédi, 3000 frt a nagybajomi és 100 frt a peéri ingatlanokra vonatkozólag.
3. Haszonbérelni kivánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban zárt ajánlataikkal együtt alulirott gondnokhoz beküldeni, illetve az árverés megkezdése előtt kezeihez letenni.
4. Haszonbérlők a birtokokat leltár mellett veszik át s ugyancsak leltár mellett lesznek kötelesek a haszonbérleti idő lejártával a birtokokat visszabocsátani.
5. Mindegyik birtokban őszi vetés lévén, haszonbérlő köteles lesz a haszonbérleti idő leteltével ugyanannyi őszi vetéssel a birtokot visszabocsátani, a mennyi őszi vetést általvesz.
6. A birtok után fizetendő mindennemü állami s községi adó, valamint az épületek tüzkár elleni biztositása is haszonbérbevevő terhe leend.
7. A legtöbbet igérőre az árverésnél, illetve zárt ajánlat utján tett igérete azonnal kötelező, haszonbérbeadó gondnokra nézve azonban csakis akkor lesz kötelezővé, ha ezen igéretet Szatmármegye tek. törvényszéke is elfogadja s gyámhatóságilag jóváhagyja.
8. Gyámhatósági jóváhagyás után köteles haszonbérbevevő az évi haszonbérösszeg felének megfelelő összeget készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a haszonbérlet egész tartamára biztositékul Szatmármegye árvapénztárába letenni.

Zárt ajánlatok alulirott gondnokhoz czimezve f. évi február 23-ig déli 12 óráig fogadtatnak el, s az árverés mindhárom községbeli birtokokra nézve 1884. évi február 24-ik napjának d. e. 9 órájakor Érendréd községházánál fog megtartatni, a mikor az árverés befejeztével a zárt ajánlatok is felbontatnak.

A feltételek többi pontjai Nagy-Károlyban alulirott gondnok ügyvédi irodájában megtekinthetők.

Nagy-Károly, 1884. évi február 6-án.

Sóváry János,

8990 ügyvéd Nagy-Károlyban, mint gondnok.

TÁNCZOS REZSŐ

Budapest, sugár-ut 28. sz.

8579 ajánlja m. kir. kizár. szab. tüzmentes

pénzszekrényeit

A leghevesebb csúzbántalmak,

minden

köszvény- és idegbajok,

valamint **arczfájdalom, migrän, csipcfájdalom** (ischias) **fülszaggatás, csuzos fogfájás, lapoczka- és gerinczfájdalom, görcsök,** általá os **izomgyengeség, reszketés,** ugyszintén a **tagoknak** részleges **elhalása** vagy **megmerevedése** és az idő változásával érezhető **fájdalmak, begyógyult sebeknél,** részleges **szélhüdés** stb.

gyors enyhülését és eltávolitását

idézi elő már **néhány bedörzsölés** a magas alpesei gyógyfüveiből készitett, **általában jeles, fájdalomcsillapitó** szernek elismert

„Neuroxylin"

növény kivonat

Herbabny Gyula gyógyszerésztől **Bécsben.**

Elismerő irat.

HERBABNY GYULA gyógyszerész urnak **Bécsben.**

Az ön dicséretre méltó «*Neuroxylin*» készitménye által *sulyos lábfájdalmamtól teljesen megszabadultam*: indittatva érzem magamat ennélfogva, önnek ezen *kitünő és jótékony gyógyszerért* legbensőbb köszönetemet nyilvánitani Kérem egyuttal, sziveskedjek ismét 6üveg legerősebb-nemü Neuroxylint küldeni, miután egy jó barátomnak, ki sulyos betegségben szenved, ajánlottam. — Tolna (Magyarország) 1883. febr. 11.

Rasch Ferencz asztalosmester.

Az ön által előállitott *Neuroxylin* már hetek ota tartó csuzomból szabaditott meg. E kitünő szernek már 8 napi használata után tudtam ismét futni, mit már csaknem elfeledtem. Ennek folytán kötelességemnek ismerem önnek legbensőbb köszönetemet nyilvánitani. Igyekezendem, más hasonló bajban szenvedőknek e kitünő szert ajánlani.

Fischer Ferencz.

Wiesenthal a Naisse melletti Gablonz mellett, 1883. jan. 25. Kérem sziveskedjék 6 flacon erősebb nemü *Neuroxylint* küldeni, melynek jelességéről ismét meggyőződtem egy nőnél, ki ezen jó szer folytán *nagy fájdalmaitól tökéletesen megszabadult.* E hölgy nevében is meleg köszönetet mondok.

Lossdorf, Pósta Kautendorf, 1883. febr. 11.

Zettl Erzsébet.

Ára: egy flaconnak (zöld papirban) **1 frt.,** 1 flacon **erősebb nemü** (vörös papirban) **csúz, köszvény** és **szélhüdés** ellen **1 frt 20 kr.,** postán csomagolásért 20 krral több. **Minden üveg a valódiság jegyét, a fentebb látható vedjegyet viseli, melyre figyelni tessék.**

Központi szállitási raktár a vidék számára:

Bécsben, Apotheke „zur Barmherzigkeit"

Herbabny Gyula, Neubau, Kaiserstrasse 90

Főraktár Magyarország számára Budapesten: Török József gyógyszerésznél **király-utcza 12.**

Továbbá raktárak: a következő gyógyszerész uraknál: **Zágrábban:** Arazim C., Fink L. **Antalfalván:** Toldy A. **A.-Kubinban:** Emanuel N. **Csaczán:** Benesath F. **Debreczenben:** Göltl A. **Kismartonban:** Grüszner F. **Eszéken:** Dienes J. C. **Eperjesen:** Krivoss J., Gallotsik, Schmidt C. **Pécsett:** Kovács M. **Boldogaszszonyban:** Klapsia F. **Esztergomban:** Senyi F. **Nagybecskerek:** Menczer L. **Nagyváradon:** Molnár József. **Gyöngyösön:** Merits F. **Gyulán:** Hidassy J. **Nagyszebenben:** Morscher W. F., Kaiser A., Henrich C. **Kaposvárott:** Augustin A., Bobocsay A. **Karánsebesen:** Müller J. **Kassán:** Wandraschek C., Korettko A., Hegedüs L., Gallik J. **Brassoban:** Kugler Ede., Jekelno F., Schüster K., Steiner F. **Késmárkon:** Generisch A., Molnár L. **Komáromban:** Grotsch S. **Lipto-Közsabegyen:** Zimmerschmied Izd. **Lugoson:** Vertes L. **Malaczkán:** Friedrich J. **Miskolczon:** Dr. Herz. **Mossóczon:** Skitzak. **Marienfeldben:** Metzger Ede. **Nagy-Bittsén:** Tomber L. **K.-Nyéken:** Gaby A. **Sopronban:** Graner Jenő., Molnár L., Beckert D. **Pancsován:** Grafi W. **Pétervárádon:** Inotoff. **Pozsonyban:** Pisztory T., Soltz R. **Győrött:** Simon F. **Resiczán:** Bagy C. **Sassinban:** Török G. **Schlainingban:** Schwarz G. **Székes-fehérvárott:** Diebalia G., Braun J. **Szegeden:** Kovács M., Barcsay C. **Temesvárott:** Tarczay J. C., Jahner C. M. **Tisza-Ujlakon:** Reyko V. **Torontál-Szécsányban:** Kleszky J. **Trencsénben:** Simon A. **Szombathelyen:** Csepcsány. **B. Vácozon:** Radulesco G. **Wartbergben:** Fleischer A: **Versecsen:** Müller O.

8385

MAGYAR KIRALYI ÁLLAMVASUTAK.

67.57/84 szám.

Pályázati hirdetmény

A m. kir. államvasutak igazgatóságának a budapest-ujszőnyi vonal felszereléséhez f. é. május hó 20-ig a budapesti főszertárba bérmentve történendő szállitás mellett az alább felsorolt leltári tárgyakra lévén szüksége, ezen tárgyak szállitása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

a) **butornemüek,** 1380 különféle mázolatban, mázolt és fényezett állomási és őrházi butordarab, 10 drb börpamlag.

b) **órák,** 131 drb irodai, schwarzwaldi, ellenőrzési és kivilágitható állomási óra.

c) **pénzszekrények, pénzládák és menetjegyszekrények,** 38 drb tüz, betörésmentes és hordozható pénzláda, pénzszekrény és vasból készült menetjegyszekrény.

d) **bélyegzők, ólomzárfogók és keletsajtók,** 7 nagy ólomzár fogó, 13 keletsajtó (composteur) és 105 drb különféle bélyegző nyomdabetétekkel.

e) **mérlegek és súlyok,** 25 drb tizedes mérleg 500, 1000, 1500 és 2500 klgrm terheltetésre és az ezekhez tartozó összes vas- és rézsúlyok.

f) **tüzi fecskendők,** 16 drb 2 kerekü tüzi fecskendő teljes felszereléssel.

g) **gyógyszer és mentöszekrények,** 6 drb hordozható és 1 drb állandó vasuti gyógyszer és mentőszekrény az előirt berendezéssel.

h) **faedények,** 53 drb különféle kád, csöbör és dézsa.

i) **fanemük, hágcsók és létrák,** 272 drb különféle fatárgy u. m: köszörülő vályú, füfész állvány, bontorud, hordóbak, láda görgő, hágcsó, létra és rakodó korcsolya.

k) **világitási eszközök,** 20 drb olajkanna, 2 olajtartó és 316 drb különféle világitási és jelző lámpa és lámpás.

l) **különféle tárgyak,** 11 állomási harang, 35 zsáktaliga és báltargoncza, továbbá irányzó kereszték, vizszinmérő- és méter léczek, vájat mérők és szilárd sinkőzmérők vasból, satuk, szerszám ládák teljes berendezéssel, papirnehezitők, vasrakonczák, fütőszerszámok, végre hintó kötő szijak és kalauz táskák bőrből.

Ezen szállitásra nézve a m. kir. államvasutak 24722/876 számu általános feltételei a létező szabványrajzok és minták nemkülönben az ajánlati ürlapokhan tett körülirásban foglalt minőségi határozmányok mérvadók.

A kereskedelemben általánosan előforduló czikkek a legjobb minőségben szállitandók.

A kiirt butorokra vonatkozó szabványrajzok, melyek részben a minőségi feltételeket is tartalmazzák, valamint az A. L. alatt közzétett csoportok részletes jegyzéke a m kir. államvasutak pénzügyi szakosztályánál (Sugárut 87. sz 1. emelet) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők és a rajzok a megállapitott egységi ár lefizetése mellett megszerezhetők. Ugyanott megszerezhetők a többi szállitandó tárgyak minőségére vonatkozó felvilágositások is.

Minden ajánlóról feltételeztetik, hogy a szállitási feltételeket, a szabványrajzokat, mintákat és a tárgyak teljes körülirását ismeri és elfogadja.

Ajánlani lehet az egyes csoportokra egészben, vagy részben megjegyeztetvén azonban, hogy csak azon versenyzők ajánlatai fognak figyelemben vétetni, kikről feltételeztetik, hogy az ajánlott tárgyakat saját belföldi műhelyeikben vagy gyártelepeiken készittetik.

Az ajánlatokhoz szükséges és a körülirást tartalmazó ürlapok a m. kir. államvasutak pénzügyi szakosztályánál dijtalanul megszerezhetők. Figyelembe csak oly ajánlatok fognak vétetni, melyek az igazgatóság által kiadott ürlapokkal mindenben megegyeznek.

Az ajánlatokban csakis tiszta egységi árak teendők ki, tehát oly ajánlatok, melyek az ajánlati árakból százalékos leengedéseket tartalmaznak, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlott egységi árak darabszám szerint a budapesti főszertárba szállitva tüntetendők ki.

Az ajánlat tevő ajánlatában kötelezőleg tartozik kijelenteni, hogy a szállitandó tárgyakat kizárólag a m. korona országainak határain belül késziteti, jogában állván a m. kir. államvasutak igazgatóságának magának a gyártás folyama alatt e tekintetben kiküldöttjei által meggyőződést szerezni.

Az összes tárgyak beszállitási záros-határideje 1884. év május 20-ik napja, megvan azonban engedve, hogy ezen határidő előtt is akár rész szállitások, akár pedig az egész mennyiség is beszállittathassék. A szállitott és kifogás nélkül átvett tárgyak értéke az átvétel után 14 napra kifizettetni és az alábbiak szerint leteendő ovadék a szállitás befejezése után visszaadatni fog.

A szállitási határidőnek be nem tartása esetén tartozik szállitó a késedelem minden napja után a megrendelt egész mennyiség értékének 1%-kát birság czimén a m. kir. államvasutak igazgatóságának fizetni.

Az ajánlattal elvállalt kötelezettségek teljesitésének biztositásául köteles minden szállitó a reá ruházott mennyiség értékének 5%-át a megrendelés kézhez vételétől számitott 8 nap alatt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a m. kir. államvasutak főpénztáránál ovadékul letenni, ellenkező esetben jogában áll a m. kir. államvasutak igazgatóságának magát ezen összeg erejéig szállitó vagyonán biztositani, esetleg a megrendelést visszavonni és másra ruházni, a felmerülő költség s különbözet erejéig pedig magát a szállitón kártalanitani.

A szállitott tárgyak minőségének megitélése tekintetében minden szállitó aláveti magát a m. kir. államvasutak átvevő bizottsága határozatának és kötelezi magát a meg nem felelő minőség miatt visszautasitott tárgyakat az értesités vételétől számitandó 10 nap alatt teljesen megfelelőkkel pótolni.

A m. kir. államvasutak igazgatóságának jogában áll az ajánlatok között, tekintet nélkül az árakra, szabadon választani, továbbá a kiirt mennyiségekből tetszés szerinti részmennyiségeket megrendelni esetleg a czél elérésére másfelé intézkedéseket is tenni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott s lepecsételt ajánlatok ezen külczimmel:

«Ajánlat a m. kir. államvasutak számára az uj-szőnyi vonal felszerelésére 6757/84 számhoz» 1884. évi február hó 25-énék déli 12 órájáig a pénzügyi szakosztály főnökénél (sugár ut 87. sz. I. emelet) benyujtandók vagy posta utján beküldendők.

Mindegyik ajánló köteles a pályázati határidőtől kezdve az ajánlatok felett hozandó határozatig szóban maradni.

Az itt elősorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőre érkeznek be, vagy távirati uton tétetnek, figyelembe vétetni nem fognak.

A szállitás elnyerése esetén minden szállitó kereseti összegéből egy ezredes kamat (ezer frt után egy frt) fog a m. kir. államvasutak alkalmazottjai segélyalapja javára levonatni.

Jelen szállitási ügyletből felmerülő bélyegilletékek az 1881. évi XXVI. t. cz. 10. §-ban megszabott módon a kereseti összegek felvételénel rovatnak le.

Budapest 1884. február hó 9-én.

Az igazgatóság.

Legujabb gyógyjelentések

Magyarországból

1884-ik évről.

az egyedül valódi HOFF JÁNOS-féle malátakivonati egészségi sör, a malátaegészségi chocoládé és mell-malátaczukorkák felől, köhögés-, mellbetegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gyomorbajnál és minden betegségből való fellábbadásnál.

Köszönet és elismerő-irat

1884-ik év január haváról.

Bátorkodom **az ön jeles** malátakivonatából, mely **rám nézve annyira gyógyhatásu,** ismét egy csekély mennyiséget rendelni s pedig 13 palaczk malátasört és 1 kilo I. rendü csokoládét.

Villány, 1884. január 11-én.

Schuster Jozefina.

Kérek 6 palaczk malátasört és 3 font I. rendü csokoládét részemre küldeni. Nagymérvü búskomorságban szenvedek. A csokoládéból mintegy 40 fontot használtam már fel, mert engem igen jól táplál. Midőn 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megdicsértem az ön készitményeit. És most, 1884. január 5-én, gyógykezelő **hirneves orvosom** Dr. Leidesdorf tanár, udvari tanácsos az ön malátasörét ajánlotta.

Sasd (Magyarország), 1884. január 11-én.

Dr. Kugler Lipót,

kerületi orvos és Baranyamegye tiszteletbeli főorvosa.

Tekintetes úr!

Sziveskedjék az ön jeles Hoff János-féle malátakivonati söréből részemre küldeni.

Felső-Stanestie, 1884. január 1-én. Bukow

Joan Ritter v. Bejan.

Tokaj, 1884. február 10.

Sziveskedjék nekem azonnal 10 palaczk sört küldeni mert hála az égnek atyámnak igen jót teszen.

Maradtam tisztelettel

Kohn Rozália.

Lugos, 1884. február 10.

T. HOFF JÁNOS csász. kir. udv. szállitó magyarországi főüzletének Budapesten.

A napokban vett maláta-egészségi sör és czukorka küldemény ugy érzem használni fognak. Ezért szándékom ezen kitünő szereket huzamosabban használni. Kérem ismét postautánvét mellett 28 palaczk sört 15 frtért és 4 zacskó czukrot á 60 kr. mielőbb küldeni.

Kiváló tisztelettel

Gámán Kálmán

főhadnagy.

Árak: a valódi Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörének 1 palaczk 60 kr. 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. — 11 palaczkon felül Budapestre bérmentve házba szállittat k. 11 palaczk 6 frt 60 kr., 28 palaczk 16 frt., 58 palaczk 32 frt. — ½ kilo **maláta-csokoládé** I. 2 frt, 40 kr. II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. — (Nagyobb vételnél ár-engedmény.) — **Maláta-czukorkák** 1 zacskó 60 kr., (½, és ¼ zacskó is). — **Maláta-kivonat** 1 üvegcse 1.12 kisebb 70 kr. — **Gyermek tápmaláta-liszt** 1 frt. — **Egy maláta fürdő** 80 és 50 kr. — **2 frt értéken alul semmi sem küldetik.**

Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.

HOFF JÁNOS

gyári főraktára Magyarország részére;

Budapest, zsibárus-utcza 7. szám alatt.

(A főposta átellenében.) 8904

kapható **Török József** gyógyszertárában király-utcza 12. szám alatt. és Wenninger M.-nél Budán, fő-ut 28.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

5900. szám
V.

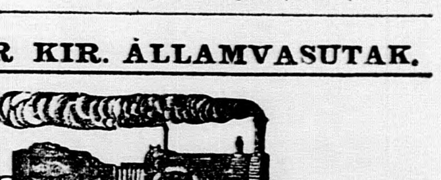

Hirdetmények.

A belga-osztr.-magyar köteléki forgalomban 1881. okt. 1-től érvényes árudijszabás II. füzetéhez megjelent az 1884. február 1-től hatályba lépett V. pótlék, mely helyesbitésen felül az 1883. január 1-től érvényes III. pótléknak budapesti állomásokról, valamint Kőbányáról belga kikötői állomásokra szóló dijtételeit 1883. deczember 31-től hatályon kivül helyezi s f. é. január 1-től kezdve ismét a fődijszabás (II. füzet) megfelelő tételeit érvényesiti s a belga államvasut Clabecq és Virginal, két ujonnan felvett állomására szóló dijtételeket tartalmaz.

E pótlék a m. kir. államvasutak igazgatóságának kereskedelmi osztályánál kapható.

Budapest, 1884. február 10-én.

Az igazgatóság.

6852. sz. — V.

A magyar vasuti köteléki dijszabás II. rész 1883. május 15-ike óta érvényes I. füzetének 25. lapján a Budapest o. m. á. v. t. és Trinitas közötti I. rendes osztályu dijtétel 85 5 krról 185·5 krra javitandó.

Budapest, 1884. február 10-én.

Az igazgatóság.

6851. sz. — V.

A magyar vasuti köteléki dijszabás II. rész 1883. május 15-ike óta érvényes I. füzetének 12. lapján a Budapest-Józsefvárosról Apatelekre szóló C. osztályu dijtétel 60·0 krról 69·0 krra javitandó.

Továbbá ugyanezen kötelék 1882. márczius 1-seje óta érvényes IV. füzetének 41. lapján Apahidánál a II. oszt. csomóponti dijtétele 162·5 krról 163·5 krra, a 42. lapon Kolozsvárnál a II. osztályu csomóponti dijtétele 157·1 krról 158·1 krra, az 1/a külön dijszabás csomóponti dijtétele pedig 118·1 krról 115·4 krra javitandó.

Budapest, 1884. február 9-én.

Az igazgatóság.

63843/83. sz. — V.

A magyar vasuti köteléki dijszabás II. részének 1883. május 20-tól érvényes XIII. füzetében a 22. lapon ruttkabodrogkereszturi viszonylatban terjedelmes árukra nézve foglalt 386·5 kr. dijtétel 336 5 krra javitandó.

Budapest, 1884. február 10-én.

Az igazgatóság.